

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

TALOUSARVIO VUODELLE 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024 - 2025

≡ PUDASJÄRVI ≡

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2023 TOIMINTAAN	4
1.2 YLEINEN KEHITYS	6
1.2.1 TOIMIELINORGANISAATIO	8
1.2.2 KAUPUNGIN ALUE JA SIJAINTI	10
1.2.3 HALLINNOLLINEN ASEMA	10
1.2.4 VÄESTÖKEHITYS	11
1.2.5 TYÖLLISYYSTILANNE	12
1.2.6 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN	15
1.2.7 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET	16
1.2.8 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	18
1.3 HENKILÖSTÖ	19
1.4 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	34
1.5 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA	36
2 KUNTASTRATEGIAOSA	43
2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030	43
2.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	46
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ	47
4 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	49
5 KÄYTTÖTALOUSOSA	54
5.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	54
5.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN	55
5.3 HALLINTOTOIMINTA	56
5.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	65
5.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA	70
5.6 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	79
6 TULOSLASKELMAOSA	87
7 INVESTOINTIOSA	101
8 RAHOITUSOSA	108
9 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	110
9.1 SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS	110
10 TYTÄRYHTEISÖT	111
10.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	111
10.2 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	113
10.3 KESKINÄINEN KIIINTEISTÖ OY HARJUS	114

10.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO.....	116
10.5 KAIRAN KUITU OY.....	117
10.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY.....	119
10.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY.....	121
10.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	122
11 LIITTEET	128

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

Kirjoitin vuosi sitten kaupunginjohtajan katsauksessa kolmesta keskeisestä kuntakenttään kohdistuvasta muutosprosessista; hyvinvointialueuudistuksesta, TE-palvelu-uudistuksesta sekä yhteiskunnallisesta murroksesta, joka liittyy siirtymisestä vähähiilisempään yhteiskuntaan. Kaikkien näiden muutosten osalta on tehty kovasti töitä, valmistelua on jatkettu ja sisältö tarkentunut. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde aloittaa toimintansa 1.1.2023 ja kuten ennakoitiin, muutos näkyy alkuun kuntalaisille ainakin täällä Pudasjärvellä varsin vähän. Marinin hallitus on antanut työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirtämisestä kunnille koskevan lakiesityksen eduskunnalle ja talven aikana nähdään, eteneekö lakiuudistus nykyisessä muodossaan ja palvelujen järjestämistä vastuun siirtyminen kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille tapahtuu vuoden 2025 alusta. Luonnollisesti hitaimmin tapahtuu muutos kohti vähähiilisempää tai jopa hiilineutraalia yhteiskuntaa, mutta ainakin yhtenä konkreettisena esimerkkinä tästä muutoksesta Pudasjärven Tolpanvaaran tuulivoimapuiston rakentaminen etenee ja ensimmäisiä tuuliturbiineja pystytetään alueelle ensi vuoden toukokuusta alkaen virolaisen Enefit Green yhtiön toimesta.

Huolimatta voimakkaasta muutosvauhdista teimme vuosi sitten talousarviota kohtuullisen vakaiden tunnelmien vallitessa. Maailman tai Suomen taloudessa ennusmerkit näyttivät pääosin myönteisiltä ja työllisyystilannekin oli kehittynyt maassamme jopa ennakoituakin paremmin. Rakentamisen noususuhdanne oli nostanut kustannuksia jo kipurajoille, varsinkin joissakin vaikeimmin saatavissa olevissa tuotteissa. Erityisesti hämmästeltiin perinteisesti edullisen sahatavaran jopa moninkertaistuneita hintoja. Myös polttoaineiden ja sähkön hinnoissa aloimme saada esimakua tulevasta. Venäjän helmikuussa käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaan on sittemmin muuttanut tuntuvasti niin talouden kuin energiamarkkinankin näkymiä.

Euroopan energiakriisi ja muuhun taloudelliseen toimeliaisuuteen levinnyt kustannusnousu on syksyn aikana kuukausi kuukaudelta synkentänyt talouden ennusteita. Ennätysellinen inflaatiovauhti ja korkotason merkittävä nousu voisivat merkitä talouden kääntymistä selkeään laskuun, mutta toisaalta hyvä työllisyystilanne ja teollisuuden tilauskantojen pysyminen kohtuullisella tasolla saattavat kertoa myös tilanteen vakiintumisesta Suomessa. Joissakin teollisuuden raaka-ainehinnoissa on nähty jo laskua. Tulevan taloustilanteen ennustaminen on näissä oloissa vaikeaa ja ainakin johtopäätöksenä pitää olla, että tiukkaa taloudenpitoa ja lainakannan pienentämistä tulee Pudasjärven kaupungilla jatkaa.

Erityisesti kohonneet kustannukset niin energian kuin monien tuotannontekijöiden, kuten polttoaineiden, lannoitteiden ja palvelujen hinnoissa asettavat kotimaisen maataloustuotannon vaikeaan asemaan. Liian suurella osalla maataloustuottajista ovat nyt tulot jääneet menoja pienemmiksi. Tämä uhkaa jo kansallista huoltovarmuuttamme, jonka huomioiminen nykyisen kaltaisessa kriisitilanteessa pitäisi olla valtiovallan erityisenä huolenaiheena. Tähän toivoisi nykyiseltä hallitukselta nopeita ja voimakkaita toimia.

Pudasjärven kaupungin toimintaa

Talousarvion valmistelussa on toimialueilla aiempien vuosien tapaan ollut haasteita päästä kaupunginhallituksen kesäkuussa antamaan raamiin. Nykyinen kustannuskehitys, kunta-alan palkkaratkaisu ja edelleen jatkuva palvelutarpeiden lisääntyminen nostavat menotasoja. Tässä talousarviokirjassa päätettävänä olevaan toimintakatteen tasoon pääseminen edellyttää joiltakin osin toiminnan ja erityisesti säästömahdollisuuksien täsmentämistä ja niiden käsittelyä kaupunginhallituksessa vielä talousarviovuoden aikana. Näin ollen onkin tärkeää, että talousarvion toteutumista seurataan erityisen tarkasti. Liikkumavaraa ja aiempina vuosina kertynyttä puskuria ei ole riittävässä määrin. Silti kiinteistöjen alaskirjauksia on välttämätöntä toteuttaa pääosin valtuuston kiinteistöohjelmassa linjaamalla tavalla. Mikäli talouden toteuma näyttää kesken vuotta oleellisesti poikkeavan suunniteltua heikompaan suuntaan, on tarpeen käynnistää toiminnan ja talouden uudelleen arviointi.

Investointiohjelma on talousarviovuonna kolmen ja puolen miljoonan euron tasolla. Suunnitelma-
vuosien 2024 ja 2025 tasoa nostaa tästä erityisesti Syötteen jätevedenpuhdistamon uudistaminen, jonka kustannusarvio vielä tarkentuu. Merkittävimmät investointitarpeet keskustaajamassa liittyvät Nivankankaan uuden omakotitalotonttialueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentamiseen, Lakarin koulun peruskorjaukseen ja Suojalinnan suunnan liikennejärjestelyjen kehittämiseen. Syötteen suunnan kasvun mahdollistaminen myös jatkossa edellyttää kaupungilta panostuksia alueen yhdyskuntarakenteeseen. Luokkavaaran asemakaava-alueen ja Ollukantien ympäristön kunnallistekniikkaan ja tiestöön suuntautuvat hankkeet jatkuvat jo sovituilla urakan kakkosvaiheilla vuonna 2023.

Pudasjärvellä tapahtuu siis jatkossakin ja kaupunkimme kehittyä. Esimerkiksi vapaa-ajanasuntojen määrä on lisääntynyt Pudasjärvellä tällä vuosituhanella jo tuhannella. Metsäala ja puunjalostus työllistävät merkittävän määrän pudasjärveläisiä niin suoraan kuin välillisesti. Matkailun ja vapaa-ajan asukkaiden tarvitsemat palvelut parantavat meidän kaikkien arkipäiväistä palveluvalikoimamme, joka on aivan eri tasolla kuin pelkästään kantaväestön ostovoiman varassa olisi. Vaikka toiminnassa ja taloudessa olisikin edessä nyt pari haasteellisempaa vuotta, menestymisen mahdollisuuksia on edelleen paljon hyödynnettäväksi. Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa.

Lämpimät kiitokset kaikille Pudasjärven myönteiseen kehitykseen vaikuttaneille. Erityiset kiitokset henkilöstölle jaksamisestanne muutosvauhdin kiihtyessä!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024-2025

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2022 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2025 saakka.

Eduskunta hyväksyi 23.6.2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Uudistusta koskeva lainsäädäntö tulee voimaan porrastetusti. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismääräykset siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Tuleva uudistus on huomioitu vuoden 2023 talousarvioluvuissa ja vuosien 2024 ja 2025 taloussuunnitelmavuosien luvuissa.

TE-palvelut 2024 -uudistus on valmistelussa. Uudistuksessa palvelut siirtyisivät kunnille 1.1.2025 alkaen. TE-palvelujen siirtoa ei ole huomioitu valmistelevien tietojen perusteella taloussuunnitelmavuoden 2025 luvuissa.

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö tai lainsäädäntömuutokset eli arvio tulevaisuudesta ovat kuitenkin tärkeitä taloussuunnitelman sanallisissa yleisperusteluissa esiintuvia seikkoja. Yleisiä perusteita tarkastellaan kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista.

1.2 YLEINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön 19.9.2022 julkaiseman taloudellisen katsauksen 2022:58 mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 % v. 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Toisaalta myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvu arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu v. 2022 ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna.

Velanhoitokustannusten arvioidaan kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet ja kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 prosenttiin v. 2023.

Euroalueen näkymät ovat synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiapulan takia. Inflaatio on kiihtynyt edelleen, ja kuluttajien luottamus on alamaissa. Erityisesti Saksan talouden näkymät ovat heikot. Yhdysvaltojen talous supistui kuluvan vuoden ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä. Yhdysvaltojen talouden ei kuitenkaan arvioida olevan taantumassa, sillä

työllisyyden ja palkkojen kasvu on edelleen erittäin vahvaa. Kiinan talouskasvu on hidastunut huomattavasti kuluvan vuoden aikana ja yhä jatkuvat koronasulut ja kiinteistösektorin ongelmat heikentävät kasvunäkymiä.

Rahapolitiikkaa on kiristetty Yhdysvalloissa sekä euroalueella ja korkotasot ovat olleet nousussa. Vaikka Yhdysvaltojen inflaatiossa on näkyvillä jo hidastumisen merkkejä, inflaatio ei ole vielä pysyvästi hidastunut. Ennusteessa oletetaan, että pitkät ja lyhyet markkinakorot nousevat vuoden 2024 loppuun saakka.

Vaikea tilanne Euroopan energiamarkkinoilla jatkuu ja tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstelemään energian kulutusta. Maakaasun hinta Euroopassa on erittäin korkea, mutta esimerkiksi raakaöljyn hinta on laskenut loppukevään 2022 huippulukemista. Myös teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet voimakkaasti kesän aikana, mikä heijastaa teollisuuden epävarmoja näkymiä. Raaka-aineiden hintojen oletetaan laskevan maltillisesti ennusteajaksolla.

Maailman tavarakauppa on ollut loppukeväästä lähtien vahvassa vedossa. Maailmankauppaa vaivanneen komponenttipulan hellittämisestä on joitakin merkkejä. Maailmankauppa kasvaa 4,2 % v. 2022, ja kasvu hidastuu maailmantalouden tilannetta heijastaen 4,0 prosenttiin v. 2023.

	2021	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	1,2	-2,2	3,0	1,7	0,5	1,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	98	2,4	-5,8	5,6	1,8	2,6	3,2
Kokonaistarjonta	350	1,5	-3,3	3,7	1,8	1,2	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	99	6,7	-6,8	5,6	1,1	2,7	4,0
Kulutus	189	1,1	-2,6	3,3	1,4	0,5	1,0
yksityinen	128	0,7	-4,1	3,6	1,1	0,8	1,4
julkinen	61	2,0	0,5	2,7	1,8	-0,2	0,1
Investoinnit	59	-1,5	-0,5	1,1	3,6	1,2	1,7
yksityiset	49	-2,3	-3,1	4,6	2,8	0,1	2,9
julkiset	11	2,4	11,1	-12,8	7,3	5,9	-3,3
Kokonaiskysyntä	349	1,5	-3,4	3,5	1,8	1,2	2,0
kotimainen kysyntä	250	-0,4	-2,1	2,8	2,0	0,6	1,1

Kuva: Keskeiset ennusteluvut Valtiovarainministeriön taloudellisesta katsauksesta 2022:58

Valtiovarainministeriön 19.9.2022 julkaiseman syksyn kuntatalousohjelman 2022:57 mukaan kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa.

Sekä kuntien että kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat nopeasti vuoden 2020 hitaan kasvun jälkeen, mutta toimintatuottojen kasvu oli suhteellisesti vieläkin voimakkaampaa. Toimintatuottojen kasvua kiihdyttivät kuntayhtymien hyvä myyntitulojen kasvu sekä se, että valtion koronatuojien kohdentamisen painopiste muuttui valtionosuuksista valtionavustuksiin. Voimakkaan toimintatuottojen kasvun seurauksena toimintakatteen kasvu jäi maltilliseksi, reiluun 2 prosenttiin. Koronaepidemiaan liittyvät valtion tuet olivat edellisvuoden tapaan huomattavat, yhteensä noin 2,5 mrd. euroa, mikä edesauttoi merkittävästi kuntien taloustilanteen säilymistä vahvana.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi.

Arviointimenettelyjä ei käynnistetä yhdenkään kunnan tai kuntayhtymän osalta vuoden 2021 tilinpäätösten perusteella. Arviointimenettelyn kriteerit täyttyivät kuitenkin viidellä kunnalla ja kahdella kuntayhtymällä.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

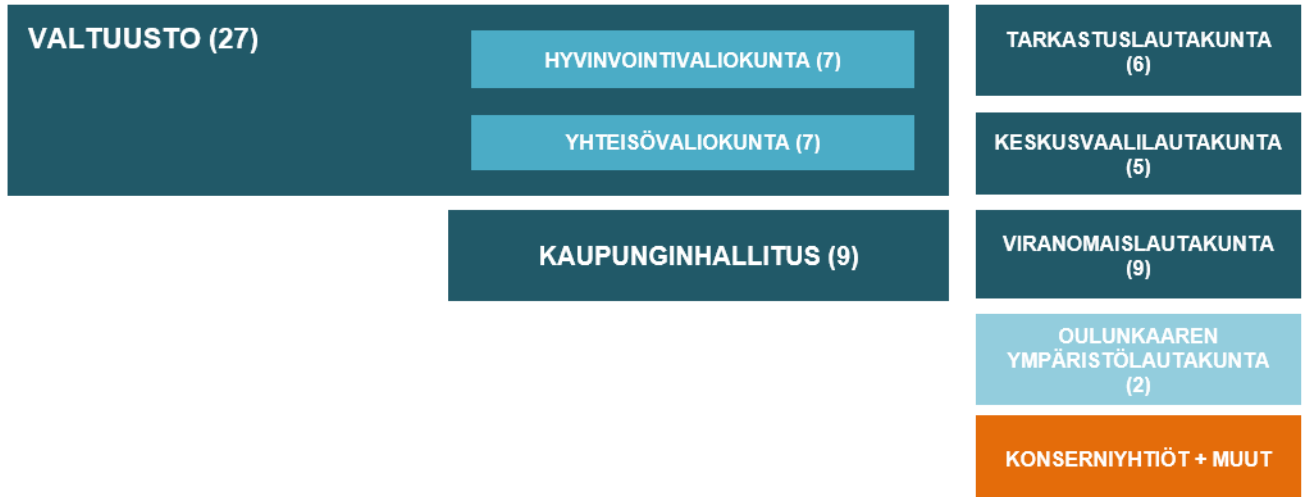
1.2.1 TOIMIELINORGANISAATIO

Kuva. Pudasjärven kaupungin toimielinorganisaatio

Kaupungin ja konsernin yleisjohtamisesta vastaavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä kaupunginjohtaja tukena johtoryhmä.

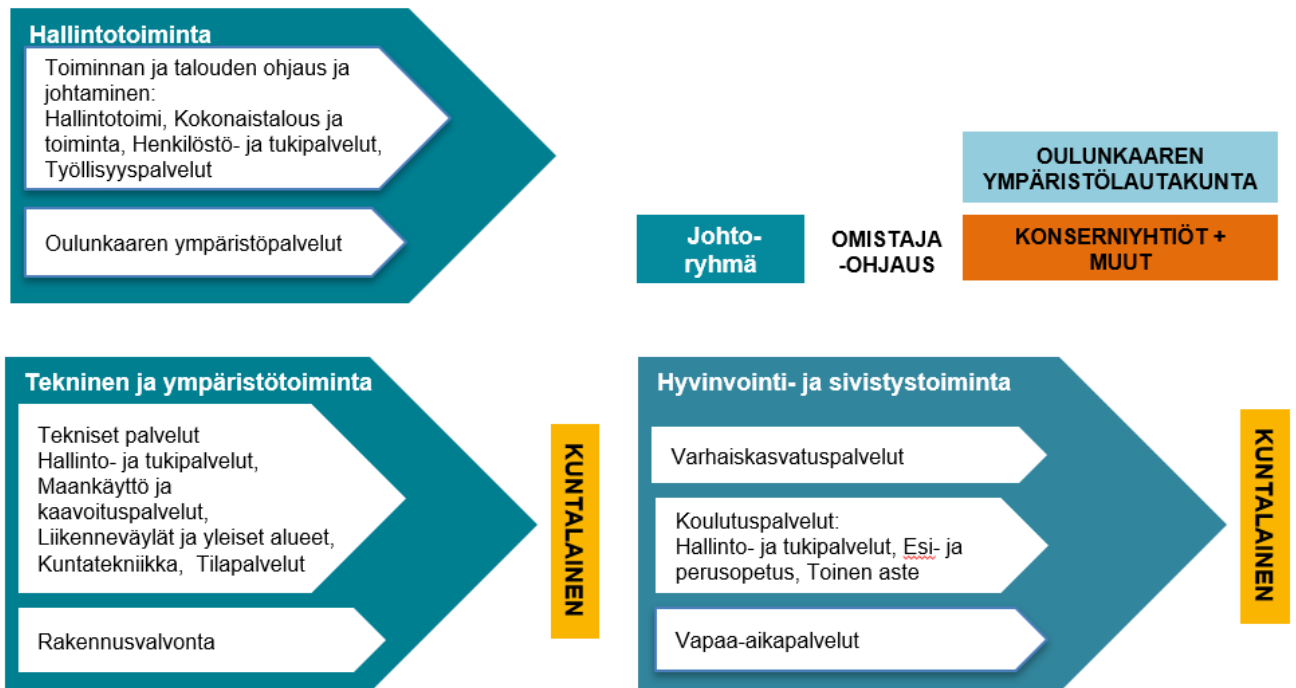
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Kaupungin luottamushenkilöorganisaation muodostavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, valiokunnat (Hyvinvointi ja Yhteisö) ja valvonta-asioita käsittelevät tarkastus-, viranomaislautakunta sekä Oulunkaaren ympäristölautakunta (Pudasjärven kaupunki hallinnoi isäntäkuntana ympäristöpalveluja sopijakuntien alueella). Lisäksi on vaalitoimielimet, kuten keskusvaalilautakunta.

VIRANHALTIJAORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltija organisaatio

Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen:

- hallintotoiminta, johtaa hallintojohtaja
- hyvinvointi- ja sivistystoiminta, johtaa opetus- ja sivistysjohtaja
- tekninen ja ympäristötoiminta, johtaa tekninen johtaja

Toiminta-alueet jakaantuvat tulosalueisiin ja ne edelleen tulosyksiköihin.

- Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa.
- Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa.
- Tulosaluejohtaja vastaa tulosalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja toiminta-alajohtajan alaisuudessa.
- Toimintayksikön esimies vastaa toimintayksikön toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa tulosaluejohtajan alaisuudessa.

Kaupunginjohtaja valitsee johtoryhmän ja vastaa johtoryhmän toiminnasta. Johtoryhmän tehtävänä on vastata omalta osaltaan tavoitteellisesta ja tuloksellisesta yhteistoiminnasta kaupungin palvelujen tuottamisessa. Johtoryhmä vastaa yhteistyössä muiden toimielinten kanssa kaupungin toimintojen suunnittelusta, valmistelusta, toimeenpanosta ja valvonnasta sekä palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirjat.

1.2.2 KAUPUNGIN ALUE JA SIJAINTI

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa lijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,36 km², maapinta-ala 5 638,35 km² ja vesipinta-ala 229,01 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Linattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

1.2.3 HALLINNOLLINEN ASEMA

Pudasjärven kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

- Valtion paikallishallinnossa poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa ostopalveluna Pudasjärven ja Taivalkosken yleinen edunvalvoja/Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri /Oulun edunvalvontatoimisto.
- Käräjäoikeuden asioita hoitaa Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa.
- Oikeusaputoimistojen lakiasioita hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- Ulosoton tehtäviä hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- Operatiivisesta syyttäjätöinnistä huolehtii Pohjois-Suomen syyttäjäalue.
- Tuomioistuimet: Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Digi- ja väestötietovirasto palvelee valtakunnallisesti, lähin palvelupaikka on Oulussa.

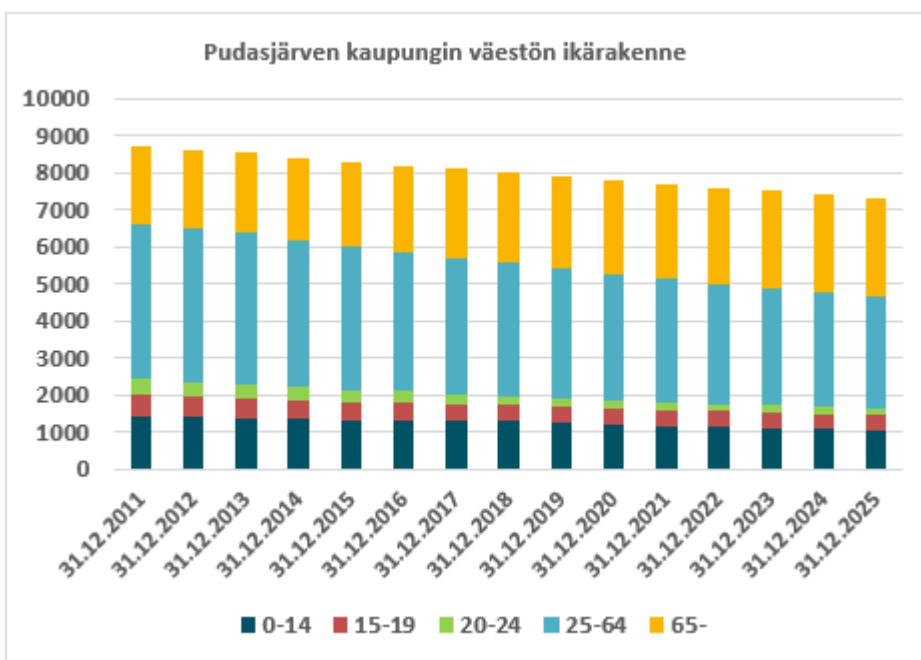
Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelupisteen yhteydessä Hyvän olon keskus Pirtissä toimii asiointipiste, josta saa yleistä opastusta Verohallinnon sekä Kelan palveluista.

1.2.4 VÄESTÖKEHITYS

Pudasjärven kaupunki	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahan-muutto	Väestön-lisäys	Väkiluvun korjaus	Väkiluku
2011	93	104	-11	-186	63	-134	2	8695
2012	81	116	-35	-111	79	-67	-8	8620
2013	71	116	-45	-159	120	-84	1	8537
2014	93	105	-12	-195	73	-134	-4	8399
2015	77	117	-40	-194	80	-154	12	8257
2016	70	131	-61	-114	98	-77	7	8187
2017	64	117	-53	-93	59	-87	3	8103
2018	61	113	-52	-88	29	-111	-2	7990
2019	55	131	-76	-106	66	-116	-1	7873
2020	49	115	-66	-62	35	-93	-1	7779
2021	65	134	-69	-55	45	-79	2	7702
2022						-80		7622
2023						-80		7542
2024						-80		7462
2025						-80		7382

Taulukko: Väestökehitys (lähde: Tilastokeskus)

Pudasjärvellä asui vuoden 2021 lopussa 7 702 asukasta. Talousavioissa väestöennuste vuosille 2023-2025 on asetettu ensisijaisesti niin, että negatiivinen kehitys hidastuu. Talousaviovuonna väestömäärän ennustetaan vähenevän 80 henkilöä edellisestä vuodesta ja suunnitelmavuosina väestömäärän vähenemisen ennustetaan olevan samaa tasoa kuin talousarviovuonna.

Kuva: Väestö ikärakenteen mukaan 2011 – 2021 (lähde: Tilastokeskus 31.3.2022)
Väestöennuste ikärakenteen mukaan 2021 – 2025 (lähde: Tilastokeskus 30.9.2021)

Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen 30.9.2021 mukaan väestömäärän ennustetaan olevan vuoden 2022 lopussa 7 588, vuoden 2023 lopussa 7 494, vuoden 2024 lopussa 7 401 ja vuoden 2025 lopussa 7 314.

Tilastokeskuksen väestöennustelukuja tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että ennuste osoittaa vain sen, millainen väestökehitys on luvassa, jos viimeaikainen väestökehitys jatkuisi muuttumattomana.

1.2.5 TYÖLLISYYSTILANNE

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisun 2022:59 ”Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2022” mukaan Pohjois-Pohjanmaalla Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa luo laajaa epävarmuutta kansainväliseen talouteen.

Sodan suorat vaikutukset Pohjois-Pohjanmaalle ovat edelleen kohtuullisen vähäisiä. Suoraa liiketoimintaa Venäjälle harjoittavia yrityksiä on Pohjois-Pohjanmaalla rajallisesti, ja vientipakotteet ovat vaatineet eräiden yritysten etsimään uusia markkinoita ja asiakkaita. Kuten muillakin alueilla, välillisten vaikutusten kirjo on laaja. Länsi-Euroopan maat ovat Suomen tärkeimmät kauppakumppanit. Vireillä oleva Nato-jäsenyys vahvistaa Suomen maakuva ja lisää investointivarmuutta. Erilaiset kyber- ja hybridiuhat arkipäiväistyvät jatkossa. Toimintavarmuus edellyttää laajaa yhteiskunnallista varautumista yllättäviin muutoksiin ja kykyyn toimia häiriötilanteissa. Huoltovarmuuden, turvallisuuden ja saavutettavuuden kehityskohteita on edistettävä aktiivisesti koko Pohjoisen Suomen alueella.

Yleinen varovaisuus ja epävarmuus ovat lisääntyneet yrityksissä. Moni kohtaa edelleen huomattavia vaikeuksia raaka-aineiden ja välituotteiden tilauksissa ja toimitusajoissa. Raaka-aineiden ja osien hinnat ovat nousseet huomattavasti, ja riskinä on, että kohonneiden hintojen vuoksi tuotteiden kysyntä vähenee. Korkea polttoaineen hinta koettelee niin yrityksiä kuin pitkiä työmatkoja ajavia. Suuri huolenaihe on edelleen työvoimapula: tarjolla oleviin työpaikkoihin ei tunnu löytyvän helposti tai nopeasti sopivia tekijöitä. Pula on jatkunut jo useita vuosia, eikä se ole suhdannesidonnaista. Tilanne on muuttunut pysyväksi haasteeksi. Erittäin moni korostaa työperäisen maahanmuuton lisäystä keskeisenä keinona helpottaa työvoimapulaa.

Uhka sähkörajoitteista ja huomattavan korkeasta sähkön hinnasta luo epävarmuutta niin yrityksissä kuin kotitalouksissa. Tuleva talvi tulee olemaan poikkeuksellinen. Kohoavat hinnat siirtyvät kuluttajahintoihin ja sähköintensiivisillä aloilla joudutaan harkitsemaan millainen tuotanto ja mihin vuorokauden aikaan on tulevana talvena järkevää. Tuotantoseisokit ovat mahdollisia. Korkea energian hinta nostaa lähes kaikkien hyödykkeiden tuotantokustannuksia ja vaikuttaa siten yleiseen hintatasoon. Nopea inflaation kasvu hillitsee kulutusta.

Kustannusten nousu ja materiaalipula hillitsevät investointeja. Aluekyselyn perusteella suunniteltuja investointeja on jouduttu jo lykkäämään – käynnissä olevat viedään loppuun. Esimerkiksi rakennuskustannusten ja valmistuvien tilojen käyttökustannusten nousut ovat jäädyttäneet suunniteltuja toimitilahankkeita. Pyhäjoen ydinvoimalan valmistelu on loppunut – päätös ydinvoimahankkeen raukeamisesta on iso takaisku. Tiedossa on muutamia isoja rakennushankkeita, joissa harkitaan investoinnin mahdollista pienentämistä kustannusten nousua ja lainarahan kallistuttua.

Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan talous ovat olleet kasvussa vielä alkuvuoden aikana. Kansallisissa ennusteissa arviot maan talousnäkymistä ovat heikentyneet mitä pidemmälle vuosi on edennyt. Näkymien poikkeuksellista sumeutta kuvaa hyvin se, että eri ennustetahojen BKT-arviot vaihtelevat selvästi ensi kevääseen. Selvää on, että taantumariski on kasvanut viime keväästä. Alkusyksyn

ennusteissa mahdollinen taantuma nähdään kuitenkin valtaosin lyhytkestoisena ja korkeintaan lievänä. Epävarmuus Euroopassa on kasvanut ennusteiden julkaisun jälkeen.

Uusia yrityksiä on perustettu maakunnassa hyvää tahtia. Pohjois-Pohjanmaan yritysten odotukset suhdannekehityksestä, liikevaihdosta ja kannattavuudesta ovat heikentyneet aiemmasta, ja huolta aiheuttavat erityisesti kohoavat energiakustannukset ja korkojen nousu. Maakunnassa on investointikykyisiä kasvuyrityksiä, joilla on puskuria sopeutua suhdanneheilahteluihin. Varsinkin tuotannon tehostamiseen halutaan panostaa. Kasvuhaluja tukee se, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella on käytössä poikkeuksellisen paljon EU-rahoitteisia yritystukia vuonna 2023.

Maatalous jatkaa kustannus- ja kannattavuuskriisissä, ja näkymät ovat haasteelliset. Tuotantopanosten hinnat ovat nousseet sodan seurauksena erityisesti viljassa, rehuissa, energiassa ja lannoitteissa – lisäys on yli kaksinkertainen edellisestä vuodesta. Kohonneita kustannuksia on saatu siirrettyä kevään ja kesän aikana tuotteiden hintoihin kohtalaisen hyvin, mikä helpottaa tilannetta. Sektorikohtaiset erot ovat kuitenkin suuria. Parhaiten hinta on noussut viljoilla ja maidolla. Maito on tärkein markkinatuottoja tuova sektori Pohjois-Pohjanmaalla. Myös naudanlihassa tuottajahinnat ovat nousseet merkittävästi, mutta nousua pidetään kustannuksiin nähden vielä liian pieneenä.

Sodan seurauksena kausityövoiman saatavuus nousi haasteeksi. Pohjois-Pohjanmaan tiloilla on ollut vuosittain noin 600 ukrainalaista kausityöntekijää. Korvaavaa työvoimaa onnistuttiin hankkimaan toimijoiden aktiivisuuden ja yhteistyön kautta kohtalaisesti, eikä tilanne kriisiytynyt. Turkisalan tilanne jatkuu ongelmallisena. Osa tarhoista on lopettanut toimintansa joko hallitusti tai konkurssin kautta. Osa tarhoista näkee, että turkisalalla on edelleen mahdollisuuksia

Pohjois-Pohjanmaan isot toimijat ovat ilmoittaneet lopettavansa turpeen tuotannon tai käytön vuosina 2022–2024, eikä energiaturvetta käytetä merkittävästi enää vuonna 2025. Muutamissa pienissä laitoksissa käyttö voi jatkua vähäisenä, mutta se loppuu vuoteen 2030 mennessä. Energiakriisin uhka on lisännyt kannanottoja käyttää turvetta. Pohjois-Pohjanmaan JTF-suunnitelmaa on valmisteltu turvealalta poistuvien tueksi – EU-komission päätös saataneen pian. Myönteinen päätös toisi maakuntaan huomattavan määrän JTF-rahoitusta.

Maakunnan metalliyritysten kokonaisliikevaihto on kasvanut jo pari vuotta, ja uutta henkilöstöä on palkattu. Monissa metalli- ja konepajayrityksissä lisätään tai uudistetaan tuotantokapasiteettia uusilla laiteinvestoinneilla. Huolta herättää raaka-aineiden hintojen nousu, ja myös toistuvat hintojen vaihtelut tekevät liiketoiminnasta haastavaa. SSAB:n Raahen tehdasta uudistetaan merkittävästi lähivuosina, ja rakennustöillä on suuri työllistävä vaikutus. Huomattava tekijäpula vaikeuttaa tuotantoa erityisesti Ylivieskan ja Raahen seuduilla.

Saha- ja puutuotteille (kartonki, sellu, sahatavara, rakennustuotteet ym.) on edelleen hyvin kysyntää. Tilastokeskuksen tietojen mukaan maakunnan puuklusterin kokonaisliikevaihto on kuitenkin kasvanut vuodesta 2020 alkaen alkukesään saakka, ja yrityksiin on palkattu lisää työntekijöitä. Jos rakentaminen vähenee, heijastuu se myös puutuotteiden kysyntään. Puunjalostukseen on tulossa isoja investointeja mm. Oulussa, Utajärvellä, Pudasjärvellä ja Taivalkoskella. Stora Enso vahvisti muuttavansa Oulun tehtaan toisenkin entisen paperikoneen kartonkikoneeksi. Investoinnin arvo on noin miljardi euroa vuosien 2022–2025 aikana. Oulaisiin ja Haapajärvelle on rakenteilla uudet raakapuun kuormauspaikat junaradan varteen – työt valmistuvat ensi vuoden lopulla. Puun kuljetuksen ja varastoinnin parantamiseksi on suunnitteilla muitakin kuormauspaikkoja mm. Vaalaan ja Lapin kuntiin.

Vihreän siirtymän suunnitelmat ja toimet ovat lisääntyneet merkittävästi viimeisen vuoden aikana. Siirtymä vauhdittuu Ukrainan sodan seurauksena, kun koko maassa halutaan lisätä kotimaista fossiilivapaata energiatuotantoa, ja toimia tehdään monilla sektoreilla. Uusiutuvan energian

hankkeita on vireillä runsaasti eri suunnitteluvaiheessa. Maatilayritykset lisäävät energiaomavaraisuutta – biokaasu- ja aurinkosähköhankkeita on suunnitteilla selvästi aiempaa enemmän. Teollisen kokoluokan tuulivoimatuotannossa maakunta on maamme kärjessä.

Pohjois-Pohjanmaan matkailijamäärissä ei ole vielä palattu koronakautta edeltäneelle tasolle. Maakunnan matkailuyritysten liikevaihto- ja henkilöstökehitys on ollut hyvin vaihtelevaa viime vuodet – isossa kuvassa suunta on nousujohteinen. Jatkossa laaja kustannusten nousu vähentää matkustusintoa.

Etäkokouksien yleistyminen vähentää työmatkustamista. Lentoyhtiö Norwegian ilmoitti lopettavansa Helsinki-Oulu -yhteyden ainakin talvikaudeksi. Kilpailun loppuminen näkyy harvoin hintojen alenemisena.

ICT on ollut jo usean vuosikymmenen maakunnan kärkiklustereita, ja erilaiset tietoliikenne, sisältö- ja sovellustuotteet/-palvelut sekä tietoturva ovat edelleen kasvussa. Tilaus- ja projektikanta on useissa yrityksissä edelleen korkea. Huomattava työntekijäpula rasittaa ICT-yrityksiä.

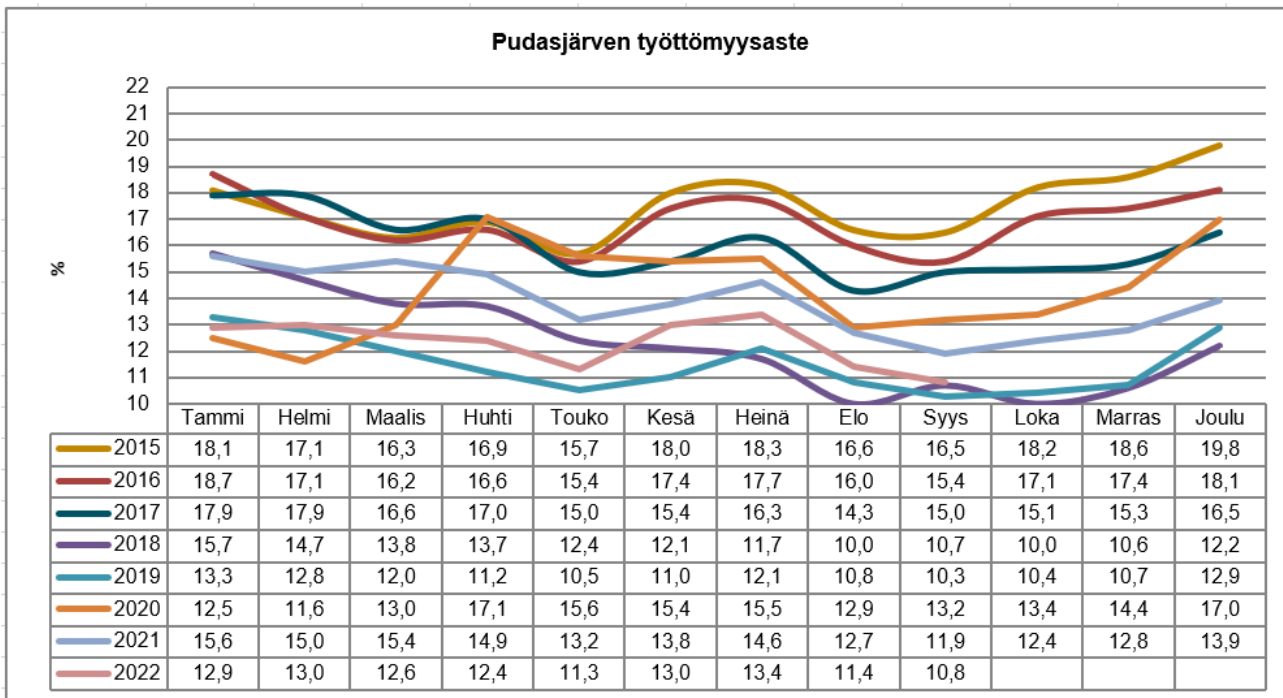
Pohjois-Pohjanmaalla kaupan toimiala on kasvanut viime vuodet hyvin, ja niin kokonaisliikevaihto kuin henkilöstömääräkin ovat lisääntyneet. Useissa tuoteryhmissä hinnat ovat selvästi kohonneet tänä vuonna samalla kun kuluttajien ostovoima on vähentynyt. Lähitulevaisuudessa perushyödykkeisiin kuluu rahaa normaalia enemmän, minkä olettaisi vähentävän kulutusintoa kalliimpiin hankintoihin. Varsinkin pienissä erikoistavarakaupoissa myynti voi vähetä.

Monet yksityiset palvelut varsinkin pienet toimijat ja yksinyrittäjät olivat ahtaalla koronakaudella. Kontakteja ehkäisivät rajoitteet romahduttivat monen liiketoiminnan. Kuten kaupan ja matkailun sektoreilla, jatkossa kuluttajat ovat entistä varovaisempia varsinkin hinnakkaissa hankinnoissaan. Moni karsii hemmottelun, harrastusten ja elämysten palveluista, jos varat riittävät kireässä tilanteessa lähinnä perustarpeisiin. Yksityisten hoivapalvelujen tarve ja käyttö kasvavat, ja uusia yksiköitä ja palveluja avataan aktiivisesti. Laaja tekijäpula vaikeuttaa hoivatoiden organisointia.

Pudasjärvi	Työpaikat	Työpaikat	Työpaikat	Työpaikat
	2017	2018	2019	2020
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	323	309	309	264
Teollisuus	292	321	302	279
Rakentaminen	155	172	161	139
Tukku- ja vähittäisk; moottoriajon. ja -pyörien korjaus	239	210	203	231
Kuljetus ja varastointi	163	167	178	156
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	114	118	127	92
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	132	148	113	114
Julkinen hallinto ja maanpuol.; pakollinen sosiaalivak.	122	117	100	100
Koulutus	171	177	181	186
Terveys- ja sosiaalipalvelut	499	543	542	507
Muut	307	322	336	326
Yhteensä	2517	2604	2552	2394

Kuva: Alueella työssäkäyvät (työpaikat) toimialan mukaan, tuorein julkistus vuodelta 2020 (lähde: Tilastokeskus 19.05.2022)

TYÖTTÖMYYS

Kuva: Työttömyysaste 2015-2022 kuukausittain. Lähde: (TEM:n työnvälitystilasto)

Keskimääräinen työttömyysaste Pudasjärvellä oli 14,1 % vuonna 2021 ja 12,3 % tammi – syyskuussa vuonna 2022.

Syyskuun lopussa työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa 8,8 %. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan ELY-keskuksen alueella työttömyysaste oli syyskuun lopussa 9,2 %, mikä on 0,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. ELY-alueittain Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli maan kuudenneksi korkein. Pohjois-Pohjanmaan alhaisin työttömyysaste oli Haapavesi-Siikalatvan seudulla (6,2%) ja korkein Oulun seutukunnassa (9,9%). Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Pyhännän 3,4 prosentin ja Vaalan 11,8 prosentin välillä, Pudasjärvellä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 10,8 %. Suhteellisesti eniten työttömien määrä on pudonnut vuoden takaisesta Pyhännällä ja Merijärvellä. Suhteellinen työttömyys vaihtelee edelleen suuresti maakunnan sisällä.

Pohjois-Pohjanmaalla työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) oli vähemmän kuin vuosi sitten.

Avoimia työpaikkoja oli ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan syyskuun lopussa Pohjois-Pohjanmaalla 5 565, Pudasjärvellä avoimia työpaikkoja oli syyskuun lopussa 76.

1.2.6 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen, Livojoen ja Puhosjärven ranta-alueille laaditut rantaosayleiskaavat ohjaavat rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarsissa. Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia.

Vuonna 2023 maankäytön suunnittelun painopisteenä on Syötteen alueen yleiskaavoitus sekä alueen asemakaavojen ajantasaisuus. Tuulivoimayleiskaavoitus tulee olemaan voimakkaasti esillä.

Kaupungin alueella on käynnissä useita tuulivoimahankkeita, joista tulee aloitteita yleiskaavoituksen käynnistämiseksi. Kaupungilla on meneillään Pudasjärven tuulivoima 2030 hanke, jolla pyritään helpottamaan tuulivoima yleiskaavoitusta kunnassa.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Rakentamattomia asuntotontteja on Kurenalla kohtalaisen paljon ja kaupunginkin omistuksessa niitä on lukumääräisesti useiden vuosien tarpeisiin. Rakentamista suunnittelevat ovat kuitenkin valitelleet tonttien huonoa tarjontaa. Tarjonnan parantamiseksi aloitetaan uuden Nivankankaan asuntoalueen rakentaminen heti alueen asemakaavan valmistuttua vuoden 2022 lopulla.

Rivitalotontteja on Kurenalla tarjolla vain muutamia. Tonteille ei ole viime aikoina ollut kysyntää.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuinpientaloja rakennettiin vuonna kaupungin alueelle muutamia kappaleita. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on ollut vilkasta, erityisesti Syötteellä.

1.2.7 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjausvastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla 1.1.2019 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen mukaisesti. Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa, muut yrityspalvelut sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Yritysneuvontaa annetaan sekä yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille, että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille.

Kehitysyhtiö toimii yrityslähtöisesti, joten yhtiö pyrkii erityisesti edistämään yritysten ja yritysryhmien omien hankkeiden toteutumista. Tällöin eri kanavista tuleva tukirahoitus kohdistuu suoraan alueen yrityksiin ja niiden omiin kehittämistoimenpiteisiin. Yritykset sitoutuvat parhaiten yritysکوhtaisesti suunniteltuihin kehittämistoimenpiteisiin ja yrityshankkeilla on näin vahvempaa vaikuttavuutta elinkeinotoimintaan. Koronavuosien 2020-2021 aikana koronatukia saatiin Pudasjärvelle yhteensä 2 458 815 € ja tukea haettiin eri kanavista yhteensä 208 yritykselle. Koronatuot ovat päättyneet Valtiokonttorin toimesta.

Vuonna 2023 keskitytään valmistelemaan uusia investointeja ja kehittämistoimintaa EU-ohjelmakaudelle 2021-2027. Uuden ohjelmakauden haut avautuvat vuoden 2023 alkupuoliskon aikana. Pudasjärven Kehitys Oy auttaa sopivien rahoituskanavien löytämisessä ja yritystukien hyödyntämisessä kunkin yrityksen oman tilanteen ja tarpeen mukaisesti. Matkailutoimialan osalta edetään Matkailun Master Plan ja investointisuunnitelman mukaisesti.

Kehittämissyhtiössä vahvistetaan vuoden 2023 aikana myös hanketoimintaa kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman painopisteiden mukaisesti. Kehittämistyössä hyödynnetään monipuolisesti hankerahoituksia. Pudasjärven strategiset menestystekijät elinkeinojen osalta ovat jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne. Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisessä noudatetaan kaupunkistrategian linjauksia.

Kehitysyhtiön toiminnassa tuetaan kaikkien toimialojen yrittäjyyttä. Yrittäjyyteen kannustetaan ja yrittäjyysosaamista vahvistetaan henkilökohtaisen yritysneuvonnan kautta. Kaupungin kanssa ja käytävissä olevien resurssien mukaan kehitetään edelleen kaupungin markkinointia, mikä lisää Pudasjärven tunnettua ja tähtää uusien yritysten ja työvoiman houkutteluun paikkakunnalle.

Yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tuetaan yrityskehittämisen ja toiveiden mukaisesti järjestämällä koulutuksia ja hankkeita. Yrityksille suunnattuja valmennuksia ja työpajoja toteutetaan tehokkaasti yhteistyössä eri kehittämisverkostojen kanssa. Hankkeisiin osallistutaan yritysten tarpeet ja yhtiön resurssit huomioiden.

- *Vastuullisempi ja kestävämpi Syötteen matkailualue* yhteistyössä Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa
- Digivalmiuksia vahvistetaan laajalle kohderyhmälle Pudasjärven kaupungin organisoimassa *KOHOTA* -hankkeessa. Olemme osatoteuttajana yhdessä OSAO:n kanssa.
- *Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma* toteutetaan omana hankkeena. Tavoitteena on saada esille alan kehittämisen kokonaiskuva ja saada investoinnit liikkeelle. Matkailun Master Plan tukee myös Matkailun puitesopimusta, joka päivitetään työn valmistuttua.
- Yritysten sukupolven- tai omistajanvaihdosta valmisteleville yrityksille toteutetaan toimenpiteitä yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien kanssa.
- *Uusien hankkeiden valmistelua elinkeino-ohjelman painopisteiden mukaisesti* yhteistyössä eri kuntien kanssa mm; *matkailu, Pohjois-Pohjanmaan yhteinen imago*hankke.

Hankkeet tarjoavat asiantuntijapalvelujaan Pudasjärven alueella toimiville yrityksille ja Pudasjärven Kehitys Oy viestii hankkeiden palveluista yrityksille.

Uuden hanketoiminnan suunnittelussa huomioidaan kaupungin valitsevat kärkitoimialat ja vuonna 2022 uudet kehittämishankkeet kohdistuvat matkailualalle sekä kaikille aloille yhteisten digivalmiuksien kehittämiseen.

Matkailualan kehittämishankkeissa ja alueen markkinoinnissa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä Syötteen Matkailuyhdistyksen ja Pudasjärven kaupungin kanssa. Kehitysyhtiö auttaa Matkailuyhdistystä uusien kehittämishankkeiden suunnittelussa ja hankerahoituksen haussa tarpeen mukaan.

Kehitysyhtiö tukee yrityksiä investointien eteenpäin viemisessä esimerkiksi auttamalla yritystukien hakemisessa sekä tarvittaessa on mukana yhteistyöneuvotteluissa yritysten ja kaupungin kanssa. Yhtiössä on matkailutoimialan yritysten tukena erityisenä henkilöresurssina matkailun yrityskehittäjä. Uusien matkailuyritysten syntymistä tuetaan yritysneuvonnalla ja tarvittaessa yhteistyöverkostoja kokoamalla. Matkailualan investoinnit painottuvat Syötteelle ja koko Pudasjärven alueelta kylät huomioiden on kartoitettu matkailutoimijoita. Toimintaa pyritään aktivoimaan ja tukemaan matkailijoita kiinnostavien tapahtumien kehittämisessä, hanketoiminnan valmistelussa sekä julkisten tukien hakemisessa. Lisäksi kehitysyhtiö on mukana useissa matkailuun liittyvien tapahtumien kehittämistyöryhmissä, joista syntyy alueelle uusia vetovoimaisia tuotteita matkailuyritysten ja esimerkiksi kyläyhdistysten hyödynnettäväksi.

Lähiuokatoimialan yrityksille, maaseutuyrityksille ja alkutuottajille tarjotaan yritysneuvontaa. Paikallisia elintarvikkeita verkotetaan osaksi matkailua sekä Oulun kulttuuripääkaupunkihankkeita. Lisäksi asiakkaita ohjataan hyödyntämään olemassa olevan alan asiantuntijaverkoston, kuten ProArgian, Leaderin ja MTK:n palveluja, sekä esimerkiksi maakunnassa tai valtakunnallisesti toimivien lähiuoka-alan kehittämishankkeiden tarjontaa.

Jalostavan puutuoteteollisuuden kehittämisessä kehitysyhtiö tukee viestinnällään hirsipääkaupungin tunnettuutta. Kehitysyhtiö nostaa esille alan työpaikat omilla kotisivuillaan. Toimenpide on kokeilevaa palvelua saada alalle uusia työntekijöitä ja ennakoivaa toimintaa tulevaan TE-palvelu-uudistukseen. Tarpeen mukaan osallistutaan puualan kehittämishankkeiden ja alan kehittäjäverkoston toimintaan. Kaupungin positiivista imagoa hyödynnetään alueen markkinoinnissa ja tarvittaessa puutuoteteollisuuden kehittämisessä tuetaan yrityskehittämisen keinoin.

Kehitysyhtiö viestii uusista julkisista puurakentamisinvestoinneista Pudasjärvellä, mikä lisää paikkakunnan houkuttelevuutta uusien yritysten ja asukkaiden silmissä, ja markkinoi kohteissa sijaitsevia uusia liiketiloja.

1.2.8 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Kuntalain (410/2015) tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädellään kuntalain 110 §:ssä:

- Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.
- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.
- Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.
- Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.
- Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Lisäksi 110 a § Alijäämän kattamista koskevan määräajan jatkaminen covid-19-epidemiasta johtuvien taloudellisten vaikeuksien vuoksi:

- väliaikaisesti voimassa 1.12.2020–31.12.2025.

Kuntien valtionapujen taso alenee huomattavasti suhteessa vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon johtuen sote-uudistuksesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia ja veromenetysten korvauksia siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen, ja lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan valtionavustukset kohdistuvat jatkossa pääosin hyvinvointialueille.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Vuonna 2023 tulevia uusia ja laajentuvia tehtäviä ja velvoitteita ovat muun muassa perusopetuslakiin liittyen sitouttavaan koulu yhteistyöhön, juomavesidirektiivin toimeenpanoon liittyvät valvontatehtävät ja asumisneuvonnan kehittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla kuntien valtionavustuksia kasvattavat Ukrainasta tulevien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen valmistavan opetuksen ja kielikoulutukseen annettavat avustukset. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu vähennys osana hallituksen päättämiä uudelleenkohdennuksia, mutta toisaalta lääkärihelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistaminen vahvistaa kuntataloutta. Kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä vuonna 2023. Se tehdään seuraavan kerran vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Kuntataloudessa vuosi 2023 on vahva verotulojen vuoksi, koska verotuloja kertyy osin vielä vanhojen jako-osuuksien mukaisesti. Sote-uudistus astuu voimaan v. 2023. Kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötaloudesta siirtyy pois noin puolet. Kustannusten kasvu heikentää kuntataloutta. Kustannusten ripeään nousuun vaikuttaa eniten kunta-alan ansiokehitys, jota nostavat niin sanottu yleiseen linjaan sidottu palkankorotus sekä kehittämisohjelma, jolla uudistetaan kunta-alan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 % vuonna 2023. Vaikka investointeja siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois, niin kuntatalouteen jää silti investointipaineita rakennuskannan iän ja muuttoliikkeen vuoksi. Talouden epävarmat näkymät ja hintojen nousu saattavat lykätä investointeja tuleville vuosille.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä menojen suurin kasvupaine helpottuu ja palvelutarve kääntyy laskuun vuodesta 2023 alkaen. Silti toimintamenot kasvavat hintojen noustessa ja investointipaineet pysyvät mittavina. Kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Kuntatalouden toiminnan- ja investointien rahavirta jää painelaskelmassa negatiiviseksi vuosina 2024-2026. menojen ja tulojen epätasapaino kasvattaa lainakantaa, mutta lainakannan kasvu suhteessa BKT:hen tasaantuu sote-uudistuksen jälkeen. Korkotason nousu kasvattaa lainanhoitokuluja ja se osa on pois muusta rahankäytöstä. (Kuntatalousohjelma syksy 2022, valtiovarainministeriön julkaisu).

1.3 HENKILÖSTÖ

Kunta-alalla jatkuvat muutokset ovat uusi normaali. Kiire on varmasti lisääntynyt ja vaatimuksia esitetään organisaation ulkoapäin enemmän, kun taas reagointiaikaa vaatimuksiin on vähemmän. Kunta-alalla moni työskentelee tällä hetkellä tilanteessa, jota leimaa epävarmuus omasta työtehtävästä, kun vanhat kuntamallit ja -roolit murenevat hyvinvointialueiden muodostuessa. Palvelurakenteisiin syntyy uusia tehtäviä sekä työ- ja palveluprosesseja uusine osaamisvaatimuksineen. Työnjakoja uusitaan tarkoituksenmukaisemmiksi ja työn tekemisen tavat muuttuvat. Työyhteisöt ja työntekotavat moninaistuvat työn murroksen ja uuden tekniikan edetessä. Epävarmuuksia eivät taatusti ole hälventäneet työelämän ja maailman viimeaikaiset murrokset sekä kriisit.

Epävarmoina aikoina ja työn monimuotoistuksessa johtamisessa korostuu erityisesti yksi piirre - oikeudenmukaisuus. Kyse ei ole puhtaasti palkkauksen oikeudenmukaisuudesta, vaan siitä, kuinka päätökset tehdään johdonmukaisesti, puolueettomaan ja oikeaan tietoon pohjautuen ja miten työntekijöitä niissä kuullaan.

Oikeudenmukaisella johtamisella rakennetaan luottamusta ja vähennetään epämukavuutta minkä epävarmuus muuten herättäisi. Se ulottuu yksittäisistä työntekijöistä koko työyhteisössä jaettuun kokemukseen. Oikeudenmukainen johtaminen ei kuitenkaan ole mukavuustekijä, vaan sillä on havaittu useita terveysvaikutuksia: paremmaksi koettuun terveyteen, vähäisempään psyykkiseen oireiluun ja vähäisempiin masennuksesta ja ahdistuneisuudesta johtuviin sairauspoissaoloihin.

Jotta ihmiset jaksavat työssään, vaaditaan säännöllistä keskustelua kaupungin johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden kesken. Lähtökohta työn kehittämisessä on, että työhyvinvointia voidaan parhaiten edistää lisäämällä työntekijöiden ja työyhteisöjen aktiivista toimijuutta ja vaikutusmahdollisuuksia oman työnsä hallinnassa ja kehittämisessä.

Muutosprosessissa korostuvat

- hyvä henkilöstöjohtaminen ja vuorovaikutustaidot
- riittävä viestintä ja henkilöstön osallistaminen
- tarkoituksenmukainen yhteistoiminta.

Tänä päivänä organisaatiot hakevat menestystä yhteiskehittämisen avulla, eli ottamalla koko organisaation tietopääoman ja osaamisen käyttöön kuuntelemalla henkilöstöä ja keskustelemalla henkilöstön kanssa. Jokainen on oman työnsä paras asiantuntija, jolloin yhteiskehittäminen vaatii yhteistyötä, ja yhteistyö vuorovaikutustaitoja.

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen: Hallintotoiminta, hyvinvointi- ja sivistystoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

Hallintotoiminnan tavoitteena on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuuden hallinta.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tavoitteina ovat kuntalaisten kaikenpuolisen hyvinvoinnin lisääminen ja varmistaminen yhteistyössä muiden hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden muodostavien, kunnan vastuulla olevien tehtäväkokonaisuuksien kanssa.

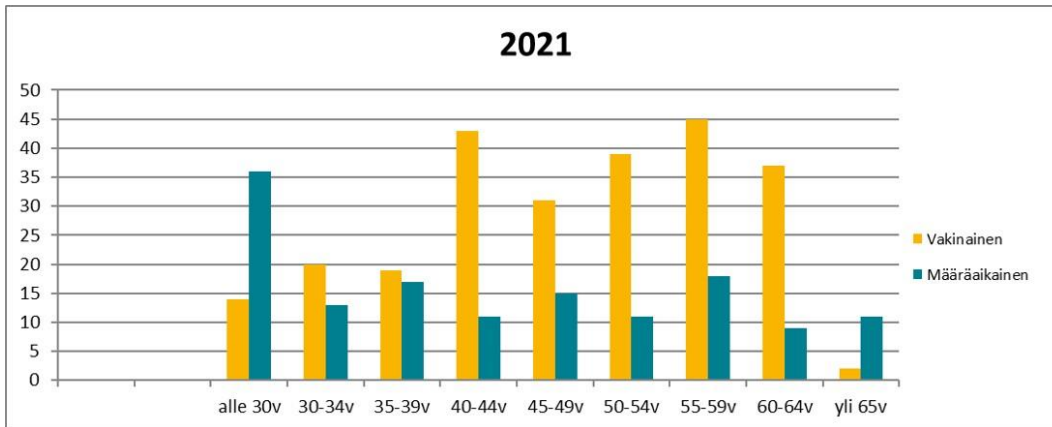
Teknisten ja ympäristötoiminnan tavoitteena on pitää kaupungin vastuulla oleva toimintaympäristö turvallisena ja hyvin toimivana kokonaisuutena.

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 340 henkilöä 31.12.2021 (ilman sivutoimisia), joista vakinaisia oli 74,5% ja määräaikaisia 26,5 %. Jos otetaan mukaan sivutoimiset kansalaisopiston tuntiopettajat, nuorisotoimen ja koulujen kerhonojajaajat, määräaikaisten osuus oli 36,1% koko henkilöstöstä, 391 työntekijää.

Ilman sivutoimisia	Yhteensä	
	Lkm	%
Hallintotoiminta	65	
1. Vakainainen	40	61,5
2. Määräaikainen	25	38,5
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	240	
1. Vakainainen	182	75,8
2. Määräaikainen	58	24,2
Tekninen- ja ympäristötoiminta	35	
1. Vakainainen	28	90,7
2. Määräaikainen	7	9,3
YHTEENSÄ	340	

Taulukko: Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2021

Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä 31.12.2021 oli 46,0 vuotta (vuonna 2020 kunta-alalla työskentelevien keski-ikä oli 45,6 vuotta, vakinaisten keski-ikä oli 47,8 vuotta). Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 48,0 vuotta, miehillä 48,4 vuotta ja naisilla 47,8 vuotta. Vuonna 2021 vakinaisesta henkilöstöstä 21,2 % oli alle 40-vuotiaita. Suurinta yksittäistä ikäryhmää edusti 55-59 –vuotiaat, johon kuului 19,5 % vakinaisista työntekijöistä. Vakinaisesta henkilöstöstä yli 60-vuotiaita oli 14,8 %.

Kuva: Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2021

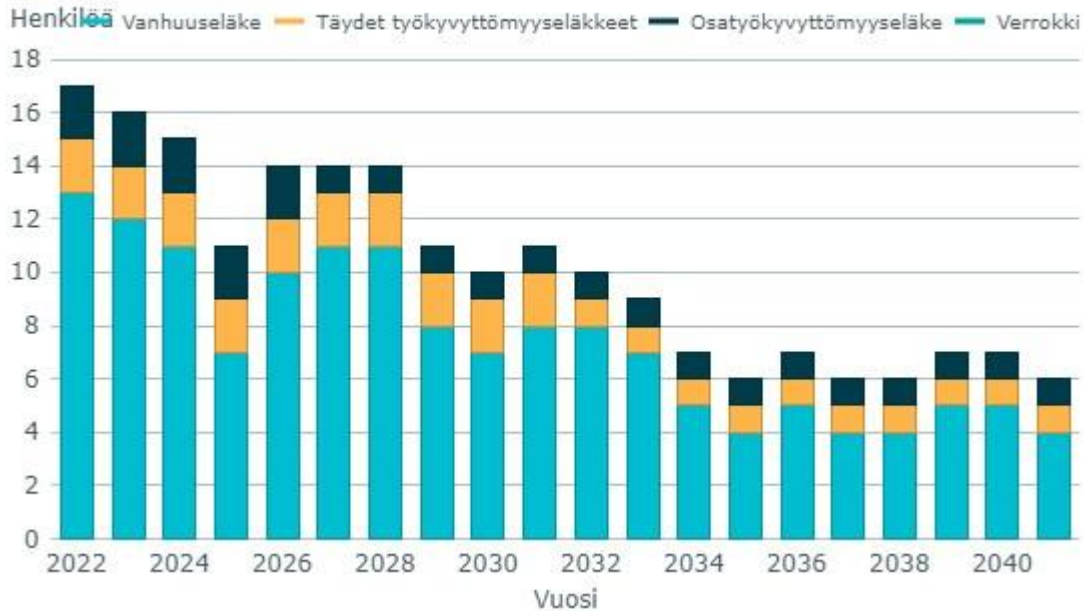
Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Kevan tilastojen mukaan vuonna 2021 vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 64,5 vuotta ja kaikkien eläkkeelle (työkyvyttömyys, osatyökyvyttömyys, kuntoutustuki) siirtyneiden oli 61,2 vuotta. Pudasjärven kaupungin vakinaisesta palveluksesta on siirtynyt vanhuuseläkkeelle vuonna 2021 yhteensä 13 henkilöä. Keski-ikä kaikilla eläkkeelle siirtyneillä on ollut 63,3 vuotta. Kaupungin keskimääräistä eläkkeelle siirtymisikää laskee myös opetuspuolella vielä voimassa olevat alhaisemmat ammatilliset eläkeiät.

Kaupungin palveluksesta on arvion mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2022–2032 aikana yhteensä 99 henkilöä (vakinaisen). Hallintotoimesta 12, sivistys- ja hyvinvointitoimesta 70 ja tekninen- ja ympäristötoimesta 17 henkilöä. Vakinaisesta henkilökunnasta eläköityy ennusteen mukaan 10 vuoden aikana 39,6 % henkilöstöstä. Huomioitavaa on, että siirtyvästä henkilöstöstä olisi eläköitynyt arviolta 11 vakinaista työntekijää vuosien 2023-2031 aikana. Kun siirtyvää henkilöstöä ei huomioida vakinaisten eläköitymiseen, niin vakinaisesta henkilöstöstä eläköityy arviolta vuosien 2022-2032 aikana 36,8 %.

Suurimpia ammattiryhmiä eläköitymisessä on opettajat, erityisopettajat ja muu opetusalan henkilöstö sekä varhaiskasvatuksessa lastenhoitajat ja lastentarhanopettajat. Kaikilla näillä aloilla on osaajapulaa ja pätevän työvoiman saatavuudessa on ollut Pudasjärven kaupungillakin haasteita.

Seuraavassa taulukossa esitetään Pudasjärven kaupungin henkilöstön arvioitu eläkkeelle jäänti vuoteen 2040 mennessä. Kevan tilastossa ei ole huomioitu hyvinvointialueita ja siitä johtuvia henkilöstöä koskevia muutoksia, siirtyvää henkilöstöä. Arvio perustuu henkilöiden henkilökohtaiseen eläkeikään ja arvioon yleisestä eläkeistä.

Eläköitymisennuste

Taulukko: Kevan tilasto eläkepoistumasta Pudasjärven kaupungin osalta v. 2022-2040 suhteessa kaikki työnantajat

Kevan eläköitymistilastot ovat jo jonkin aikaa osoittaneet sen, että työvoiman saatavuudesta on tulossa isoja haasteita kuntien rekrytointeihin. Eri alueiden välillä erot työvoiman saatavuudessa ovat suuret.

Kunta-alan työnantajatutkimuksissa on todettu, että kuntaorganisaatioiden vahvuuksina pidetään erityisesti työpaikan varmuutta ja pysyvyyttä, työpaikan sopivaa sijaintia, työnantajan moraalisia ja eettisiä arvoja sekä mahdollisuuksia sovittaa yhteen työ- ja yksityiselämän vaatimukset. Työpaikkaa valittaessa selvästi tärkeimpiä ominaisuuksia olivat työn mielenkiintoisuus, uralla etenemisen ja ammattitaidon kehittämisen mahdollisuus sekä vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja kannustava esihenkilötyö. Työnantajamielikuvalla ja hyvällä henkilöstöpolitiikalla on iso vaikutus siihen, mihin kuntaan halutaan tulla töihin ja missä kunnassa halutaan olla töissä.

Pudasjärven kaupungin henkilöstön työhyvinvointi- ja tasa-arvokyselyn (4.11.2022) mukaan vastaajista, 158 työntekijää, valtaosa eli 86,1 % suosittelisi Pudasjärven kaupunkia työpaikkana tuttavalleen. Työnantajakuvan tärkein kohderyhmä ei kuitenkaan ole se ryhmä, joka näkee kaupungin vain ulkopuolelta, vaan tärkein kohderyhmä onkin oma henkilöstö. Tyytyväinen työntekijä kertoo helpommin positiivisesti työpaikastaan ja suosittelee tätä tuttavilleen.

HYVÄT HENKILÖSTÖJOHTAMISEN KÄYTÄNNÖT

Kuntastrategiassa vuosille 2022-2030 on määritelty kaupungin henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset, sitoutuneisuus vastuullisen työnantajan periaatteisiin ja linjauksiin sekä Pudasjärven kaupungin arvot. (Kuntastrategia 2022-2030, kaupunginvaltuusto 17.6.2021 § 38)

Kaupungin arvot nähdään pohjana toiminnalle sekä päätöksenteolle eli arvot ovat yhtenä niin tulevaisuutta kuin työelämässä käyttäytymistä ohjaavista voimista. Arvoilla on myös vaikutusta työnantajaan sitoutumiseen ja kun työntekijät kokevat kaupungin työnantajana elävän arvojen mukaisesti, lisää se sitoutumisen tunnetta työntekijän ja työnantajan välille.

ARVOPERUSTA

Kuva: Pudasjärven kaupungin arvoperusta

Kuntastrategiassa Pudasjärven kaupunki on sitoutunut noudattamaan vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia. (Aktiivisen välittämisen toimintamalli, kh 23.2.2021 § 57 ja Kuntastrategia, kv 17.6.2021 § 38).

- **Yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu, syrjimättömyys.**

Me olemme kaikki erilaisia. Yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu on hyvinvoivan työyhteisön a ja o. Työyhteisössä kaikki noudattavat samoja yhteisiä "pelisääntöjä" (henkilöstöhallinnon ohjeistuksia, työ-/virkaehtosopimuksia ja lakeja). Kaikki ratkaisut, mitä työssä tehdään henkilöstöhallinnossa, tulee olla sellaisia, että ne voidaan tehdä myös toiselle työntekijälle vastaavassa tilanteessa. Esimerkiksi sukupuoli tai syntyperä ei saa olla peruste sen enempää syrjinnälle kuin suosinnalle. Tällaista havaittaessa vastuullinen työnantaja puuttuu tilanteeseen matalalla kynnyksellä.

- **Vastuullinen työnantaja kuuntelee työntekijää ja joustaa parhaansa mukaan työntekijän elämän eri vaiheissa.**

Elämässä voi tapahtua kaikenlaisia käännteitä, jotka saattavat vaikuttaa työntekijän hyvinvointiin sekä jaksamiseen (myös työpaikalla), tällöin tarvitaan työnantajalta joustoa ja työelämän tasapainoa.

- **Hyvä esihenkilö on läsnä työntekijöiden arjessa, kuuntelee ja kiinnostunut työpaikan päivittäisistä tapahtumista.**

Ihmislähtöinen, valmentava ja kuunteleva esihenkilötyö on iso osa vastuullista työnantajuutta! Sen toteuttamiseen tulee varata aikaa ja sitä on myös kehitettävä johdonmukaisesti.

- **Vastuullinen työnantaja auttaa työntekijää löytämään oman, selkeän roolin organisaatiossa ja antaa työntekijälle palautetta säännöllisesti.**

Työntekijälle on tärkeää kokea, että hänen työpanoksensa on merkityksellinen. Kun odotukset ja tavoitteet ovat tiedossa, voivat sekä työnantaja että työntekijä paremmin edistävät yhteisiä

päämääriä. Työnantaja mahdollistaa työntekijän ammatillisen kehittymisen.

- **Tehtävän vaatimusten mukainen palkkaus.**

Tehtäväkuvat ja tehtävän vaativuus on hyvä keskustella säännöllisin väliajoin ja tehtäväkuvien on oltava aina ajan tasalla. Tehdystä työstä tulee aina saada asianmukainen korvaus. Työntekijällä on myös oikeus saada palkka ajoissa ja oikein.

- **Hyvällä esihenkilötyöllä varmistetaan, että henkilöstö on sitoutunutta, motivoitunutta ja työnsä omistautunutta.**

- **Aktiivisen välittämisen toimintamallissa työnantaja, työntekijä ja työterveyshuolto sitoutuvat pyrkimään yhteiseen tavoitteeseen eli hyvinvoivaan, työkykyiseen ja tulosta tekevään henkilöstöön.**

- **Vastuullinen ja ammatillinen työkäyttäytyminen sisältää vastuullisuuden työstä ja vastuullisuuden vuorovaikutuksesta.**

Kuntastrategian henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä ja kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisöimme hyvinvointia. Henkilöstöpoliittisia strategisia linjauksia toteutetaan erilaisten toimenpideohjelmien (mm. palkkausjärjestelmää koskeva kehittäminen, työhyvinvointiohjelmat (esim. työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma, Aktiivisen välittämisen toimintamalli), rekrytointin tavoite- ja toimintaohjelma (mm. henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma) vuosisuunnittelun ja pysyväis- ja määräaikaishojjeiden avulla.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

2/2

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emme pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoimisen ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.

- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Kuva: Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

Uudistetussa kuntastrategiassa (2022-2030) on otettu huomioon henkilöstöpoliittisena strategisena linjauksena ja tahtotilana toimintakulttuurissa valmentava johtaminen;

“Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.”

Samalla halutaan vahvistaa kaupungin henkilöstön yhteisöllisyyttä, yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja tiimityötä, sekä huomioida henkilöstön jaksaminen. Henkilöstön jaksamisessa halutaan tukea henkilöstön työssäjaksamista, työkuuntoisuutta, kehittymistä, sitoutumista ja tuloksellisuutta sekä organisaation uudistumista, kehittymistä ja kykyä vastata tuleviin haasteisiin.

TYÖKYVYN JA TYÖHYVINVOINNIN JOHTAMINEN

Johtamisessa korostetaan sitä, että asioihin tartutaan ajoissa ennakoiden ja ennaltaehkäistään mahdollisia työyhteisöön ja toimintaan negatiivisesti vaikuttavia riskejä. Työtä ja työoloja kehitetään riskienarvioinnin ja työterveyshuollon toteuttamien työpaikkaselvitysten avulla. Työterveyshuolto tukee erikseen yksilöitä, mutta myös työyhteisöjä, yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Pudasjärven kaupungilla työhyvinvointi ja työkyky ovat koko henkilöstön asia, siitä vastaavat työntekijä, esihenkilö ja koko työyhteisö. Johto, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto ja työsuojelu ovat työhyvinvoinnin tukena.

Koko työyhteisössä työhyvinvointiin ja työkykyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota: pidetään huolta, välitetään varhain, kuunnellaan ja keskustellaan. Työn arjessa työhyvinvoinnin ja työkyvyn ennakoivat ja edistävät toimet ovat rekrytointi, päivittäisjohtaminen ja toiminnan suunnittelu.

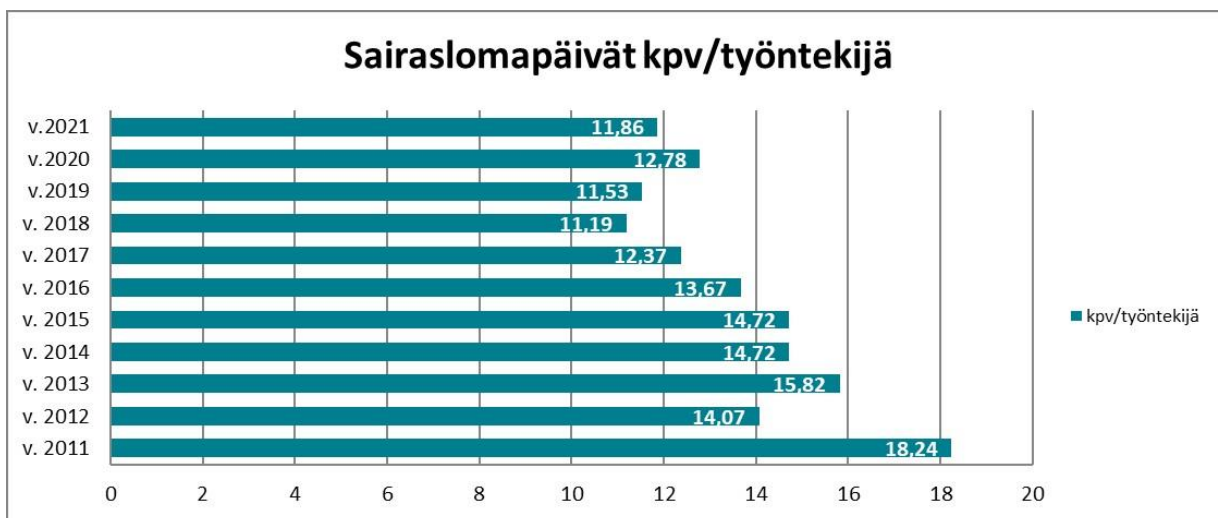
Pudasjärven kaupungin aktiivisen välittämisen toimintamalli ohjeistaa esimerkiksi varhaiseen välittämisen keskusteluun, työn määräaikaan muokkaamiseen, työntekijän uudelleen sijoittamiseen sekä työuran jatkamisen vaihtoehtoihin työntekijän työkyvyn heikentyessä tai osatyökykyisen tueksi. Aktiivisen välittämisen toimintamallilla tavoitellaan tasalaatuista työkykyjohtamista, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäisevästi tukea henkilöstöä jaksamaan ja jatkamaan nykyisissä taikka uusissa tehtävissään.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli sisältää myös ohjeistuksen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelemiseksi työpaikalla. Pudasjärven kaupungilla on epäasiallisen käyttäytymisen (vastuuton työkäyttäytyminen, epäasiallinen kohtelu, syrjintä, häirintä) suhteen nollatoleranssi. Tämä tarkoittaa sitä, että kukaan ei hyväksy epäasiallista, häiritsevää tai kiusaavaa käyttäytymistä. Esimiehet tiedostavat, että heillä on oikeus ja velvollisuus puuttua vastuuttomaan työkäyttäytymiseen sekä syrjintä- ja häirintätilanteisiin. He puuttuvat aktiivisesti ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa esille tulleisiin tapauksiin. Työpaikalla jokaisen velvollisuus on käyttäytyä asiallisesti jokaista työyhteisön jäsentä kohtaan. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on myös oikeus tulla kohdelluksi työpaikalla asiallisesti. Tavoitteena on ylläpitää työniloa ja työssä viihtymistä.

Kaikilla toiminta-alueilla on tehty työturvallisuus- ja työterveysriskien arviointi Turva Arvi –palvelun Riski Arvi –sovelluksella, palvelun Turvallisuuksilmoitus –sovelluksella kirjataan ja käsitellään työpaikan turvallisuushavainnot. Työturvallisuus- ja työterveysriskien arvioinnit tehdään kahden vuoden välein työpaikkakohtaisesti. Riskiarviointi on suoritettu vuoden 2022 joulukuun alkuun mennessä ja huomioiden edelleen Covid-19 biologiset työterveysriskit.

Kaupungin työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren Työterveys Oy. Työterveyshuollon tavoitteena on tukea henkilöstön inhimillisten voimavarojen ylläpitoa työhyvinvoinnin osalta. Vuonna 2021 työterveyshuollon kustannukset jakautuivat prosentuaalisesti ehkäisevä työterveyshuolto 47 % ja sairaudenhoito 53 %. Sairaushoitoa heijastuu työssäkäyvien terveys, mutta ne ilmentävät myös yritystä pysyä työkykyisenä. Työssä pysymiseen tai poisjäämiseen vaikuttavat tekijät ovat erilaisia eri henkilöillä.

Pudasjärven kaupungilla sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2021 yhteensä 4638 kalenteripäivää (v. 2020, 5113 kpv). Keskimäärin sairauslomapäiviä suhteessa henkilömäärään vuonna 2021 oli 11,86 kalenteripäivää (v. 2020, 12,78 kpv). Sairauspoissaolot laskivat 9,29 % verrattuna vuoteen 2020, joka merkitsi laskua kalenteripäivinä 475 päivää.

Taulukko: Sairauslomat keskimäärin/työntekijä vuosina 2011-2021

Pudasjärven kaupungin sairauspoissaolopäivien määrä suhteutettuna koko henkilöstön määrään laski vuoteen 2020 verrattuna, mutta oli vuoden 2017 tasossa. 10-59 päivän pituisiin sairauslomiin on jatkossa puututtava entistä aktiivisemmin jo varhaisessa vaiheessa. Verrattuna vuoteen 2020 nämä raja-arvot olivat hieman nousussa. On syytä kuitenkin muistaa, että jokaisen poissaolijan ja jokaisen poissaolon taustalla on aina oma tarinansa. Työntekijän oma henkilökohtainen elämäntilanne voi myös vaikuttaa sairauspoissaoloihin. Sairauspoissaoloihin liittyy useita eri tekijöitä ja poissaolojen taustalla on laaja kirjo.

Sairauspoissaoloihin puuttumiseen Pudasjärven kaupungilla on käytössä selkeä järjestelmä ja toimintamalli, jolla pyritään vaikuttamaan kaikkiin niihin tekijöihin, joihin työpaikkatasolla ylipäättään on mahdollista vaikuttaa. Henkilöstön voimavaroja tuetaan muutoksessa parhaiten, kun työkyvyn edistäminen on suunnitelmallista ja ennakoivaa. Uudistetussa aktiivisen välittämisen toimintamallissa työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtamisessa roolit ja vastuut on selkeästi kuvattu.

Aktiivisen välittämisen, Pidetään huolta – Välitetään varhain, toimintamallin tavoitteena on aktivoida jokaista Pudasjärven kaupungin toimijaa huolehtimaan itsestään, työoveristaan ja työyhteisönsä toimivuudesta sekä puuttumaan työhyvinvoinnin riskitekijöihin mahdollisimman varhain. Apua ja työkaluja henkilöstöjohtamiseen ja esihenkilötyön arkipäivään saadaan varhaisen tuen, tehostetun tuen ja paluun tuen toimintatavoista. Aktiivisen välittämisen toimintamallilla tavoitellaan tasalaatuista työkykyjohtamista, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäisevästi tukea henkilöstöä jaksamaan ja jatkamaan nykyisissä taikka uusissa tehtävissään.

Kaupungin henkilöstön työhyvinvointia edistäviä hankkeita käynnistyi vuonna 2020 kaksi. Iin kunnan hallinnoima ESR-rahoitteinen Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön sekä kaupungin ja Lapin Yliopiston kanssa yhteistyössä tehtävä Työsuojelurahaston rahoittama Ihmislähtöinen valmentava johtaminen - Esimies aktiivisena toimijana Pudasjärven kaupungilla hanke. Hankkeet jatkuvat vuoden 2022 loppuun.

Vuonna 2023 jatketaan Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön hankkeen aikana käyttöön otetun sähköisen työhyvinvointitarjottimen jatkekehittämistä ja juurruttamista osaksi työhyvinvoinnin aktiivista, ja

työntekijän omaehtoistakin, edistämistä kaupungilla. Vuonna 2023 jatketaan Ihmislähtöinen valmentava johtaminen - Esimies aktiivisena toimijana Pudasjärven kaupungilla hankkeessa aloitettua johtamiskulttuurin muutosta. Hankkeesta on käytössä Pudasjärven kaupungin valmentavan johtamisen malli, Esihenkilön Proppu, joka toimii esihenkilölle johtamisen työkaluna ja koko organisaatiolle johtamiskulttuurin sekä toimintakulttuurin tienviittana. Toimintamallin käyttöönotosta ja kokeilusta ovat vastuussa johtoryhmä ja esihenkilöt. Toimintamallia on viety vuonna 2022 käytössä oleviin HR-prosesseihin kuten henkilökohtaisen työnsuorituksen arviointiprosessi on uudistettu ja uusi tavoitekeskustelupohja on otettu käyttöön.

Lisäksi työkyvyn ylläpitämistä tuetaan rahoittamalla henkilöstölle suunnattua liikunnallista toimintaa. Vuonna 2023 jatketaan pelillisen hyvinvointisovelluksen Cuckoo käyttöä, joka nostaa energiatasoja ja kannustaa pitämään taukoja – tauon istumisesta ja aivoille lepo hetken. Vuonna 2022 työyhteisöllinen liikuntaohjelma vaihdettiin toiminnalliseksi työyhteisölliseksi mielen hyvinvoinninhjelmaksi. Vuonna 2023 jatketaan mielen hyvinvointiohjelmaa, koska henkilöstön työhyvinvointikyselyssä (2022) henkilöstö koki, että muutoskyvykkyys on heikentynyt. Tähän on varmasti vaikuttanut vaikuttaa myös toimintaympäristössä useita vuosia nyt velloneet muutokset ja kriisit, mennään kriisistä kriisiin. Mielen hyvinvointia vaaliva ja vahvistava toimintakulttuuri edistää hyvinvointia mutta on myös taloudellisesti järkevää, koska se vähentää sairauspoissaoloja.

Kaupunki tukee työssäjaksamista kulttuuri-, liikunta - ja hyvinvointietuuksin sekä huomioimalla asianmukainen työpiste-ergonomia jokaisen työntekijän työpisteessä. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan työnantajan tukemien lounassetelien avulla sekä kaupunki muistaa työntekijöitään palveluvuosimerkein ja työntekijän merkkipäivänä. Työyhteisössä on myös henkilöstön yhteisiä tilaisuuksia (esim. jouluruokailu ja henkilöstöjuhla) sekä käytössä on työntekijöillä Syötteellä hiihtomaja. Henkilöstön virkistyspäivä on joka toinen vuosi koko työyhteisön yhteinen ja joka toinen vuosi toiminta-alueittain.

Työsuojeluasioista vastaa henkilöstöpäällikkö, joka toimii myös organisaation työsuojelupäällikkönä. Työsuojeluorganisaatioon kuuluu myös kaksi työsuojeluvaltuutettua.

VIESTINTÄ JA HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulosten (4.11.2022) perusteella vastaajista 80,9 % koki, että voivat vaikuttaa omaan työhönsä ja 75,8 % koki, että heillä on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssään. Muutoskyvykkyudessa verrattuna vuoden 2020 tuloksiin, on muutoskyvykkyys heikentynyt. Tähän vaikuttaa myös toimintaympäristössä useita vuosia nyt velloneet kriisit, uhat ja muutokset, mennään kriisistä kriisiin - muutoksesta muutokseen. Tuloksista päätelleen työntekijöillä on edelleenkin erittäin hyvät valmiudet ja voimavarat kohdata uudet haasteet, sietää epävarmuutta ja irtaantua tutuista ajattelu- ja toimintatavoista. Henkilöstö kokee voivansa vaikuttaa työhönsä ja työn muutoksiin. Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä myös tavoitekeskustelujen kautta.

Useimmilla toiminta-alueilla käydään säännölliset tavoitekeskustelut. Esimiehet käyvät tavoitekeskustelut oman tiiminsä kanssa oman aikataulunsa mukaisesti. Tavoitekeskusteluissa pohjana on yhteinen tavoitekeskustelulomake. Tällä hetkellä käytössä ei ole HR-järjestelmä, jonne tavoitekeskustelut tallentuisivat ja jonka kautta tavoitekeskustelujen toteutumista voisi keskitetysti seurata henkilöstöpalveluista. FCG lopetti KuntaHR-järjestelmän ylläpidon 31.12.2021. Korvaavaa sähköistä järjestelmää on syytä tarkastella, kun siirrytään Monetran HR-järjestelmään vuoden 2023 aikana.

Henkilöstölle on luotu myös mahdollisuuksia vaikuttaa koko työyhteisön toimintaan. Henkilöstö osallistui vuonna 2022 työhyvinvointikyselyn kautta vaikuttamaan työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämiseen. Henkilöstöä osallistettiin toukokuussa henkilöstöinfoon, tilinpäätös 2021 ja

talousarvio 2023, jossa käytiin läpi tilinpäätös ja myös tulevaa talousarvio 2023 valmistelua, miten meillä meni vuosi 2021 ja mitä pitää ottaa huomioon tuloksista nyt ja vuodelle 2023. Tammikuussa ja lokakuussa 2022 henkilöstö osallistui työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämiseen osana Ihmislähtöinen valmentava johtaminen- hanketta.

Sisäinen viestintä hoidetaan pääsääntöisesti kaupungin Intranetin, Pelkan, kautta. Pelkka toimii kaupungin suljetussa ympäristössä, Microsoft Office 365 Sharepointissa, johon on pääsy jokaisella kaupungin työntekijällä, milloin vaan, missä vaan ja miltä laitteelta vaan kaupungin henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella. Kaupungin intranet on järjestelmä, joka kokoaa ajankohtaisen tiedon sekä ohjeistukset yhteen ja tarjoaa paikan perustiedoille organisaatiosta ja tukipalveluista. Hyvälle työyhteisöviestinnälle on ominaista monisuuntaisuus, avoimuus ja pyrkimys yhteisöllisyyteen. Vuonna 2023 kaupungin Intranet tullaan uudistamaan, koska ICT-muutoksien yhteydessä tullaan myös luopumaan perehdyttämisprosessin osia sisältävästä järjestelmästä, Navisecistä.

Säännölliset sisäiset palaverit ovat myös osa sisäistä viestintää. Toiminta-alueiden sisäisiä palavereita, kuten osastopalaverit ja tiimipalaverit, pidetään säännöllisesti. Tärkeistä asioista keskusteltaessa esimiehet kuuntelevat ja ovat paikalla sekä ovat valmiina vastaamaan henkilöstön kysymyksiin.

Kaupungin johtoryhmällä on palaverit esimiesten kanssa, EsimiesAreena. Osana ihmislähtöinen valmentava johtaminen- hanketta on alkanut myös säännölliset epävirallisemmat tapaamiset esimiesten omalla vertaistukiverkostolla, jonka nimi on Pudes. Hankkeen tuloksena on syntynyt myös esihenkilöiden tiimi, Pudes, joka toimii vertaistukena johtamisen kehittämisessä ja esihenkilöiden arjen haasteiden ratkaisemisessa. Esihenkilöiden tiimi vahvistaa entisestään esihenkilöiden johtamisvalmiuksia ja jaksamista, avoimuutta asioiden jakamisessa, ja tukee valmentavan johtajuuden kehittämistä ja juurtumista Pudasjärvellä. Esihenkilö on keskeinen vaikuttaja koko työyhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta, ja hyvällä esihenkilötyöllä on monenlaisia myönteisiä vaikutuksia niin yksittäisen työntekijän kuin työyhteisön tuloksellisen toiminnan kannalta. Vertaistukiverkoston toiminta jatkuu myös vuonna 2023.

Henkilöstön työhyvinvointi- ja tasa-arvokysely tehtiin 21.10.- 4.11.2022. Kyselyssä käytettiin Kevan sähköistä kyselyjärjestelmää, kuten vuonna 2020. Kokonaisuudessaan kyselyyn vastasi yhteensä 159 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli 44,4 %. Kyselyn pohjalta tulee tehdä työyksiköittäin, tulosalueittain ja toiminta-alueittain kehittämistoimenpiteet, joilla parannetaan työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia. Kehittämistoimenpiteet tulee kirjata ja toimeenpanna käytäntöön esihenkilöiden toimesta alkuvuodesta 2023.

Henkilöstötoimikunta

Säännöllisissä henkilöstötoimikunnan kokouksissa käsitellään henkilöstöstä nousevia asioita ja ideoita työhyvinvointiin liittyen.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007, jolloin yhteistoiminta säädettiin kunnissakin lain tasolle. Lain tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen sekä kunnallisen palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun edistäminen. Lain perustelut korostavat avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäistä yhteistyötä.

Henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä Pudasjärven kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta. Henkilöstötoimikuntaan kuuluvat työnantajan edustajina kaupunginjohtaja, työsuojelupäällikkö, kaupunginhallituksen edustaja sekä toiminta-aluejohtajista hallintojohtaja ja

opetus- ja sivistysjohtaja. Työntekijäjärjestöjä edustavat Jytyn, KTN:n, Jukon, JHL:n ja Superin edustajat sekä varsinaiset työsuojeluvaltuutetut. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyshuollon edustaja(t) ja toimikunnan sihteeri. Puheenjohtajana toimii vuoron perään työnantajan ja työntekijöiden edustaja kahden vuoden jaksoissa.

Henkilöstötoimikunnan työryhmä on asioita valmisteleva elin. Työryhmään kuuluu henkilöstötoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, henkilöstö-/työsuojelupäällikkö, työterveyshuollon edustaja, henkilöstötoimikunnan sihteeri sekä kaksi muuta henkilöstötoimikunnan jäsentä.

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN - KOULUTUSSUUNNITELMA

Osaamisen kehittämällä tarkoitetaan koulutuksen lisäksi kaikkea työssä, työyhteisössä ja työyhteisöverkostoissa tapahtuvaa oppimista ja toimintatapojen uudistamista. Ammattitaitoa ylläpitämällä varmistetaan henkilöstön osaaminen ja kyky kehittää toimintaa ja palveluita muuttuvassa toimintaympäristössä. Lähtökohtana ovat kaupungin tehtävien edellyttämä osaaminen nyt ja tulevaisuudessa. Osaamisen ja oman työn kehittäminen kuuluu jokaisen työntekijän, työyksikön ja toiminta-alueen jokapäiväisiin tehtäviin.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin tilinpäätöstietojen mukaan 2021 vuonna 96,2 % varatusta 65 650 euron määrärahasta, yhteensä 63 136 € (2020/39 226 €). Luku ei sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia, koska muita oheiskuluja (matkat, ateriat ym.) ei aina ole kirjattu koulutuskustannuksiin. Luvussa ei näy myöskään sisäisen koulutuksen kustannukset.

Vuoden 2021 koulutussuunnitelmaan oli arvioitu 444 koulutuspäivää, mutta edelleen koulutuksia ei toteutunut johtuen Koronapandemiasta, lähiopetuksen sekä kunta-alan ammattialojen seminaarien peruuntumisesta. Koulutuskorvausta haettiin 204 koulutuspäivältä. Koulutuskorvausta vuodelta 2021 on haettu Työllisyysrahastolta 25.1.2022 ja hakemuksen perusteella koulutuskorvausta on 3.3.2022 myönnetty 3 903,34 €.

Koulutussopimuksen mukaan kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista myöntämällä työn ohessa tapahtuvaan, oman alansa ammatillisten tutkintojen, täydennyskoulutuksen tai uudelleen koulutuksen suorittamista varten palkallista virkavapautta tai työlomaa. Vapaan pituus on kolmen vuoden aikana 15 palkallista vapaapäivää, josta kuitenkin myönnetään enintään viisi vapaapäivää vuodessa ja enintään kaksi vapaapäivää kuukaudessa. Vaihtoehtoisesti palkalliselle virkavapaalle tai työvapaalle vuonna 2019 lisättiin myös mahdollisuus hakea omaehtoisen koulutusten kustannusten kattamiseksi tukea enintään 100 €/vuosi kolmen (3) vuoden ajan.

Osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen on edelleen työnantajan edun mukaista, jotta toiminnan kehittämisen kannalta palkattuna on osaavaa työmarkkinakelpoista henkilökuntaa. Koko organisaation tasolla koulutuspäiviä vuodelle 2023 on suunniteltu olevan yhteensä 856,5 päivää. Vuodelle 2022 koulutuspäiviä oli suunniteltu olevan 783,5 päivää. Koulutuspäiviä on 73 päivää enemmän suunniteltu vuodelle 2023, koska käytössä on ensi vuonna verkkokoulutusjärjestelmä, jonka kautta esim. Office 365 ohjelmakoulutuksiin on helpompi osallistua.

Vuodelle 2023 otetaan käyttöön Eduhousen verkkokoulutusjärjestelmä, joka tukee strategialähtöistä osaamisen kehittämistä sekä palvelee hyvin HR:ää, esihenkilöitä ja johtoa, että loppukäyttäjiä. Tavoitteena on, että kaupungissa on sähköinen verkkokoulutusjärjestelmä laajasti ja aktiivisesti esihenkilöiden, HR:n ja työntekijöiden käytössä tulevaisuudessa. Tällä hetkellä Pudasjärven kaupungilla ei ole käytössä vastaavaa järjestelmää. Koulutukset on ostettu yksittäisinä koulutuksina erikseen, joka on vaikuttanut kokonaiskoulutuskustannuksiin. Eduhouse -digipalvelut mahdollistaa itsenäiset online-koulutukset sekä omaehtoisen osallistumisen etäkoulutuksiin.

Kaupungin työntekijöillä on jatkossa rajaton mahdollisuus osallistua Eduhousen ja Hallintoakatemian online- ja etäkoulutuksiin. Tietosuoja-asetuksen säännöksen rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus koskien tietosuoja-asetuksen mukaisia henkilöstökoulutuksia voidaan myös todentaa Eduhousen verkkokoulutusjärjestelmän kautta Navisec-järjestelmän poistuessa vuoden vaihteessa 2022.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2023 JA TS 2024-2025

Henkilöstösuunnitelma on esitetty talousarviossa, jossa esitetty henkilöstön määrä on sitova. Toiminta-aluejohtajat ovat vastuussa rekrytoinnista ja tehtävien uudelleen järjestelyistä. Palvelutuotannon taloudellisuus ja tehokkuus sekä poikkiorganisatorinen, henkilöstöressurssien yhteiskäyttö, on otettava huomioon. Toiminta-aluejohtajat vastaavat henkilöstösuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta. Jos henkilöstösuunnitelmaan tulee poikkeuksia, on täyttölupa haettava kaupunginhallitukselta päätöksenteonprosessin mukaisesti.

Pudasjärven kaupunki	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Henkilöstön määrä	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Hallintotoiminta	65	70	67	64	64
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	240	233	235	235	235
Tekninen ja ympäristötoiminta	35	37	19	18	17
Yhteensä	340	340	321	317	316

Taulukko: Henkilöstön määrä toiminta-alueittain

Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu, että henkilöstömäärästä siirtyy 1.1.2023 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen, Pohteen, ja Inhouse-yhtiö PPP Köökki Oy:n palvelukseen 29 työntekijää, liittyen valtion ohjauksessa olevaan SOTE-uudistukseen. Siirtyvästä henkilöstöstä 21 on vakinaisessa ja 8 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Oulunkaaren ympäristöpalveluihin on varattuna kesälomien sijaisuuksiin (Ympäristö- ja Terveysvalvonta sekä eläinlääkintä) yhteensä + 1,05 htv, kokonaisvaikutus +0,55 htv. Hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa lisäys on + 2,3 htv lisäys on kohdistettu liikuntaohjaaja + 0,5 ja varhaiskasvatus lastenhoitaja/avustaja/perhepäivähoitaja + 2 htv. Teknisen ja ympäristötoimessa + 2 htv, joka kohdistuu 1 htv palvelusuunnittelija (asuminen ja eläminen), ympäristötyönjohtaja + 0,7 htv ja lisäys eläkkelle sirtymisen vuoksi maakäyttöinsinöörin ja maankäyttöpäällikön tehtäviin + 0,3 htv. Vertailun vuoksi vuoteen 2023, jos otetaan pois TA 2022 ruokapalvelun henkilöstösuunnitelma, olisi TA2022 ollut 320 htv.

HENKILÖSTÖKULUIHIN VAIKUTTAVAT TOIMENPITEET VUONNA 2023

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus henkilöstömenoihin

Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena liikkeen luovutuksen periaattein siirtyvän henkilöstön osalta henkilöstömenoihin vaikutus on vähentävästi 906 251 euroa.

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan vuonna 2022. Uusi sopimuskausi kestää 30.4.2025 asti. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

- Vuonna 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia
- Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 prosenttia
- Vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 prosenttia

Työvoimakustannukset kuvaavat kaikkia niitä kustannuksia, joita työnantajille aiheutuu työvoiman käytöstä. Palkkakuluihin on talousarviossa huomioitu 2 % kustannusten nousu vuodelle 2023, joka vaikuttaa talousarviossa kokonaisuutena työvoimakustannuksiin.

Vapaaehtoiset säästötoimenpiteet

Kaupunginhallitus on päättänyt 22.10.2019 § 299, että toiminta-alueiden tulee myös käynnistää välittömästi yhteistyössä henkilöstön kanssa valmistelut vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Henkilöstölle suunnattuja vapaaehtoisia ja työntekijän halukkuuteen perustuvia henkilöstökuluihin vaikuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi mahdollisuus vaihtaa lomaraha vapaaseen, mahdollisuus palkattomiin vapaaehtoisiin vapaisiin, mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan ja erilaisten virka- ja työvapaiden myöntäminen mm. perhesyiden perusteella.

Uuden sopimuskohdan (KVTES 19 §) lomarahavapaa perusteella työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia keskenään siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Lomaraha voidaan vaihtaa vapaaksi, vasta sen ansaintaa koskevan lomanmääräytymisvuoden päätyttyä. Vaihtaminen ei siten enää edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä lomanmääräytymisvuodesta 2020–2021 lukien.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus vaihtaa lomaraha kokonaan tai osaksi vapaaseen työtilanteen niin salliessa. Lomarahain vaihtaminen vapaaksi sovitaan tämän jälkeen työntekijän/viranhaltijan ja työnantajan välillä. Vaihtaminen tapahtuu asianomaisen työntekijän aloitteesta. Vapaa-ajaksi vaihtaminen on vapaaehtoista ja voidaan toteuttaa niissä tapauksissa, joissa se työjärjestelyjen kannalta on mahdollista. Lomarahain vaihtaminen vapaaksi on työnantajan harkittavissa ja sitä myönnettäessä on otettava huomioon käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys. Tämä sopimuskohta ei koske OVTES:ssä olevaa henkilöstöä, jotka ovat opetusvelvollisuustyöajassa tai vuosityöajassa, koska he eivät kuulu vuosilomamääräysten tai vuosilomalain piiriin.

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.6.2013 § 225 ns. kannustavaa mallista, jossa vapaaehtoista palkatonta vapaata pitävän palkasta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys viikkoa kohti on viisi päivää. Hyväksytty ja käytössä oleva malli kannustaa palkattomien vapaiden käyttöön seuraavin ehdoin:

- vapaaehtoista palkatonta virka- ja työlomaa voisi ottaa siten, että viikosta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys on viikkoa kohti viisi päivää
- palkatonta virka- tai työlomaa tulee hakea kerrallaan viideksi työpäiväksi
- palkattoman vapaan ajaksi ei palkata sijaisia, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin

Muun palkattoman vapaan ajalta, jonka ajaksi palkataan sijainen, vähennetään sopimuksen mukaisesti myös viikonlopun ajan palkka.

Täysin työkykyiset työntekijät ja viranhaltijat voivat periaatteessa tehdä myös lyhennettyä työaika. Mahdollisuudesta työajan lyhennykseen päättää kuitenkin aina viime kädessä työnantaja, mikäli työajan lyhennys on mahdollista järjestää siten, että siitä ei ole haittaa palvelutuotannon järjestämiselle tai organisaation toiminnalle. Kaupunki suhtautuu myönteisesti erilaisten virka- ja työvapaiden myöntämiseen mm. perhesyiden perusteella.

Perusteetonta lomarahavelkaa ei saa syntyä

Esimiestoiminnassa on huolehdittava, ettei sellaista perusteetonta lomarahavelkaa pääse syntymään mikä voi aiheutua Pudasjärven kaupungille taloudellisista alijäämästä. KVTES vuosilomaluvun 11 §:n mukaan viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus siirtää vuosilomaa / säästövapaata sairauden, synnytyksen tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden vuoksi. (Pysyväismääräys – Ohje säästövapaan antamisesta 1.8.2019 alkaen, henkilöstötoimikunta 7.6.2019 § 6 ja kaupunginhallitus 18.6.2019 § 202).

Henkilöstön koulutusmäärärahojen leikkaus v. 2021-2023, talouden sopeuttamisohjelma

Koulutuksien suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston päätöstä (10.12.2020 § 50) talouden sopeuttamisohjelmasta. Henkilöstön koulutuksiin varatusta määrärahoista on talousarvioon vuodelle 2021 leikattu 40 % ja tämä leikkaus on voimassa 3 vuotta, vuosille 2021-2023.

Avoimmeksi tulevat virat ja toimet edellyttävät henkilöstöselvityksen

Talouden sopeuttamisohjelman ja Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan avoimiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät aina esimiehiltä henkilöstöselvitystä. Esimiehen tulee selvittää, onko vapautunut työpaikka jatkossa tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen vai tulisiko virka tai toimi muuttaa palvelutarpeita paremmin vastaavaksi sekä on myös otettava huomioon luonnollisen poistuman, eläköitymisen, hyödyntäminen.

Esimiestoiminnassa on myös huolehdittava siitä, että rekrytoinnissa ja tehtävien uudelleen järjestelyssä tarkistetaan tehtävänkuvaukset ja henkilöstön osaamisen laaja-alaisempi käyttö. Rekrytointia ei suositella tehtäväksi yks 'yhteen vaan esimiesten tulee tarkastella kunta-alan, toiminta-alan ja tehtävien muutoksia. Rekrytoinnissa on lisäksi selvittävä sisäisen siirron mahdollisuus. Henkilöstöressurssien suunnittelulla parannetaan toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Systemaattisella työtehtävien arvioimisella, tehtävien muutoksilla ja henkilöstön osaamisen lisäämisellä henkilöstömäärä pystytään pitämään vakaana.

Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja seuraaminen, vastuu esimiehillä

Esimiestoimintaan kuuluu myös olennaisena tehtävänä seurata henkilökunnan työhyvinvointia ja siihen liittyviä tunnuslukuja, kuten sairauspoissaoloja.

Työnantaja saa työterveyshuollon korvauksia Kelalta ehkäisevästä työterveyshuollosta ja yleislääkäritasoisesta sairaanhoidosta, jonka työnantaja hankkii samalta työterveyshuollon palveluntuottajalta kuin ehkäisevän työterveyshuollon palvelut. Ehkäisevällä työterveyshuollolla on tärkeä rooli työurien pidentämisessä ja sairauspoissaolojen vähentämisessä. Ehkäisevään työterveyshuoltoon kuuluu muun muassa työpaikalla tehtävä työpaikkaselvitys, terveystarkastukset sekä työterveyteen liittyvä ohjaus ja neuvonta.

Vuoden 2019 työterveyshuollon kustannuksista noin 55 % oli ehkäisevässä työterveyshuollossa. Vuosien 2020-2021 aikana suunta kääntyi taas niin, että sairaanhoidolliset kustannukset olivat ehkäisevää työterveyshuollon kustannuksia isommat. Vaikuttavuutta eli työkykyisiä päiviä saadaan aikaan silloin, kun sairaanhoito on työterveyspainotteista. Työkyvyn näkökulma on tärkeä muistaa osana kaikkea hoitoa ja kuntoutusta. Sairastuneen työntekijän tukeminen ja rohkaiseminen työhön paluuseen edistää toipumista ja työkyvyn palautumista. Työterveyshuolto koordinoi työkyvyn tukemiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteutumista työpaikalla niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin kuntoutuksen kanssa. Toteutuakseen se vaatii hyvää yhteistyötä ja tiedonsiirtoa eri tahojen välillä. Tavoitteena tulisi löytää vaihtoehtoja sairauslomalle sekä välttää sairauslomien pitkittyminen. Peilaten työterveyshuollon toimintatilastoa ja sairauspoissaolojen

kehitystä on henkilöstöhallinnon ja työterveyshuollon yhteistyössä vielä kehitettävää. Säännölliset palaverit on aloitettu henkilöstöhallinnon, työsuojeluorganisaation ja työterveyshuollon kesken vuoden 2022 syksyllä.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli nimenomaan kiinnittää huomiota esimiestoiminnassa ennakoivaan työhyvinvointiin sekä ennaltaehkäisemään sairauslomien syntymistä. Mitä enemmän on ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa, sen parempi on myös Työterveyshuollosta Kela-korvaus työnantajalle.

Vuonna 2023 työterveyshuollon kustannuksista täytyy suurempi osa olla ehkäisevässä työterveyshuollossa kuin sairauksien hoidossa. Tavoitteena edelleenkin on, että vuonna 2023 ehkäisevän työterveyshuollon osuus olisi 65% työterveyshuollon kustannuksista.

Sairauspoissaolot ja lyhytaikaiset sijaisuudet pyritään hoitamaan olemassa olevalla henkilökunnalla

Sairauspoissaoloihin on puututtava varhaisessa vaiheessa heti esimiehen huolen herätessä työntekijän työhyvinvoinnista. Puheeksi ottamisella ja varhaisella tukemisella on tavoitteena kiinnittää huomio työhyvinvointiin ja sairastavuuteen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja sitä kautta vähentää poissaoloja ja parantaa yksilön sekä työyhteisön hyvinvointia. Työpaikalla havaitun ongelman laatua selvitetään esimiehen ja työntekijän varhaisen välittämisen keskustelussa niin pitkälle kuin se on mahdollista. Sairauslomat eivät ole aina paras ratkaisu työntekijän hyvinvoinnin ja työyhteisön toiminnan kannalta, vaan tilanne voi tarvita laajempaa toimintamallin tarkastelua työyhteisössä.

Työtehon laskuun kannattaa kuitenkin puuttua jo ennen ensimmäistä sairauslomapäivää. Jos työteho laskee, siihen on aina syy. Syy voi olla myös henkilökohtaisessa elämässä, joka näyttäytyy työssä. Työnantajan reagointi riittävän varhaisessa vaiheessa on tärkeää ja esimiehet luovat arjen työhyvinvoinnin.

Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan sijaisten käyttöä tulee välttää eteenkin lyhytaikaisissa sijaisuuksissa, 1-3 päivää, riippuen työyksiköistä ja tehtävistä. Lyhytaikaiset sijaisuudet on ensisijaisesti pyrittävä hoitamaan olemassa olevalla henkilökunnalla. Pitkäaikaisissa sijaisuuksissa on harkittava mahdollisuutta hoitaa sijaisuus olemassa olevalla henkilökunnalla huomioimalla mahdollisuus lisätehtävän ja –vastuun määräaikaisesta käytöstä palkkauksessa.

Sairauspoissaolojen palkkakustannus ilman sivukuja ja sijaiskuluja olivat vuonna 2021 olivat 375 948,14 euroa (v. 2020/ 370 002,30). Vuonna 2021 tilinpäätöksessä sijaiskulut olivat 44510,91€ (v.2020/132 841,46 euroa) tili 4006 sairaus- ja äityslomasijaiset ja opettajien sijaisuudet 274 163,86 € (v. 2020/ 203 912,95 euroa) tili 4020, yhteensä 318 674,77 euroa. Sijaiskulut olivat 20 099,64 € pienemmät vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020. Sijaiskulujen paikkansapitävyys riippuu myös siitä, että sijaiskulut on tiliöity oikein.

Helposti nähtäviä sairauspoissaolojen kustannuksia ovat kiinteät toimintaan liittyvät kustannukset. Näihin kuuluvat esimerkiksi vakuutusmaksut, palkkakustannukset, työterveyshuollon kustannukset ja sijaiskustannukset. Talouden sopeuttamisohjelman tavoite on 200 000 euron säästöt sairauspoissaolojen kustannuksista v. 2021-2023. Kustannuksissa huomioitu työkyvyttömyyseläkemaksut, palkkakustannukset, työterveyshuollon kustannukset ja sijaiskustannukset. Kumulatiiviset säästöt talouden sopeuttamisohjelmaan oli vuoden 2021 tilinpäätöksessä - 72 273,08 euroa.

Työpaikalla voidaan vaikuttaa sairauspoissaoloihin työskentelyolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantamisen lisäksi kiinnittämällä huomioita kuntoutus- ja hoitoprosessien tehostamiseen. Työkykyyn ja työhyvinvointiin tähtäävä ennakoiva toiminta (esim. aktiivisen välittämisen

toimintamalli) ja työskentelyolosuhteiden sekä työhyvinvoinnin aktiivinen kehittäminen vähentävät sairauspoissaoloja. Pudasjärven kaupungilla on käytetty vuosien 2021-2022 aikana tehostetut kuntoutus- ja hoitoprosessit ostettu myös työterveyshuollon ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Vuonna 2023 käytetään monipuolisesti erilaisia tukimuotoja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja työssä jaksamiseen.

Henkilöstövoimavarojen arviointi ja seuranta

Henkilöstövoimavarojen arviointi on välttämätöntä toiminnan ja palvelujen suunnittelussa. Henkilöstöä koskevia yleisiä tunnuslukuja henkilöstövoimavaroista (henkilöstömäärä, ikärakenne, eläköityminen, sairauspoissaolot, työvoimakustannukset, jne.) sekä johtamista, työhyvinvointia, osaamista, työn tuloksellisuutta ja näiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen/henkilöstöraportin yhteydessä. Toimialajohtajat ovat vastuussa toiminnan ja palvelujen suunnittelusta sekä vaikutuksista henkilöstövoimavarojen yleisten tunnuslukujen kehitykseen. Kaupunginhallitus seuraa henkilöstövoimavarojen yleisiä tunnuslukuja ja henkilöstökulujen toteumaa osavuosikatsauksen yhteydessä.

Henkilöstötoimikunta on 21.11.2022 yhteistoimintamenettelyssä käynyt läpi talousarviossa esitetyn henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2023, vaikka osa edellä mainituista toimenpiteistä eivät edellyttäisi sopimista työntekijöiden/viranhaltijoiden ja palkansaajajärjestöjen kanssa.

1.4 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

KAUPUNGIN TALouden LIKKUMAVARA

Pudasjärven kaupungin talouden liikkumavara on vähäinen. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä alkuperäinen valtuuston hyväksymä toimintakate ylittyi 1 757 751 euroa ja muutetun talousarvion toimintakate ylittyi 776 751 euroa. Suunnitelmapoistojen lisäksi toteutettiin kiinteistöohjelman mukainen -2 507 130 euron suuruinen alaskirjaus, jonka jälkeen tilikauden varsinainen tulos oli -709 497 euroa alijäämäinen ja varausten ja rahastojen muutoksen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -254 423 euroa. Tilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämä on 3 038 360 euroa, vuoden 2021 tilikauden alijäämä -254 423 € huomioiden ylijäämäksi muodostuu 2 783 937 euroa.

Vuonna 2021 nettoinvestoinnit olivat n. 2,329 milj. euroa. Kokonaismenojen osalta investointiohjelma alittui 143 129 euroa, investointituloja kirjattiin 417 782 euroa. Vuodelle 2022 on varauduttu 3,146 milj. euron bruttoinvestointeihin. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2021 tilinpäätöksessä 4 698 €/asukas.

Valtuusto hyväksyi 10.12.2020 § 50 Pudasjärven kaupungin talouden sopeutusohjelman vuosille 2021 – 2023. Talousarvion laadinnassa on huomioitu talouden sopeutusohjelman säätötavoitteet vuodelle 2023.

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.6.2022 talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 raamin jakamisen toiminta-alueille. Eduskunta hyväksyi 23.6.2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Tuleva uudistus on huomioitu talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien Kunnan yhteistyötoiminnan raamiluvuissa.

TE-palvelut 2024 -uudistus on valmistelussa. Uudistuksessa palvelut siirtyisivät kunnille 1.1.2025 alkaen. TE-palvelujen siirtoa ei ole huomioitu taloussuunnitelmavuosien luvuissa valmistelevien tietojen perusteella.

Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus tuo merkittävän muutoksen kuntien valtionosuuksiin. Valtionosuuslaskelmien kertoimet muuttuvat mm. ikärakenteen osalta siten, että ikäryhmissä 16-vuotta täyttäneet korvaa kaikki aikaisemmat yli 16 vuotiaiden ikäluokat. Sairastavuus-kerroin poistuu, vieraskielisten laskenta kertoimesta muuttuu vieraskielisten määrään laskentaan ja syrjäisyyskertoimen laskenta muuttuu kokonaan. Koulutaustaan sekä työpaikkaomavaraisuuteen tulee uudet kertoimet. Lisäosiin tulee uusina kriteereinä hyte-kerroin sekä asukasmäärän kasvu. Kuntien valtionosuuksia leikataan -43 milj. euroa vuonna 2023. Valtionosuuksien arvioinnissa on huomioitu indeksikorotus 3,8 % ja että valtion ja kuntien välistä vuotuista lakisääteistä kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä. Lisäksi hallitusohjelman mukainen merkittävin uusi linjaus varhaiskasvatusmaksujen pysyvästä alentamisesta 1.8.2023 lähtien sekä yksityisen hoidon tuen korotus. Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuden korotuksella. Vuoden 2023 valtionosuus on talousarviossa laskettu Suomen Kuntaliiton ennusteen mukaisesti huomioimalla valtionosuuslainsäädännön muutosten lisäksi oppilasmäärämuutosten, asukaslukumuutosten sekä verotulotasauksen vaikutukset mahdollisuuksien mukaan. Suunnitelmavuosien 2024-2025 valtionosuudet on arvioitu Vm:n ja kuntaliiton laskelmien pohjalta.

Vuoden 2023 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton kuntatalousosaston uusimman verotulojen ennustekehikon perusteella. Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määräämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettuna lain 55 § muuttamisesta annetussa laissa siten, että kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Tämän perusteella Pudasjärven kaupungin tuloveroprosentti vuodelle 2023 on 8,36 %. Talousarvio- ja suunnitelmavuosille verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton verotuloennusteen mukaisesti. Lisäksi suunnitelmavuosien kiinteistöverotuloon on arvioitu Tolpanvaaran tuulivoimapuiston vaikutus. Vuoden 2022 verotulojen toteuma näyttää toteutuvan n. 1,5 milj. euroa yli talousarvion.

KEHITYS OMASSA KUNNASSA

Vaikka kaupungin taloudellinen tilanne edellyttää talouden tasapainottamistoimenpiteitä, täytyy samalla huolehtia elinvoiman kehitymisestä. Elinvoimaan panostaminen tarkoittaa panostamista tulevaisuuteen ja sitä kautta myös verotulojen positiivista kehittymistä. Tulevaisuudessa kaupungin toiminnan suurimmat painopisteet siirtyvät sivistys- ja opetuspalveluihin, elinvoiman kehittämiseen, terveyden ja hyvinvoinnin ennaltaehkäiseviin toimiin sekä kaavoitukseen ja maankäyttöön. Kustannusten kasvu luo merkittäviä haasteita vakauttaa kustannustaso tulorahoituksen tasolle.

Paikallisen työvoimatarpeen turvaaminen tulevaisuudessa on tärkeää mutta tätä vaikeuttaa kilpailu koulutettavista. Pudasjärvellä ammatillisen koulutuksen toteuttajana toimii Osao kaupungin ja Osao:n välisen yhteistyösopimuksen perusteella. Oppilasmäärien vähentyminen ja oppilaskohtaisen rahoituksen pieneneminen ovat vaikeuttaneet koulutuksen järjestämistä. Osaon toiminta on siirtynyt 1.8.2022 alkaen keskustaan, kaupungintalon tiloihin. Tällä muutoksella pyritään kehittämään ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja parantamaan toiminnan kehitysmahdollisuuksia. Ammatillisen koulutuksen ja lukion yhteistyöllä sekä koulutuslinjavalinnoilla voidaan pyrkiä turvaamaan ammatillisen koulutuksen säilyminen paikkakunnalla.

YHTEISTOIMINTA

- Kuntayhteistyön tuloksyksikössä on varauduttu Pohjois-Pohjanmaan liiton, Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntantajien yhteistoimintaosuuksiin sekä arvioon Oulunkaaren kuntayhtymän vuoden 2023 kuntaosuudesta.
- Maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä vastaa yhteistoimintasopimuksen mukaan Oulun kaupunki, maaseutuelinkeinojen kehittäminen kuuluu Pudasjärven kaupungin hallintotoiminnalle.
- Lomitustoimesta vastaa Muhoksen paikallisyksikkö, jonka palvelualueeseen Pudasjärvi kuuluu. Kaupunki tukee maksullista lomitusta.
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottavat ympäristöterveydenhuollon viranomaispalveluja ja ympäristönsuojelun palveluja. Ympäristö- ja eläinlääkintäpalveluissa isäntäkuntana on Pudasjärvi.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut hankitaan Monetra Oulu Oy:ltä ja ICT tukipalvelut hankitaan LapIT Oy:ltä 1.1.2023 alkaen.
- Ateriapalvelujen tuottaminen siirtyy in house -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen.
- Talous- ja velkaneuvontapalvelut ostetaan Oulun kaupungilta.
- Pudasjärven kaupungilla on hankintayhteistyösopimus Monetra Oy:n kanssa.
- Yleisen edunvalvonnan palvelut tuotetaan Oulun edunvalvontatoimiston ostopalvelutuottajana.

1.5 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kaupunginhallitus 13.5.2014 ohjeistuksen.

Keskeisimmät riskit arvioidaan talousarvion valmistelun yhteydessä. Kaupunginhallituksen alaisten toiminta-alueitten ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Merkittävistä riskeistä raportoidaan säännöllisesti osavuositarkastusten ja tilinpäätösten yhteydessä.

Rahoitukseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Käyttämättömien kiinteistöjen käyttötaloussite	Marginaalinen merkitys	Kiinteistörekisterin ajantasaisuus, Tarkkojen kululaskelmien esittäminen
Hallintotoiminta: Lainojen korkotason nousu. Tulorahoituksen väheneminen; valtionosuudet ja verotulot.	On merkitystä	Osa lainoista sidottu pitkiin kiinteisiin korkoihin, korkosuojaus. Kulutason sopeuttaminen pienenevän tulorahoituksen tasolle; laadittu talouden sopeutusohjelma.

Hallintotoiminta: Projektien rahoitus toteutuu ulkopuolisella rahoituksella	Marginaalinen merkitys	Tiiviillä projektiseurannalla ja projektisuunnitelman noudattamisella voidaan minimoida riskiä. Muutoksissa ja poikkeamissa tulee neuvotella rahoittajan kanssa etukäteen.
Hallintotoiminta: Työllisyyden hoito vaatii yhä enemmän resursseja	Marginaalinen merkitys	Työllisyyden hoitamiseksi haetaan kustannustehokkaita uusia toimintamalleja.
Hallintotoiminta: Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu voi olla ennakoitua suurempi	Marginaalinen merkitys	Kehitetään verkostoyhteistyönä pitkäaikaistyöttömille kohdentuvia työllisyyspalveluja. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömät oikean palvelun ja toimeentulon piiriin. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksua pyritään pienentämään erilaisten työllistämisen tukien kautta esim. työllistämisen kaupunkilisen avulla.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Suomistartin rahoitus on siirtynyt toiminta-alueen budjettiin.	Marginaalinen merkitys	
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Etsivä nuorisotyön rahoitus tulee 80 % ulkopuolelta.	Marginaalinen merkitys	Suunnitelma on laadittu: mikäli rahoitus lakkaa, supistetaan toimintaa minimiin ja sisällytetään talousarvioon. Etsivä nuorisotyön järjestäminen on lain mukaan pakollista.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Talousarvion ylittyminen suorittemaksutulojen jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi.	Marginaalinen merkitys	Osavuosisikatsaukset, Säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Henkilöstöresurssi ei riitä	Marginaalinen merkitys	Oikea-aikainen rekrytointiprosessi, Alan oskelijoiden palkkaaminen kesän sijaisuuksiin.

Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Arkistotoimen resurssi on vakiintunut mutta on edelleen haavoittuva.	Marginaalinen merkitys	Oulunkaaren kanssa ollut yhteisprojekti tiedonohjaussuunnitelman laatimiseksi on päättynyt.
Hallintotoiminta: Työntekijöitten tietoturva ei riittävästi hallinnassa	Marginaalinen merkitys	Tietoturvapoliitikan laatiminen, käyttäjäsitoumukset määritelty ja tietoturvakoulutuksen järjestäminen.
Hallintotoiminta: Organisaation ohuus	Marginaalinen merkitys	Arkistointi järjestelmälliseksi.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Arkistonhoito ei ole ajan tasalla ja osaaminen puutteellista.	Marginaalinen merkitys	Arkistovastaavat on nimetty, mutta koulutusta ei ole vielä heille järjestetty.

Viesti- ja Informaatioteknologiaan liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Viestivälitysverkoston toimintahäiriöt	Marginaalinen merkitys	Lyhyen kantaman radiopuhelinkaluston ylläpito
Hallintotoiminta: Toimivat ja luotettavat internet-yhteydet sekä tietopalvelut ovat toiminnan perusedellytys; selvitys meneillään, että miten tietopalvelut järjestetään kunnalle, kun tuleva sote-uudistus toteutuu vuoden 2023 alusta	Marginaalinen merkitys	Kaupungin tietopalveluista vastaa 1.1.2023 alkaen Laplt. Kaupungin tytäryhtiö vastaa kuituverkon rakentamisesta.
Hallintotoiminta: Elinkeinotoimen yrityskohtaisten tietojen hakkerointi.	Marginaalinen merkitys	Yrityskohtaisen luottamuksellisen tiedon minimointi tietojärjestelmissä. Kaikki tarpeeton luottamuksellinen tieto tulee hävittää.

Hyvinvointi- ja sivistystoimi: Ajanmukaista opetusteknologiaa on hankittu kouluille. Riskinä on, että niitä ei kyetä hyödyntämään riittävästi.	Marginaalinen merkitys	ICT-strategian päivitystä käynnistetään. Osaamisen jakamisen toimintamalli henkilöstön koulutuksessa.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Yhteydenottoihin ei vastata kohtuullisessa ajassa	Marginaalinen merkitys	Sähköpostin ja postin käsittelyn, sisältäen kirjaamisen, sekä asiakkaalle vastaamisen priorisointi ja käytännön systematisointi.

Liikenteeseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Äkillisten sääilmiöiden vaikutus liikenteeseen	Marginaalinen merkitys	Ennakkosuunnitelman laadinta
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Tiestön kunnan heikkeneminen	Marginaalinen merkitys	Tiestön kuntotiedon kerääminen, Äkillisten korjaustarpeiden toteuttaminen nopeasti käyttötalousmenoista
Hallintotoiminta: Työllistämistoimissa on käytössä pakettiauto.	Marginaalinen merkitys	Kalusto huolletaan säännöllisesti
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulukuljetusten piirissä on noin 550 oppilasta.	Marginaalinen merkitys	Tien vaarallisuuden luokittelemiseksi käytetään vuosittain päivitettävää ELY-keskuksen teiden vaarallisuusmäärittelyä tai muuta viranomaislausuntoa. Kuljetukset kilpailutetaan säännöllisesti ja kilpailutuksessa huomioidaan riittävä aikataulu ja turvallisuus.

Elintarvikehuoltoon liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Pitkäkestoiset sähkökatkokset	On merkitystä	Valmiussuunnittelussa otettu huomioon varavoimakäyttöiset tilat, Ruokahuollon toimintojen varmistaminen, Varavoimakoneiden toiminnan varmistaminen

Terveyteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Pandemia	Marginaalinen merkitys	Poikkeustilannesuunnitelmien laadinta
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Pienen organisaation haavoittuvuus	Marginaalinen merkitys	Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan, Selkeät prosessit, Ristiin perehdytys
Hallintotoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslomat.	Marginaalinen merkitys	Ennaltaehkäisevät keinot, lähiesimiestyössä puheeksi ottaminen ja varhaisen tuen-toimintamallin aktiivinen käyttö. Laajennettu työterveyshuolto. Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Laajan ja leviävän influenssaepidemian aikana koulutyö voi vaarantua	Marginaalinen merkitys	Koulut kartoittavat syksyisin käytettävissä olevat sijaiset. Koulut valmistautuvat poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Suunnitelmallinen valvontaa ei saada tehtyä.	Marginaalinen merkitys	Valvontasuunnitelman toteuman seuranta ajankohtaiskeskusteluissa ja tarvittaessa tehtävien priorisointi tai siirtäminen

Yleiseen turvallisuuteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Hallintotoiminta: Uhkaavasti käyttäytyvä asiakas kaupungintalolla.	Marginaalinen merkitys	Asiakaspalvelupisteessä hälytysnappi vartiointiliikkeeseen. Ovet sähkölukittu, asiakas ei pääse kuin aulaan. Turvallisuuskoulutusta järjestetty
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulujen yleinen turvallisuus.	Marginaalinen merkitys	Koulujen turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja yhteistyötä tehdään erilaisten tilanteiden harjoitteluksi mm. pelastuslaitoksen kanssa.

Ympäristötekijät

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Tulva	Marginaalinen merkitys	Tulvapenkereet sekä pumppaamojen automaatio ja säännöllinen valvonta. Patoturvallisuuskansion ajanmukaisuus
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Öljy- ja polttoainevahingot pohjavesialueilla	On merkitystä	Yhteistyö pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa, Pohjavesien suojelusuunnitelmien ajantasaisuus
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Ympäristönsuojelun poikkeamat	Marginaalinen merkitys	Valvontatehtävät maastokatselmuksien yhteydessä, Riittävä resurssi ja kalusto valvonnan suorittamiseen, Pohjavesien suojelusuunnitelmien ajanmukaisuus

Tekninen- ja ympäristötoiminta: Syötteen jätevesi- ja käyttövesipumppaamoiden varavoiman puuttuminen	Marginaalinen merkitys	Yhteistyön kehittäminen Särkivaaran ja Pudasjärven vesiosuuskuntien kanssa, Automaation ja sähkökeskusten investoinnin toteuttaminen 2021-2024 mahdollistaa varavirran syötön
Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä	Marginaalinen merkitys	

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet
Tekninen- ja ympäristötoiminta: Kiinteistövahinkojen osalta korvausvastuu kaupungilla niiltä osin, kun vakuutusyhtiö ei korvaa	Marginaalinen merkitys	Ajan tasalla olevat vakuutukset, Kiinteistön tilan seuranta ja ennakoiva kunnossapito
Hallintotoiminta: Henkilöstön tapaturmat	Marginaalinen merkitys	Vakuutukset ajan tasalla, sopimus vakuutusmeklari-palveluista
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Henkilöstön ja oppilaiden tapaturmat.	Marginaalinen merkitys	Vakuutukset ovat ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat ajan tasalla, tarkastukset suoritetaan ajallaan.

2 KUNTASTRATEGIAOSA

Tavoitteita kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle ja taloudelle asetetaan eri tasoilla. Kuntastrategian, sitä toteuttavien ohjelmien, toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion tavoitteiden tulee muodostaa yhtenäinen ja johdonmukainen kokonaisuus, joka tulee käsitellä kunnan tulosityksiköiden ja tytäryhtiöiden kanssa.

Kunta päättää kunnan toiminnan pitkän aikavälin tavoitteista kuntastrategiassa. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (Kuntal 37 §).

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalain 110 §:ssä, jonka mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa. Strategiassa ilmaistujen kannanottojen tulee siten selkeästi ohjata kunnan taloussuunnittelua ja myös valtuuston omia talouteen liittyviä päätöksiä talousarviokäsittelyn yhteydessä. Talousarviossa on suositeltavaa esittää kuntastrategiassa ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden yhteys eli mistä kuntastrategian tavoitteista talousarviotavoite on johdettu.

Kuntastrategiassa valtuuston tulee myös määritellä, miten strategian toteutumista arvioidaan ja seurataan. Koska kuntastrategia ohjaa kunnan taloussuunnittelua, on strategian seuranta ja arviointi luontevaa liittää kunnan talousarvio- ja tilinpäätösprosesseihin.

2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030

Valtuuston 17.6.2021 § 38 hyväksymän päivitetyn kuntastrategian 2022-2030 tulevaisuuden tahtotila määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Vision avulla pyritään luomaan kaikille toimijoille tulevaisuudesta yhtenäinen kuva, joka on riittävän innostava, selkeä sekä ajattelua ja päätöksentekoa ohjaava.

Pudasjärven tahtotila 2030:

Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa.

Pudasjärven strategiset menestystekijät:

1. ASUKASLÄHTÖISET & MONIPAIKKAISUUTTA TUKEVAT PALVELUT

Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"

- Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.
- Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.
- Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.
- Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.
- Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi.

2. ELINVOIMAISET KYLÄT

Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"

- Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.
- Olemme houkutteleva elinvoimaisten kylien ja monipaikkaisen asumisen kaupunki, jossa yhteydet ja palvelut toimivat.
- Elinvoimaiset kylät ja uudet liiketoimintamallit pohjautuvat paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin.
- Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.
- Maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksella edistämme asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia kylillä.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

1/2

Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"

- Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.
- Perustamme konsernijohtamisen suunnitelmallisuuteen, jossa konsernin jäsenille muodostuu yhteinen näkemys ja tavoite kuntakonsernin monipuolisesta palvelutuotannosta.
- Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko.
- Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.
- Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.
- Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

Henkilöstöpoliittiset
strategiset linjaukset

2/2

Ketterä kuntakonserni - Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.

- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

4. MODERNI PUUTEOLLISUUS JA UUSIUTUVA ENERGIA

Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - "Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi"

- Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi.
- Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen.
- Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.
- Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.
- Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirs- ja puurakennusalueiden kehittämistä.
- Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi.

5. ELÄMYKSELLINEN LUONTOMATKAILU & MONIPUOLINEN ELINKEINORAKENNE

Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne - "Elämme luonnosta"

- Lisäämme mahdollisuuksia kehittää elämyksellistä luontomatkailua omatoimisesti ja yritysten tarjoamin palveluin.
- Tavoitteemme on vaikuttaa siihen, että matkailussa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita.
- Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.
- Edistämme nuorten yrittäjyyttä.
- Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yritys lähtöisyyden päätöksenteossa.
- Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.
- Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.
- Liikenneverkoston ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys.

2.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestettävä palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita sekä –odotuksia ja luoda edellytyksiä niiden täyttymiselle.

Hyvinvointialueiden palvelutuotanto käynnistyy 1.1.2023. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omalla lakisääteisellä tehtäväalueellaan. Hyvinvointialueen ja kuntien on toimittava yhteistyössä alueensa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä tuettava toisiaan asiantuntemuksellaan. Kokonaisuudessa tulee huomioida myös alueen muut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijat, kuten yritykset ja yhdistykset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee kaikessa toiminnassaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta sekä tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja yhteisöjen yhteinen asia.

Hyvinvointialueiden toiminnan valmistelun myötä alueelliseen hyte-toimintaan on tullut uudenlaisia rakenteita. Hyvinvointialue Pohteen alueella toimii eri aiheisiin liittyviä verkostoja, joissa on edustajina Pudasjärven kaupungin virkahenkilöitä. Hyvinvointialueiden on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. Pohteen alueella ensimmäinen neuvottelukierros järjestetään jo syksyllä 2022.

Hyvinvointikertomus on hyte-työn tärkeä asiakirja, jota sekä kunnat että hyvinvointialueet käyttävät. Hyvinvointikertomuksessa suunnitellaan asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä, seurataan tehdyn työn toteutumista sekä arvioidaan työn vaikutuksia. Kunnan kaikkien hallinnonalojen tulee tunnistaa oma roolinsa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä, ja tukea omalla käytännön toiminnallaan hyvinvointikertomuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Hyvinvointikertomus ohjaa hallinnonalojen käytännön toiminnan suunnittelua sekä toteutuksen johtamista, ohjaamista ja arviointia. Kuntalaisia koskevaa hyvinvointitietoa kerätään hyvinvointikertomukseen, jonka avulla pystytään tekemään päätelmiä kuntalaisten hyvinvointitarpeista. Näin kunnan toimintaympäristöä, toimintaa ja palvelujärjestelmää voidaan kehittää tarpeita vastaavaksi.

Pudasjärvellä hyvinvointikertomusta ja vuosiraportteja on valmistellut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (hyte-ryhmä), johon on kuulunut kaupungin, Oulunkaaren sekä kolmannen sektorin edustajia. Hyte-ryhmän koollekutsujana on toiminut hyvinvointipäällikkö. Hyvinvointialueudistuksen myötä Oulunkaaren kuntayhtymä lakkautetaan. Kunnallisten hyte-ryhmien kokoonpano ja Pohteen edustajien määrittely selkenee vuoden 2023 aikana.

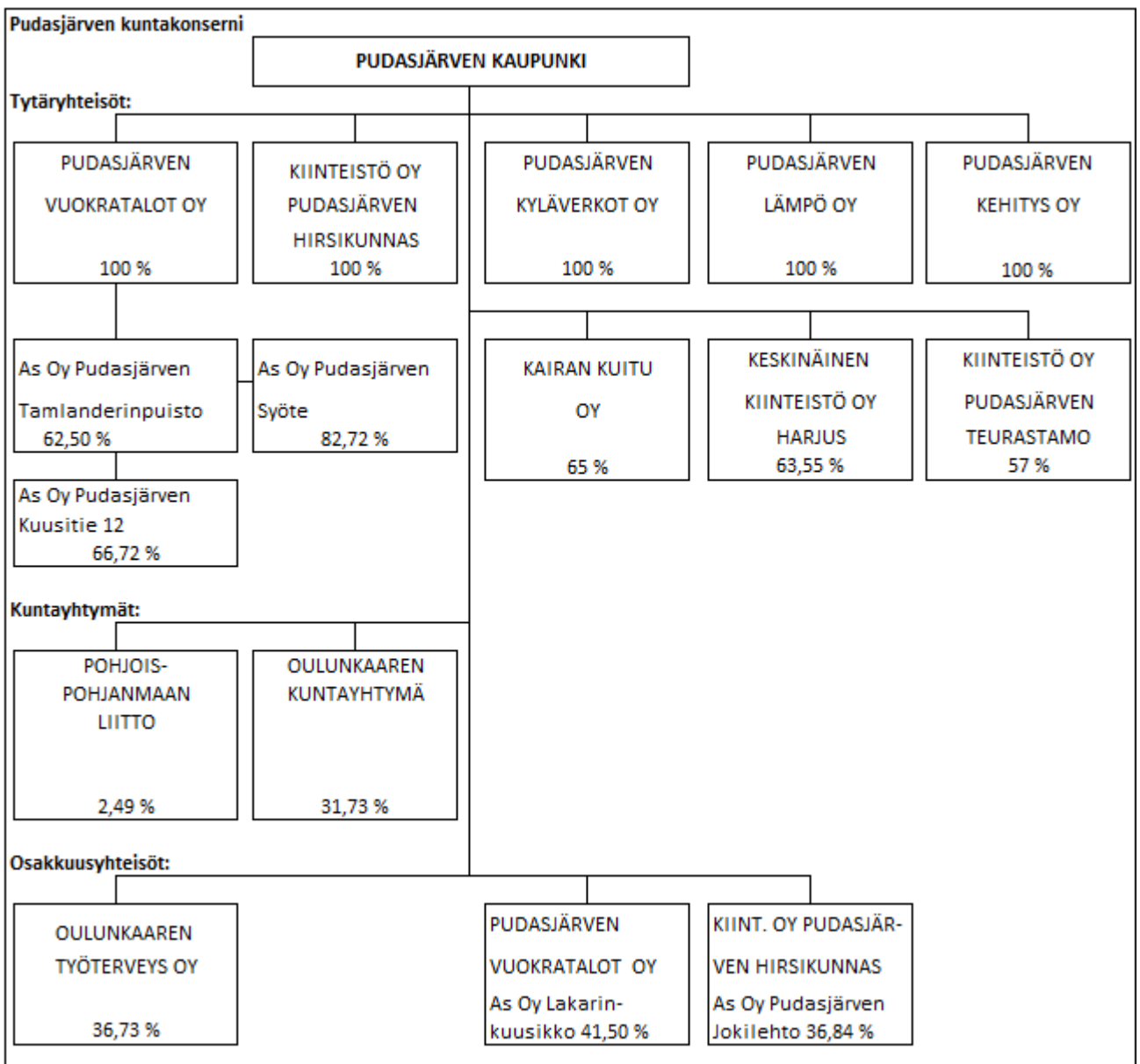
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet (Kuntalaki 110 §).

Tarkoituksena on esittää omana kokonaisuutena kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia, vastuita ja velkoja. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole laatia konsernin talousarviota. Sen sijaan kunnan talousarvion liitteenä voi olla keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarviot.

Kuntalaki edellyttää, että talousarviossa asetetaan tavoitteita kuntakonsernille. Valtuusto asettaa tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet on selostettu tytäryhteisöt osiossa.

Kuva: Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt 1.1.2023

Tilinpäätös 2021 tiedot	Pudasjärvi	Ii	Taivalkoski	Oulu	Manner-Suomi
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	54	51	39	45	50
Konsernin vuosikate %:a poistoista	93	88	197	143	140
Konsernin omavaraisuusaste, %	34,3	29,2	52,0	45,6	42,3
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,1	71,7	51,4	85,0	82,6
Konsernin lainakanta, €/asukas	10 618	6 994	4 778	6 123	7 681
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	16 848	7 255	4 946	7 443	9 065
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,8	2,2	1,5	1,3

Kuva: Konsernin vertailulukuja tilinpäätöksen 2021 tiedoista (lähde: Suomen Kuntaliitto/Valtiokonttori)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle krt/v	4	4	4	4	4
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	53,6	50	51	51	51
Konsernin vuosikate %:a poistoista	92,6	70	90	90	90
Konsernin omavaraisuusaste, %	34,3	yli 45	yli 50	yli 50	yli 50
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,1	alle 70	alle 70	alle 70	alle 70
Konsernin lainakanta, €/asukas	10 618	alle 9 000	alle 9 000	alle 9 000	alle 9 000
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	16 848				
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk

Kuva: Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetettavat tavoitteet

4 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

KÄYTTÖTALOUSOSA		
<i>Toimielin</i>	<i>Toiminta-alue määräraha sitova</i>	<i>Tulosalue</i>
Kaupunginhallitus Tarkastuslautakunta Keskusvaalilautakunta Viranomaislautakunta	Hallintotoiminta	* Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen
	Hyvinvointi- ja sivistys- toiminta	* Varhaiskasvatuspalvelut * Koulutuspalvelut * Vapaa-aikapalvelut
	Tekninen ja ympäristö- toiminta	* Tekniset palvelut * Rakennusvalvonta
	Kaupungin yhteistoiminta	* Maaseututoimi * Kuntaosuudet
Oulunkaaren ympäristölautakunta		* Oulunkaaren ympäristöpalvelut
INVESTOINTIOSA		
<i>Toimielimet</i>	<i>Toiminta-alueet</i>	<i>Hankkeet (määräraha sitova)</i>
<i>kuten yllä</i>	<i>kuten yllä</i>	<i>kokonaissumma sitova</i>
TALOUSARVIOARAAMI:	Kaupunginhallitus	Toiminta-alueet Hallintotoiminta Hyvinvointi- ja sivistystoiminta Tekninen ja ympäristötoiminta Kaupungin yhteistoiminta
	Oulunkaaren ympäristölautakunta	Ympäristön valvonnan toimiala

Kuva: Pudasjärven kaupungin talousarvio- ja suunnitelmarakenne

TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä.

Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

TALOUSARVION SITOVUUS ON TOIMINTA-ALUEITTAIN TOIMINTAKATTEIDEN (ULKOINEN JA SISÄINEN) TASOLLA

Talousarvion toimintakatteiden sitovuudesta vastaavat tilivelvolliset, mikä tarkoittaa vastuuta noudattaa talousarviota sekä käyttösuunnitelman laatimisessa, että sen toteutumisen seurannassa. Käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus edellyttää, että toiminta-aluekohtaisissa käyttösuunnitelmissa huomioidaan valtuuston ja kaupunginhallituksen tekemät kaupungin toimintaa koskevat linjaukset ja rajaukset sekä Pudasjärven kuntastrategian mukaiset tavoitteet ja asetetaan sen mukaiset mittarit.

TAVOITTEEN SITOVUUS

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneiden muutosten takia, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarviossa Pudasjärven kuntastrategian 2022 – 2030 mukaiset toiminnalliset tavoitteet ja mittarit on asetettu toiminta-alueittain ja tuloksiköittäin.

Strategiset päälinjaukset:

- Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"
- Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"
- Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"
- Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - "Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi"
- Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne - "Elämme luonnosta"

RAHAMÄÄRÄISTEN ERIEN SITOVUUS

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmalle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimitelmällä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimitelin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa.

Määräraha on sitova toiminta-alueiden toimintakate tasolla.

Toiminta-alueitasot:

- Hallintotoiminta, vastuuviranhaltija hallintojohtaja
- Hyvinvointi- ja sivistystoiminta, vastuuviranhaltija opetus- ja sivistysjohtaja
- Tekninen toiminta, vastuuviranhaltija tekninen johtaja
- Kaupungin yhteistoiminta, vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja

Kaupungin yhteistoiminta jakaantuu:

- Kuntayhteistyö, kuntaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, arvio Oulunkaaren kuntayhtymän vuoden 2023 kuntaosuudesta (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltija ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)

TALOUSSUUNNITELMAN SITOVUUS

Taloussuunnitelman sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja vianhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

KÄYTTÖ- JA HANKESUUNNITELMAN SITOVUUS

Lakisääteinen talousarviositovuus koskee valtuuston hyväksymiä toiminnan tavoitteita sekä määrärahoja ja tuloarvioita. Muun toimielimen käyttösuunnitelmassa asetettavat osatavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää samalla tavoin kuin muukin toimielimen tekemä päätös.

TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Taloussuunnitelmaan tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto. Talousarviomuutosten esittämisvelvollisuus koskee sekä toimintakate että tavoitteita. Talousarviomuutokset tulee esittää talousarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun ilmenee, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate ylittyy.

Taloussuunnitelmapoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU JA SEURANTA

Toimielimet/toiminta-alueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä päätetyllä tavalla.

INVESTOINTIOSA

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova, kaupunginhallitus päättää hankeryhmittäin/hankkeittain.

KUNNAN TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN VALMISTELU JA HYVÄKSYMINE

Talousarvion ja –suunnitelman valmistelu on vuosittain toistuva prosessi, johon osallistuvat kunnan toimielimet, viranhaltijat ja työntekijät, joilla on tulosvastuuta tavoitteiden toteutumisessa ja jotka ovat tilivelvollisia varojen käytöstä.

Kaupungin talousarvioprosessi:

Kaupunginhallitus hyväksyy toiminta-alueiden talousarvion raamin.

- *02.06.2022 Talousarviovalmistelun aloitus, valtuustoseminaari*
- *14.06.2022 Päätös raamista ja raamin jakamisesta toiminta-alueille sekä laatimisohteet, kaupunginhallitus.*

Toiminta-aluejohtaja laatii toiminta-alueensa talousarvioesityksen.

Sopimuksin tuotettavat palvelut ja ostopalvelut ovat osa kunnan talousarviota.

Toiminta-alueen talousarvioesitys esitellään ja käsitellään syksyn valtuustoseminaarissa.

- *11.10.2022 talousarvion valmistelun tilannekatsaus, kaupunginhallitus*
- *27.10.2022 talousarvion valmistelu, valtuustoseminaari*
- *1.11.2022 talousarvion valmistelu, valtuustoseminaari*
- *14.11.2022 talousarvion tilanne, valtuustoseminaari*

Kaupunginhallitus/kaupunginjohtaja/hallintojohtaja valmistelee valtuustoseminaarin jälkeen lopullisen talousarvioesityksen.

- *22.11.2022 talousarvion käsittely, kaupunginhallitus*

Valtuusto päättää lopullisen talousarvion ja sen sitovuuden.

- *15.12.2022 talousarvion hyväksyntä, valtuusto*

Toiminta-aluejohtajat päättävät toiminta-alueen talousarvion täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti ja laativat käyttösuunnitelman.

Kaupunginhallitus hyväksyy lopulliset käyttösuunnitelmat.

Toiminta-aluejohtajalla on oikeus päättää muutoksista kululajien välillä käyttösuunnitelman puitteissa.

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

Talousarvon määrärahoista ja tuloarvioista esitetään talousarviossa yhteenvetoaskelma, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymät erät. Taulukosta käy ilmi, onko määräraha tai tuloarvio brutto- vai nettomääräinen.

KÄYTTÖTALOUSOSA			
HALLINTOTOIMINTA	N	6 195 514	1 307 428
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA	N	17 806 068	1 200 800
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	N	9 112 740	6 736 643
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	N	1 807 892	1 040 186
		34 922 214	10 285 057
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		15 015 000
Valtionosuudet	B		14 862 782
Korkotulot	B		18 306
Muut rahoitustulot	B		933 056
Korkomenot	B	224 841	
Muut rahoitusmenot	B	157 987	
		382 828	30 829 144
INVESTOINTIOSA			
HALLINTOTOIMINTA		200 000	0
Maanosto		150 000	
Investointikohteiden hankeselvitykset		50 000	
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA		995 000	0
Lakarin koulun peruskorjaus		630 000	
Koulukiinteistöjen rakennetekniset korjaukset		200 000	
Uimahallin IV saneeraus		165 000	
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA		2 340 000	42 000
Syötteen yleiskaavan päivitys		50 000	
Pohjakarttojen päivitys		15 000	
Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorj.		170 000	
KT78 - VT20 levennyskaista		40 000	
Lentokentän toimintaympäristön parantaminen		130 000	42 000
Kalustohankinnat (Liik.väylät ja yl. alueet)		40 000	
Luokkav. asemakaava-al. kunnallistekniikka		380 000	
Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen		260 000	
Katu- ja latuvaloverkon modernisointi Syötteellä		25 000	
Retkeilyreittien ja urien peruskorjaus		20 000	
Nivankankaan kunnallistekniikka		650 000	
Kaupungin rakennusautom. ja talotekn. uusinta		140 000	
Syötteen jätevedenpuhdistamo		350 000	
Vesil. pumpp. ohjauskeskuksen uusiminen		70 000	
Investointiohjelma yht.	N	3 535 000	42 000
RAHOITUSOSA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	4 950 331	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	-865 828
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		43 790 373	43 790 373

Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetotaulukko

Sitovuus: N = nettomääräinen, B = bruttomääräinen

5 KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalouden budjetoitikäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Perusteluissa selvitetään tarkemmin palvelutarpeisiin, tavoitteiden asettamiseen sekä niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä.

5.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	12 882 128	12 668 841	10 285 057	-18,82 %	9 971 833	9 981 991
Myyntituotot	4 605 069	4 904 552	2 687 640	-45,20 %	2 736 038	2 764 639
Maksutuotot	1 019 397	857 204	932 616	8,80 %	948 912	931 914
Tuet ja avustukset	1 413 826	899 907	1 006 408	11,83 %	688 402	706 822
Muut toimintatuotot	5 843 837	6 007 178	5 658 393	-5,81 %	5 598 481	5 578 616
Valmistus omaan käyttöön	80 636					
TOIMINTAKULUT	-73 486 560	-73 482 143	-34 922 214	-52,48 %	-35 153 969	-35 514 733
Henkilöstökulut	-16 724 290	-15 402 644	-14 881 702	-3,38 %	-14 837 472	-15 180 610
Palvelujen ostot	-47 958 306	-47 676 399	-10 982 830	-76,96 %	-10 914 665	-11 029 923
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 370 188	-3 145 149	-2 501 466	-20,47 %	-2 549 171	-2 509 510
Avustukset	-1 246 968	-1 157 217	-1 100 034	-4,94 %	-1 065 917	-1 060 518
Muut toimintakulut	-4 186 809	-6 100 734	-5 456 182	-10,57 %	-5 786 744	-5 734 172
TOIMINTAKATE	-60 523 795	-60 813 302	-24 637 157	-59,49 %	-25 182 136	-25 532 742
VUOSIKATE	5 752 465	5 159 433	5 809 159	12,59 %	5 319 184	5 335 879
Poistot ja arvonalentumiset	-6 461 962	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 954 832	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Arvonalentumiset	-2 507 130					

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	2 707 018	2 735 030	1 806 988	-33,93 %	1 806 688	1 806 188
Myyntituotot	1 100 973	1 152 605	52 695	-95,43 %	52 395	51 895
Muut toimintatuotot	1 606 045	1 582 425	1 754 293	10,86 %	1 754 293	1 754 293
Sisäiset vuokrat	1 606 045	1 582 425	1 754 293	10,86 %		
TOIMINTAKULUT	-2 707 018	-2 735 030	-1 806 988	-33,93 %	-1 806 688	-1 806 188
Palvelujen ostot	-1 100 973	-1 152 605	-52 695	-95,43 %	-52 395	-51 895
Sisäiset palvelut	-1 089 657	-1 136 290	-29 800	-97,38 %		
Muut toimintakulut	-1 606 045	-1 582 425	-1 754 293	10,86 %	-1 754 293	-1 754 293
Vuokrat	-1 606 045	-1 582 425	-1 754 293	10,86 %		

Tekninen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueelle myönnetty lisämäärärahaa vuodelle 2022 yhteensä 87 793 € sisältyy taulukossa esitettävään vuoden 2022 talousarvioon.

5.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	12 882 128	12 668 841	10 285 057	-18,82 %	9 971 833	9 981 991
Valmistus omaan käyttöön	80 636					
TOIMINTAKULUT	-73 486 560	-73 482 143	-34 922 214	-52,48 %	-35 153 969	-35 514 733
TOIMINTAKATE	-60 523 795	-60 813 302	-24 637 157	-59,49 %	-25 182 136	-25 532 742
HALLINTOTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 382 852	1 439 156	1 307 428	-9,15 %	1 298 275	1 314 558
Valmistus omaan käyttöön	61 811					
TOIMINTAKULUT	-5 169 843	-5 193 721	-6 195 514	19,29 %	-6 360 853	-6 708 224
TOIMINTAKATE	-3 725 180	-3 754 565	-4 888 086	30,19 %	-5 062 578	-5 393 666
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	995 729	1 033 617	1 040 186	0,64 %	1 072 304	1 101 679
TOIMINTAKULUT	-39 447 641	-39 844 298	-1 807 892	-95,46 %	-1 734 711	-1 777 802
TOIMINTAKATE	-38 451 912	-38 810 681	-767 706	-98,02 %	-662 407	-676 123
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 285 498	971 347	1 200 800	23,62 %	948 661	943 161
TOIMINTAKULUT	-19 080 815	-17 532 344	-17 806 068	1,56 %	-18 227 527	-18 242 214
TOIMINTAKATE	-17 795 317	-16 560 997	-16 605 268	0,27 %	-17 278 866	-17 299 053
TEKNINEN TOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	9 218 050	9 224 721	6 736 643	-26,97 %	6 652 593	6 622 593
Valmistus omaan käyttöön	18 825					
TOIMINTAKULUT	-9 788 261	-10 911 780	-9 112 740	-16,49 %	-8 830 878	-8 786 493
TOIMINTAKATE	-551 386	-1 687 059	-2 376 097	40,84 %	-2 178 285	-2 163 900

5.3 HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu neljään tulosityksikköön: Hallintotoimi, Kokonaistalous ja toiminta, Henkilöstö- ja tukipalvelut sekä Työllisyyspalvelut. Hallintotoiminta huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja tarvittaessa muiden kaupungin toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä muista hallintotehtävistä. Hallintotoimintaan kuuluu myös kaupungin elinvoiman strateginen kehittäminen, elinkeinohankkeiden ja monikulttuuristen palvelujen koordinointi, kuntamarkkinointi, asumisen edistäminen, yritystoiminnan kehittäminen, työllistäminen ja liikenteen logistiikka.

Toiminta-alueen palvelut: Keskushallinnon palvelut, asiakas- ja yhteispalvelut, elinkeinojen kehittäminen, monikulttuuriset palvelut, henkilöstö- ja tukipalvelut, henkilöstöpalvelut, työllisyyspalvelut, talouspalvelut, tietohallintopalvelut, henkilöstön työsuojelu ja työhyvinvointiin liittyvät yleiset toimenpiteet, Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja muut kaupunginhallituksen määräämät tehtäväalueet, tavoitteena kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuus. Hallintotoimintaa johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat; kaupunginjohtaja, hallintojohtaja.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	1 382 852	1 439 156	1 307 428	-9,15 %	1 298 275	1 314 558
Myyntituotot	548 314	866 079	908 020	4,84 %	943 680	957 386
Maksutuotot	128 722	95 000	102 000	7,37 %	104 876	106 974
Tuet ja avustukset	484 458	393 777	277 508	-29,53 %	197 258	197 328
Muut toimintatuotot	221 358	84 300	19 900	-76,39 %	52 461	52 870
Valmistus omaan käyttöön	61 811					
TOIMINTAKULUT	-5 169 843	-5 193 721	-6 195 514	19,29 %	-6 360 853	-6 708 224
Henkilöstökulut	-2 012 100	-1 958 978	-2 498 156	27,52 %	-2 453 308	-2 719 004
Palvelujen ostot	-1 822 822	-2 030 025	-2 694 467	32,73 %	-2 757 334	-2 831 512
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 697	-92 550	-77 156	-16,63 %	-94 495	-95 257
Avustukset	-866 386	-595 114	-595 034	-0,01 %	-602 020	-603 468
Muut toimintakulut	-391 838	-517 054	-330 701	-36,04 %	-453 696	-458 983
TOIMINTAKATE	-3 725 180	-3 754 565	-4 888 086	30,19 %	-5 062 578	-5 393 666
VUOSIKATE	62 555 240	62 218 170	25 558 230	-58,92 %	25 438 742	25 474 955

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	46 080	21 495	42 195	96,30 %	41 895	41 395
Myyntituotot	45 765	21 495	42 195	96,30 %	41 895	41 395
Muut toimintatuotot	315					
Sisäiset vuokrat	315					
TOIMINTAKULUT	-253 826	-237 792	-156 718	-34,09 %	-156 416	-155 916
Palvelujen ostot	-8 954	-16 543	-13 524	-18,25 %	-13 224	-12 724
Sisäiset palvelut	-6 459	-13 977	-9 300	-33,46 %		
Muut toimintakulut	-244 872	-221 249	-143 194	-35,28 %	-143 192	-143 192
Vuokrat	-244 872	-221 249	-143 194	-35,28 %		
TOIMINTAKATE	-207 746	-216 297	-114 523	-47,05 %	-114 521	-114 521

Hallintotoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu ICT-tukipalvelujen siirtyminen LapIT Oy:lle sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen siirtyminen Monetra Oulu Oy:lle 1.1.2023 (aiemmin kunnan yhteistyötoiminnan luvuissa). Luvuissa on huomioitu myös uusi tasausmaksu (aiemmin eläkemenoperusteinen maksu jakaantui kaikille toiminta-alueille).

Hallintotoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu myös kuntouttavan työtoiminnan ja työpajatoiminnan siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Strategiset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"	
Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.	
Omistuksille asetetaan selkeät tavoitteet	Työn alla
Toimenpide: Omistusten arvo säilyy ja kehittyy.	
Mittarit: Sijoitusten arvon kehitys %: Tavoite 2.0	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kaupungin talous saadaan kestäväälle pohjalle	Työn alla
Toimenpide: Pyritään siihen, että talouden sopeutusohjelman tavoitteet toteutuvat ja kulurakenne vastaa tulopohjaa	
Mittarit: Toimintakate toteutuu talousarvion mukaisesti %: Tavoite 100.0 Rahoituslaskelman tunnusluvut/lainahoitokate paranee, ollen > 1: Tavoite 1.5	

Hallintotoimi

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kuntavaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 1019 Aluevaalit, 1027 Yhteistoimintaosuudet ja avustukset, 1028 Elinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	291 798	174 371	151 753	-12,97 %	156 032	159 153
Myyntituotot	97 302	125 421	150 753	20,20 %	155 004	158 104
Tuet ja avustukset	10 754	18 950	1 000	-94,72 %	1 028	1 049
Muut toimintatuotot	183 742	30 000		-100,00 %		
Valmistus omaan käyttöön	61 811					
TOIMINTAKULUT	-1 421 883	-1 314 740	-1 827 703	39,02 %	-1 879 034	-1 916 465
Henkilöstökulut	-463 718	-399 087	-990 146	148,10 %	-1 018 068	-1 038 429
Palvelujen ostot	-803 767	-706 237	-657 191	-6,94 %	-675 514	-688 875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 454	-3 900	-3 700	-5,13 %	-3 804	-3 880
Avustukset	-77 887	-70 500	-70 420	-0,11 %	-72 406	-73 854
Muut toimintakulut	-61 057	-135 016	-106 246	-21,31 %	-109 242	-111 427
TOIMINTAKATE	-1 068 273	-1 140 369	-1 675 950	46,97 %	-1 723 002	-1 757 312

Yhteistoimintaosuuksien ja avustusten kustannuspaikalle on varattu 143 000 €:n määräraha ja Elinkeinojen kehittämisen kustannuspaikalle on varattu 130 000 €:n määräraja (kaupunginhallitus 9.11.2021 § 366) vuodelle 2023.

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"	
Viestintäohjelman päivitys	Aloittamatta
Toimenpide: Viestintäohjelma on hyväksytty vuonna 2019. Ohjelma tulee päivittää vastaamaan viestinnällisiä muutoksia.	
Mittarit: Viestintäohjelma päivitetty: Tavoite 1.0	
Yhteisöllisyysohjelma toteutuminen	Työn alla
Toimenpide: Kyläsuunnitelma toimii lähidemokratian työkaluna, jonka avulla kylien asioita viedään eteenpäin (kaupunki ja muut viranomaistahot). Kyläsuunnitelmat, huomioiden turvallisuus, päivitetty. Osallistavan budjetoinnin ohjaus ja koordinaatiotehtävä koko organisaation tasolla.	
Mittarit: Osallistava budjetointi käytössä koko organisaatiotasolla: Tavoite 1.0 Kyläsuunnitelmat päivitetty: Tavoite 1.0 Kylien asioita viety eteen päin, kaupunki ja muut viranomaistahot sekä sidosryhmät: Tavoite 1.0	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Perheiden hyvinvointi lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustana.	Ei arviota
Hyvinvointivaliokunta	

Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.

Hyvinvointivaliokunta valmistelee esitystä ennaltaehkäisevien hyvinvointipalveluiden toteuttamistavasta Pudasjärvellä hyvinvointialueudistukseen liittyen.	Työn alla
Hyvinvointivaliokunta	
Lasten ja nuorten hyvinvointi erityisesti yhteiskunnallisiin asioihin osallistumisen näkökulmasta.	Ei arviota
Hyvinvointivaliokunta	
Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.	
Asumisenpolitiikalla luodaan laadukkaita asumisen mahdollisuuksia eri elämänvaiheisiin	Ei arviota
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kuntayhteistyö ja edunvalvonta toimii	Työn alla
Toimenpide: Yhteistyö hyvinvointialueen ja yhteistyökumppaneiden kanssa toimii. Pyritään olemaan mukana kuntayhteistyössä ja verkostoissa. Etsitään uusia yhteistyömuotoja.	
Mittarit: Kuntayhteistyön suuntaviivat selvillä Kyllä/Ei TA2024 yhteistoiminta-alueen valmistelussa mukana Kyllä/Ei	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Tasapainoinen kuntatalous	Työn alla
Toimenpide: Tiedolla johtaminen. Ajantasainen tieto suunnittelun pohjaksi. Kehitetään raportointia.	
Mittarit: Raportointi kehittynyt Kyllä/Ei	

Toiminnan **keskeiset** muutokset:

- Talousarviovuonna 2023 toimitetaan Eduskuntavaalit, suunnitelmavuonna 2024 toimitetaan Presidentinvaali ja Europarlamenttivaalit, suunnitelmavuonna 2025 toimitetaan Alue- ja kuntavaalit.

Kokonaistalous ja toiminta

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutiimi, 1212 ICT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1217 Henkilöstön lomamökki, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1244 Yhteiskäyttöauto VZP-802, 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804, 1246 Yhteiskäyttöauto CMY-303, 1208 Henkilöstöpalvelut, 1209 Talouspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	270 811	224 140	258 717	15,43 %	255 566	260 220
Myyntituotot	103 847	96 495	134 467	39,35 %	127 813	129 911
Maksutuotot	128 722	95 000	102 000	7,37 %	104 876	106 974
Tuet ja avustukset	20 317	10 345	2 350	-77,28 %	2 416	2 465
Muut toimintatuotot	17 926	22 300	19 900	-10,76 %	20 461	20 870
TOIMINTAKULUT	-1 196 886	-1 311 850	-2 177 540	65,99 %	-2 170 134	-2 212 314
Henkilöstökulut	-453 485	-435 315	-572 985	31,63 %	-503 750	-513 825
Palvelujen ostot	-568 174	-666 032	-1 458 121	118,93 %	-1 517 541	-1 547 858
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 927	-33 275	-33 375	0,30 %	-34 316	-35 002
Muut toimintakulut	-151 300	-177 228	-113 059	-36,21 %	-114 527	-115 629
TOIMINTAKATE	-926 075	-1 087 710	-1 918 823	76,41 %	-1 914 568	-1 952 094

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Kehitetään asiakaspalvelun toimintaa	Aloittamatta
Toimenpide: Kehitetään asiakaspalvelun toimintaa Pirtissä yhteistyössä HVA:n kanssa.	
Mittarit: Onko yhteistyö sujunut Kyllä/Ei	
Kelan asiointipalvelun kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: Kelan etäasioinnin käyttäjämäärä lisääntyy.	
Mittarit: Kelan asiointipalvelun asiakkaat kpl Kelan etäpalvelua käyttäneet kpl	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Kehitetään edelleen uusia sähköisiä palveluita	Työn alla
Toimenpide: kehitetään edelleen uudenlaisia sähköisiä palveluja ja uudenlaisia tapoja tarjota palveluja.	
Mittarit: Uusia digitaalisia palveluita lisätty kpl	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Asiahallinnan kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Asiahallinnan toimenpideohje valmistunut ja käyttöön otettu	

Mittarit: Asiahallinnan toimenpideohje valmistunut Kyllä/Ei Toimenpideohje käytössä, järjestetty ohjausta/koulutusta	
Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto	Työn alla
Toimenpide: Sähköinen arkistointi saatu käyttöönotettua ja kehitetään sitä edelleen.	
Mittarit: Sähköinen arkistointi käytössä Kyllä/Ei Käyttöönottoprojekti valmis %: Tavoite 100.0	
TaHe- ja ICT-palveluiden siirtyminen uusille palvelutuottajille sujuvasti	Aloittamatta
Toimenpide: TaHe- ja Ict-palvelut toimivat sujuvasti. Uuden Hr-järjestelmän käyttöönottoprojekti aloitetaan.	
Mittarit: TaHe-palveluiden siirto sujunut hyvin Kyllä/Ei ICT-palvelut sujuvat hyvin Kyllä/Ei Hr-järjestelmän käyttöönottoprojekti käynnistynyt Kyllä/Ei	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisöemme hyvinvointia	
Henkilöstötoimikunta: Työhyvinvoinnin kehittäminen	Ei arviota
Toimenpide: Työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma käynnissä. Valmentavan johtamisen toimintamalli käytössä joka työyksikössä. Viety HR-prosesseihin. Työhyvinvointitarjotin käytössä, edellyttää työntekijöiltä itseohjautuvuutta omasta työhyvinvoinnista. Työhyvinvointikysely pohjalta on kirjattu työyksiköittäin, tulosalueittain ja toiminta-alueittain kehittämistoimenpiteet ja ne on esihenkilöt toimeenpanneet käytäntöön. Työpaikkakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi etenevät suunnitelman mukaisesti. Osaamisen kehittämiseksi otettu verkkokoulutusjärjestelmä (Eduhouse) aktiivisessa käytössä. Hyvinvointisovellus Cuckoo aktiivisessa käytössä.	
Mittarit: Tasa-arvon ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet aloitettu: Tavoite 2.0 Sairauspoissaolot: Lähtö 4,037.0 e-passin käyttöaste: Lähtö 1,823.0 Työhyvinvointikyselyyn pohjautuvat kehittämistoimenpiteet aloitettu: Tavoite 1.0 Työhyvinvointitarjotin aktiivisessa käytössä: Tavoite 1.0 Valmentavan johtamisen toimintamalli käytössä: Tavoite 1.0 Osaamisen kehittämisen verkkokoulutusjärjestelmän käyttöaste: Tavoite 50.0	

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Henkilöstö- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1227 Monikulttuuriset palvelut, 1228 Henkilöstö- ja tukipalvelut, 1229 Rajalta rajalle -hiihto, 11000 Flat rate, 11020 Osallisuushankkeet, 11036 Tekijöitä Pudasjärvelle -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	318 047	600 500	669 344	11,46 %	601 000	610 008
Myyntituotot	288 236	600 500	589 000	-1,92 %	601 000	610 008
Tuet ja avustukset	29 811		80 344			
TOIMINTAKULUT	-902 730	-1 138 690	-1 147 684	0,79 %	-1 076 549	-1 081 771
Henkilöstökulut	-382 998	-367 908	-408 477	11,03 %	-381 490	-387 212
Palvelujen ostot	-303 632	-553 247	-523 718	-5,34 %	-490 971	-490 471
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 556	-15 300	-19 501	27,46 %	-15 300	-15 300
Avustukset	-121 500	-130 000	-130 000		-130 000	-130 000
Muut toimintakulut	-90 044	-72 235	-65 988	-8,65 %	-58 788	-58 788
TOIMINTAKATE	-584 683	-538 190	-478 340	-11,12 %	-475 549	-471 763

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Viestintäohjelman päivitys

Aloittamatta

Toimenpide: Viestintäohjelma on hyväksytty vuonna 2019. Ohjelma tulee päivittää vastaamaan viestinnällisiä muutoksia.

Mittarit: Viestintäohjelma päivitetty: Tavoite 1.0

2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”

Elinvoimaiset kylät ja uudet liiketoimintamallit pohjautuvat paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin.

Markkinoimme kylien monimuotoisuutta ja houkuttelevuutta elinympäristönä sekä paikkariippumattoman työn tekemisen paikkana.

Työn alla

Toimenpide: Asumisen ja elämisen toimenpiteet kuvattuna (kummiverkosto ja talot, torpat esiin kylillä). Avoimien työpaikkojen näkyvyys myös ulkopaikkakuntalaisille. Pudasjärven tunnettuuden, asuminen ja eläminen, edistäminen kuntamarkkinoinnin keinoin. Monipaikkaisuuden markkinointi (uudet kaava-alueet, asumisen politiikka). Kyläsuunnitelmat valmiit. Hyvinvointikertomuksen kehittämisen- yhteisöllisen ja osallistava prosessin kautta- tehty toimenpiteitä. Osallistava budjetoinnin prosessi käytössä Talousarviossa 2023, seuranta ja viestintä.

Mittarit: Osallistava ja yhteisöllinen prosessin kautta tehty uusia toimenpiteitä: Tavoite 2.0

Monipaikkaisuuden markkinointitoimenpiteet: Tavoite 3.0

Yritysten kanssa osallistuttu rekrytointimessuille: Tavoite 2.0

Pudasjärvi tunnetuksi kiertue (3 paikkakuntaa): Lähtö 2.0, Tavoite 3.0

Pudasjärvi positiivinen näkyvyys mediassa (%): Lähtö 56.1, Tavoite 70.0

Asumisen ja elämisen toimenpiteet kuvattuna: Tavoite 2.0

Kyläsuunnitelmat valmiit: Tavoite 1.0

Osallistava budjetointi toteutunut TA2023: Tavoite 1.0

3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"

Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.

Työhyvinvoinnin ja työilmapiirin kehittäminen

Ei arviota

Toimenpide: Sairauspoissaolot ovat kunta-alan keskiarvon alapuolella. Henkilöstöetuuksien hyödyntämistaso nousee. Aktiivisen välittämisen toimintamalli on käytössä työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisessa. Työhyvinvointikyselyn (v. 2022) kehittämistoimenpiteillä on vaikuttavuutta. Uusi kysely lokakuussa 2022. Lakisääteinen whistleblower-ilmoituskanava valmisteltu ja otettu käyttöön (lakiuudistus voimaan loppuvuodesta 2022, todennäköisesti koskee yli 10 000 asukkaan kuntia, mutta imagosyistä voi ottaa tietysti käyttöön pienemmissäkin kunnissa). Työhyvinvointia tukevat sähköiset järjestelmät (työhyvinvointitarjotin ja taukoliikunta) ovat aktiivisessa käytössä. Intran, Pelkan, uudistaminen. Ja sisäisen viestinnän seuraamisen aktivointi. Osaamisen kehittämisen tukeminen, sähköinen koulutusporttaali, on aktiivisessa käytössä.

Mittarit: Työhyvinvointikyselyn tulokset parantuneet: Tavoite 1.0

Sairauspoissaolot: Lähtö 2,716.0, Tavoite 4,100.0

e-passin käyttöaste: Lähtö 1,362.0, Tavoite 1,800.0

lounaseteleiden käyttöaste: Lähtö 1,710.0, Tavoite 4,800.0

Työelämän kehittämishankkeet saavuttavat tavoitteet (loppuvat v. 2022): Tavoite 1.0

whistleblower- eli ilmoituskanava käytössä: Tavoite 1.0

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - "Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi"

Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi

Toteutetaan Hirsipääkaupungin brändiä ja siihen linkittyviä toimenpiteitä kuntamarkkinoinnissa

Työn alla

Toimenpide: Kaupungin on otettava paikkansa puurakentamisen edelläkävijänä ja tuotava hirsi/mänty uudella tavalla kaikessa viestinnässä sekä markkinoinnissa esille aktiivisesti. Yhteistyön vahvistaminen modernin puuteollisuuden kanssa.

Mittarit: Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat somessa: Lähtö 184.0, Tavoite 200.0

Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat mediassa: Lähtö 11.0, Tavoite 20.0

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – "Elämme luonnosta"

Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.

Maahanmuuttajien kotouttaminen kuntaan, positiivinen vaikutus asukaslukuun ja työvoiman saantiin

Työn alla

Toimenpide: Koulutuspolut ovat kunnossa, yhteistyötä OSAO:n Pudasjärven yksikön kanssa tiivistäJärjestöyhteistyön edistäminen. Muun väestön ja maahanmuuttajien kohtaamisten sekä vuorovaikutuksen edistäminen lisäämällä mahdollisuuksia luoda omia sosiaalisia vapaa-ajan verkostoja. Suomen kielen opintojen edistäminen yhteistyössä Suomi Startin kanssa. Asiakaspalvelun kehittäminen verkostomaisessa moniammatillisessa yhteistyössä (säännölliset yhteiset verkostotapaamiset, työnjaon tarkennukset eri palvelujen kesken ja toimintamallin kehittäminen). Paikallisten yritysten tukeminen monikulttuurisissa asioissa ja työvoiman saatavuudessa. Yhteistyö työpaikkojen, kesätöiden ja työkokeilupaikkojen suhteen. Yhteistyö ja rajapinnat hyvinvointialueen kanssa määritellä. Säännölliset palaverit.

Mittarit: Vieraskielisten (muuta kuin suomea, ruotsia ja saamea puhuvien) osuus väestöstä: Lähtö 190.0, Tavoite 190.0

Maahanmuuttajataustainen aloittanut koulutuksen: Lähtö 18.0, Tavoite 20.0

Maahanmuuttajataustainen saanut työpaikan: Lähtö 6.0, Tavoite 10.0

Maahanmuuttajataustainen aloittanut ammatillisen koulutuksen: Lähtö 18.0, Tavoite 15.0

Monikulttuurisen palvelun laadun kehittäminen

Työn alla

Toimenpide: Verkostotyön ja monikulttuurisen palvelun toimintamallin kehittäminen (perustuen CAF-arvioinnin tuloksiin, strateginen kehittäminen ja kehittämishankkeet). Huomioiden lakimuutokset (kotouttamislaki ja TE2025-uudistus). Systemaattisen toiminnan arvioinnin kehittäminen. Monikulttuuriset palvelut kehittävät säännöllisesti kaupungin kotouttamisohjelmaa ja ottaa samalla huomioon sidosryhmiltä ja asiakkailta kerättyä tietoa. Yhtenäinen ja tehokas kotouttamisen toimintamalli ja tavoitteet on viestitty niitä toteuttavalle henkilöstölle ja sidosryhmille. Monikulttuuristen palveluiden kumppanuussuhteita kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa.

Mittarit: Strategisia kehittämisen toimenpiteitä toteutettu: Lähtö 5.0, Tavoite 5.0

Sosiaaliset vapaa-ajan verkostot: Maahanmuuttajataustainen aloittanut harrastuksen: Lähtö 16.0, Tavoite 15.0

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 11100 Flat rate -työllisyyspalvelut, 11034 JobBoost-Mahdollisuuksien pohjoinen -hanke, 11035 Kohota -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	502 195	440 145	227 614	-48,29 %	285 677	285 177
Myyntituotot	58 928	43 663	33 800	-22,59 %	59 863	59 363
Tuet ja avustukset	423 577	364 482	193 814	-46,82 %	193 814	193 814
Muut toimintatuotot	19 690	32 000		-100,00 %	32 000	32 000
TOIMINTAKULUT	-1 648 345	-1 428 441	-1 042 587	-27,01 %	-1 235 136	-1 497 674
Henkilöstökulut	-711 900	-756 668	-526 548	-30,41 %	-550 000	-779 538
Palvelujen ostot	-147 249	-104 509	-55 437	-46,95 %	-73 308	-104 308
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 759	-40 075	-20 580	-48,65 %	-41 075	-41 075
Avustukset	-666 999	-394 614	-394 614		-399 614	-399 614
Muut toimintakulut	-89 437	-132 575	-45 408	-65,75 %	-171 139	-173 139
TOIMINTAKATE	-1 146 149	-988 296	-814 973	-17,54 %	-949 459	-1 212 497

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Asiakaslähtöiset ja tehokkaat työllisyyspalvelut	Työn alla
Toimenpide: Monimuotoiset valmennuspalvelut	
Mittarit: työttömyysprosentti: Tavoite 11.0	
Matalan kynnyksen monipalvelupiste Pirtin Kohtaamo toiminnan kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: eri toimijoiden sitoutuminen	
Mittarit: toimijoiden määrä: Tavoite 5.0	
Työelämävalmiuksien edistäminen digiosaamisen avulla	Työn alla
Toimenpide: Digikoulutusten järjestäminen	
Mittarit: osallistujat: Tavoite 10.0	
Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen eri toimijoiden kanssa	Työn alla
Toimenpide: Walmun käytön tehostaminen Verkostotyön kehittäminen	
Mittarit: Walmun käyttö: Tavoite 10.0 yhteistyöpalaverit: Tavoite 2.0	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Hankinnoilla työllistämisen edistäminen	Työn alla
Toimenpide: Työllistämisehto soveltuviin hankintoihin	
Mittarit: työllistämisehto K/E: Tavoite 1.0	

5.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kolmeen tulosityksikköön: Kuntayhteistyö, Maaseututoimi, ja Oulunkaaren ympäristöpalvelut.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-alueen tilivelvolliset:

- Kuntayhteistyö, kuntaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, arvio Oulunkaaren kuntayhtymän vuoden 2023 kuntaosuudesta (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltija ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	995 729	1 033 617	1 040 186	0,64 %	1 072 304	1 101 679
Myyntituotot	696 754	687 663	661 770	-3,77 %	682 535	700 217
Maksutuotot	294 483	345 954	378 416	9,38 %	389 769	401 462
Tuet ja avustukset	4 492					
TOIMINTAKULUT	-39 447 641	-39 844 298	-1 807 892	-95,46 %	-1 734 711	-1 777 802
Henkilöstökulut	-1 867 211	-1 831 224	-1 240 488	-32,26 %	-1 277 702	-1 316 034
Palvelujen ostot	-37 311 008	-37 770 159	-329 034	-99,13 %	-207 874	-210 567
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 067	-55 590	-59 260	6,60 %	-59 274	-59 284
Avustukset	-111 700	-100 000	-102 000	2,00 %	-102 820	-104 876
Muut toimintakulut	-102 655	-87 325	-77 110	-11,70 %	-87 041	-87 041
TOIMINTAKATE	-38 451 912	-38 810 681	-767 706	-98,02 %	-662 407	-676 123
VUOSIKATE	-38 451 918	-38 810 681	-767 706	-98,02 %	-662 407	-676 123

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	4 002					
Myyntituotot	4 002					
TOIMINTAKULUT	-48 278	-45 177	-12 903	-71,44 %	-12 904	-12 904
Palvelujen ostot	-1 506	-1 702	-2 319	36,25 %	-2 319	-2 319
Muut toimintakulut	-46 773	-43 475	-10 584	-75,65 %	-10 585	-10 585
Vuokrat	-46 773	-43 475	-10 584	-75,65 %		
TOIMINTAKATE	-44 276	-45 177	-12 903	-71,44 %	-12 904	-12 904

Kunnan yhteistyötoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastaavien toimien siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023.

Kunnan yhteistyötoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu ICT- tukipalvelujen siirtyminen LapIT Oy:lle sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen siirtyminen Monetra Oulu Oy:lle 1.1.2023 (huomioitu Hallintotoiminnan luvuissa).

Kuntayhteistyö

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTAKULUT	-739 654	-350 634	-207 983	-40,68 %	-85 476	-87 186
Henkilöstökulut	-5 180	-4 889		-100,00 %		
Palvelujen ostot	-734 474	-345 745	-207 983	-39,84 %	-85 476	-87 186
TOIMINTAKATE	-739 654	-350 634	-207 983	-40,68 %	-85 476	-87 186

Kuntayhteistyön toimintakulut talousarviovuonna 2023 ovat -207 983 euroa. Toimintakuluissa on varauduttu Pohjois-Pohjanmaan liiton, Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntekijäliiton maksuosuuksiin (83 132 €). Toimintakuluissa on varauduttu myös Pudasjärven kaupungin osuuteen arvioiduista Oulunkaaren kuntayhtymän kuntaosuuksista (124 851 €) vuonna 2023. OSAO:n maksuosuuteen liittyvää sopimusta tarkastellaan vuoden 2023 aikana.

Maaseututoimi

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto, 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	30 377	26 623		-100,00 %		
Myyntituotot	30 377	26 623		-100,00 %		
TOIMINTAKULUT	-178 067	-174 650	-148 272	-15,10 %	-152 453	-155 502
Henkilöstökulut	-34 681	-28 035		-100,00 %		
Palvelujen ostot	-29 578	-46 115	-47 772	3,59 %	-49 119	-50 102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-500	-500		-514	-524
Avustukset	-111 700	-100 000	-100 000		-102 820	-104 876
Muut toimintakulut	-2 108					
TOIMINTAKATE	-147 691	-148 027	-148 272	0,17 %	-152 453	-155 502

Kaupunginhallitus on 28.6.2022 päivittänyt maaseutuelinkeinojen kehittämistukien myöntämisperusteita, kehittämistukiin vuodelle 2023 on varattu -100 000 €:n määräraha.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut lin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautakunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä Pudasjärvi-li ja 4306 Eläinlääkintä Vaala-Utajärvi.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	950 303	996 946	1 040 186	4,34 %	1 072 304	1 101 679
Myyntituotot	651 328	650 992	661 770	1,66 %	682 535	700 217
Maksutuotot	294 483	345 954	378 416	9,38 %	389 769	401 462
Tuet ja avustukset	4 492					
TOIMINTAKULUT	-1 315 709	-1 391 700	-1 451 637	4,31 %	-1 496 782	-1 535 114
Henkilöstökulut	-1 095 968	-1 152 557	-1 240 488	7,63 %	-1 277 702	-1 316 034
Palvelujen ostot	-64 127	-96 728	-73 279	-24,24 %	-73 279	-73 279
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 067	-55 090	-58 760	6,66 %	-58 760	-58 760
Avustukset			-2 000			
Muut toimintakulut	-100 547	-87 325	-77 110	-11,70 %	-87 041	-87 041
TOIMINTAKATE	-365 407	-394 754	-411 451	4,23 %	-424 478	-433 435

Vuodelle 2023 kunnan yhteistoiminnasta on Oulunkaaren ympäristöpalveluille osoitettu ulkoinen raami, joka on 383 647 euroa. Talousarvion toimintakate vuodelle 2023 on 398 548 euroa. Ylitystä raamiin verrattuna on 14 901 euroa. Tässä tekstiosasassa käsitellyt luvut ovat ilman sisäisiä menoeriä.

Toimintakulut ovat vuoden 2023 talousarviossa 92 211 euroa suuremmat kuin vuoden 2022 talousarviossa. Suurin muutos toimintakuluissa on henkilöstökulujen kasvu. Henkilöstökustannukset arvioidaan olevan vuonna 2023 87 931 euroa suuremmat kuin talousarviossa vuonna 2022. Muutokset henkilöstökustannuksissa tulevat työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista ja eläinlääkäreiden päivystyskorvauksen noususta sekä eläinlääkäreiden valvontapalkkioista. Muissa toimintakuluissa on kustannusten nousua 22 676 euroa vuoden 2022 talousarvioon nähden. Suurimpana muutoksena on arvioitu Vaalan eläinlääkintätilan vuokran nousu mahdollisen uuden eläinlääkintätilan myötä, joka aiheuttaisi 9 930 euron kustannusten nousun vuoden 2022 talousarvioon verrattuna. Palveluiden oston osalta kustannusten arvioidaan laskevan 24 066 eurolla verrattuna vuoden 2022 talousarvioon.

Toimintatuottoja arvioidaan syntyvän maksutuotoista 32 462 euroa enemmän vuonna 2023 kuin vuoden 2022 talousarviossa. Tuotot ovat suuremmat terveydensuojelu- ja elintarvikelain mukaisissa perusmaksuissa ja ympäristösuojelun valvontamaksujen osalta kuin mitä vuoden 2022 talousarvioon oli arvioitu. Lisäksi toiminnalla tai maksutaksojen tarkistuksella tavoitellaan tuottojen nousua ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun valvontamaksujen osalta sekä eläinlääkinnän klinikka- ja laitemaksujen osalta. Myyntituotoissa on arvioitu kasvua yhteensä 10 778 euroa sekä kuntaosuuksissa että aluehallintoviraston maksamissa valvontatehtäväkorvauksissa.

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Työn alla
Toimenpide: Tiedusteluihin ja yhteydenottoihin ympäristön-, terveydensuojelun ja eläinlääkintäviranomaiselle vastataan 14 pv kuluessa. Hakemukset, ilmoitukset ym. käsitellään lakisäätöisessä määräajassa.	
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan.	Työn alla
Toimenpide: Varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen ympäristöpalveluissa.	
Mittarit: Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 80.0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 80.0 Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 80.0	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Työn alla
Toimenpide: Turvataan riittävän kattavat eläinlääkäripalvelut koko toiminta-alueella.	
Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä: Tavoite 4,500.0	

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia

Riittävällä henkilöstöressurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.

Työn alla

Toimenpide: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kaikissa viroissa tulee olla viranhaltija ja työsuhteissa työntekijä.

Mittarit: Ympäristötarkastajan virat täytettynä: Tavoite 8.0

Kaupungineläinlääkärin virat täytettynä: Tavoite 5.5

Työsuhteissa työntekijät: Tavoite 5.0

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2023:

- Varmistetaan koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen valvonnan toteutuminen ja kattavat eläinlääkäripalvelut vuonna 2023.
- Selvitetään, miten eläinlääkärin resurssit jaetaan jatkossa koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella.
- Eläinlääkinnän päivystyskuorman pienentämiseksi kesälomakauden aikana palkataan eläinlääkärin sijaisia yhteensä viiden kuukauden ajaksi, joka on 1,5 kuukautta enemmän kuin vuonna 2022.
- Ympäristösuojelun maksutuottojen osalta tavoitellaan noin 2 000 euron tuoton nousua maksutaksan tarkistuksella vuoden 2023 alkupuolella.
- Eläinlääkinnässä tavoitteena on saada noin 2 000 euroa enemmän laitemaksuja kuin vuoden 2022 toteumaan verrattuna.
- Kesän 2023 aikana selvitetään Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueen majoittamiseen tarkoitettujen kalustettujen asuntojen tai loma-asunnojen toiminnan laajuutta, sillä kyseinen toiminnan aloittamisesta on tehtävä terveysuojelulain mukainen ilmoitus.
Sitoudutaan ja osallistutaan HELLI- Hyvinvointia eläinlääkintäalalle hankkeeseen.
- Menoja karsitaan palvelujen ostoista.

5.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu kolmeen tulosalueeseen:
Varhaiskasvatus, Koulutus- ja vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten koulutus- ja päivähoidontarpeiden tyydyttäminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikinainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueeseen kuuluvat päivähoito ja sivistyspalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivä nuorisotyön palvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-aluejohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	1 285 498	971 347	1 200 800	23,62 %	948 661	943 161
Myyntituotot	182 203	188 047	165 900	-11,78 %	156 523	153 736
Maksutuotot	318 187	271 000	276 000	1,85 %	284 267	263 478
Tuet ja avustukset	770 109	479 300	723 900	51,03 %	491 144	509 494
Muut toimintatuotot	14 999	33 000	35 000	6,06 %	16 727	16 453
TOIMINTAKULUT	-19 080 815	-17 532 344	-17 806 068	1,56 %	-18 227 527	-18 242 214
Henkilöstökulut	-11 008 430	-9 776 158	-10 058 395	2,89 %	-10 057 962	-10 082 072
Palvelujen ostot	-4 824 091	-3 905 520	-4 018 690	2,90 %	-4 034 168	-4 078 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-620 487	-594 099	-641 700	8,01 %	-692 302	-657 769
Avustukset	-248 107	-300 000	-312 000	4,00 %	-311 077	-302 174
Muut toimintakulut	-2 379 701	-2 956 567	-2 775 283	-6,13 %	-3 132 018	-3 122 159
TOIMINTAKATE	-17 795 317	-16 560 997	-16 605 268	0,27 %	-17 278 866	-17 299 053
VUOSIKATE	-17 795 846	-16 560 997	-16 605 268	0,27 %	-17 278 866	-17 299 053
Poistot ja arvonalentumiset	-1 137 790	-624 395	-619 440	-0,79 %	-592 427	-568 588
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 137 790	-624 395	-619 440	-0,79 %	-592 427	-568 588

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	12 122	29 347	7 200	-75,47 %	7 200	7 200
Myyntituotot	7 450	29 347	7 200	-75,47 %	7 200	7 200
Muut toimintatuotot	4 672					
Sisäiset vuokrat	4 672					
TOIMINTAKULUT	-2 232 792	-2 294 564	-1 497 240	-34,75 %	-1 497 240	-1 497 240
Palvelujen ostot	-1 056 750	-1 124 783	-9 213	-99,18 %	-9 213	-9 213
Sisäiset palvelut	-1 054 463	-1 120 633		-100,00 %		
Muut toimintakulut	-1 176 041	-1 169 781	-1 488 027	27,21 %	-1 488 027	-1 488 027
Vuokrat	-1 176 041	-1 169 781	-1 488 027	27,21 %		
TOIMINTAKATE	-2 220 670	-2 265 217	-1 490 040	-34,22 %	-1 490 040	-1 490 040

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu ateriapalvelujen tuottamisen siirtyminen inhouse -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 (ateriapalvelut aiemmin sisäistä palvelua).

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Sähköisten palveluiden määrän tai toimivuuden lisääminen	Työn alla
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Toiminta-alueen asioista tiedotetaan kuntalaisia säännöllisesti.	Työn alla
2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”	
Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.	
Osallistuvalla budjetoinnilla etsitään uusia tapoja.	Työn alla
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.	
Noudatamme kaupungin uutta hankintaohjetta kaikissa hankinnoissamme.	Työn alla
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Tarjoamme monipuolisia koulutuspalveluita vastaamaan paikallisiin työvoiman kohtaanto- ongelmiin ja tukemaan asukasmäärän säilymistä sekä monipuolista väestörakennetta.	Työn alla

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2023:

- Uudet yhteistyökuviot lukion, ammattiopiston ja kansalaisopiston kesken muun muassa uuden koulutuspolkumallin mukaisesti.
- Alati muuttuva toimintaympäristö aiheuttaa haasteita tehtäväkuvien muotoamisessa ja työkuorman hallinnassa.
- Oppivelvollisuusikä nostaminen aiheuttaa lisääntyviä kustannuksia.
- Muutokset asiakasmaksuissa lisäävät merkittävästi tarvetta kunnalliselle palveluntarjonnalle.
- Kasvava lapsimäärä aiheuttaa haasteita palvelujen järjestämiselle sivukylillä.
- Palvelusuunnittelijan työpanosta pyritään hyödyntämään entistä tehokkaammin sivistystoimen rahoituksen turvaamisessa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 Perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidon tuki, 3650 Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun, Puistolän ja Kipinän päiväkoti, 3670 Varhaiskasvatuksen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	258 475	121 000	325 000	168,60 %	266 742	243 437
Myyntituotot	745					
Maksutuotot	207 317	121 000	126 000	4,13 %	146 742	133 437
Tuet ja avustukset	50 414		199 000		120 000	110 000
TOIMINTAKULUT	-3 165 647	-3 116 990	-3 243 589	4,06 %	-2 705 491	-2 761 183
Henkilöstökulut	-1 912 074	-2 002 494	-2 089 236	4,33 %	-1 694 000	-1 766 389
Palvelujen ostot	-666 294	-425 798	-462 353	8,59 %	-353 664	-356 626
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 335	-83 160	-83 160		-71 084	-60 506
Avustukset	-244 739	-300 000	-310 000	3,33 %	-309 113	-300 247
Muut toimintakulut	-278 205	-305 538	-298 840	-2,19 %	-277 630	-277 415
TOIMINTAKATE	-2 907 172	-2 995 990	-2 918 589	-2,58 %	-2 438 749	-2 517 746
Poistot ja arvonalentumiset	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205

Suoritetaulukko	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito		9 500	6 800	6 800	6 500	- 2 700	-28,42%
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoito		24 000	26 200	26 000	26 000	2 200	9,16%
Hoitopäivien lkm, palveluseteli		0		0			
Toimintakate €/ asukas		395	352	359	366	- 43	-10,88%
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito		12 544	11 181	11 641	12 101	- 1 363	-10,86%
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoito		11 376	8 455	8 456	8 457	- 2 921	-25,67%
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito		68	50	50	50	- 18	-26,47%
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoito		162	194	194	194	32	19,75%
Esiopetuksen oppilasmäärä		12	8	8	8	- 4	-33,33%
Lasten kotihoidontuen perheet		100	100	90	85	0	0,00%
Henkilöstön määrä		58,5	62	60	60	3,5	5,98%

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen	Työn alla
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen	
Uusien yksiköiden toiminnan harmonisoiminen	Työn alla
Toimenpide: Uusien yksiköiden toiminnan harmonisoiminen	

Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyden turvaamiseksi alle 3-vuotiaille lapsille on vuoden 2022 lopulla perustettu Puistolän päiväkotii, jossa on 12-16 paikkaa riippuen lasten iästä. Alle 3-vuotiaiden lasten määrä on noussut ja palvelumuoto on useimmiten kokopäivähoitomuotoinen.

Kipinän ryhmäperhepäivähoitokoti on muutettu 1.11.2022 päiväkodiksi. Tämä lisää hoitopaikkojen määrää 12 lapsen määrästä 16 hoitopaikkaan riippuen lasten iästä. Kaksi perhepäivähoitajan tointa muuttui varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimiksi, mikä mahdollistaa suuremman lapsimäärän suhteessa kasvattajaa kohden kuin ryhmäperhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatus on saanut opetushallitukselta avustusta mm. varhaiskasvatuksen tasa-arvon toteuttamiseen, varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi ja varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseksi. Edellä mainituilla erityisavustuksilla voidaan palkata lisäresurssina henkilöstöä ja järjestää koulutusta sekä kehittää varhaiskasvatuksen laatua ja sen arviointia.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on edelleen heikentynyt, joten varhaiskasvatuksen lastenhoitajia toimii joissakin ryhmissä varhaiskasvatuksen opettajien tehtävässä määräaikaaisesti.

Tukea tarvitsevien lasten määrän kasvu ja kokopäivähoidossa olevien lasten määrän lisääntyminen ovat lisänneet henkilöstön määrän 62 henkilöön.

Syötteellä on vuoden 2022 lopulla yksi kahdeksan lapsen ryhmäperhepäivähoitokoti ja yksi neljän lapsen yksikkö. Molemmat yksiköt ovat täynnä, joten 2023 vuonna voidaan tarvita lisää hoitopaikkoja Syötteelle.

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 Koulutoimisto/hallinto, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lakarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	481 926	312 410	320 000	2,43 %	266 269	247 929
Myyntituotot	74 025	8 610	6 200	-27,99 %	6 087	5 974
Maksutuotot	53 849	43 800	43 800		43 094	37 385
Tuet ja avustukset	350 698	258 000	268 000	3,88 %	215 124	202 643
Muut toimintatuotot	3 354	2 000	2 000		1 964	1 927
TOIMINTAKULUT	-13 032 478	-11 436 088	-11 709 120	2,39 %	-12 177 073	-12 170 362
Henkilöstökulut	-7 788 675	-6 601 961	-6 729 177	1,93 %	-7 135 327	-7 110 800
Palvelujen ostot	-3 433 903	-3 071 073	-3 252 917	5,92 %	-3 256 754	-3 293 213
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-378 101	-343 740	-405 340	17,92 %	-431 425	-420 889
Avustukset	-667					
Muut toimintakulut	-1 431 133	-1 419 314	-1 321 686	-6,88 %	-1 353 567	-1 345 460
TOIMINTAKATE	-12 550 552	-11 123 678	-11 389 120	2,39 %	-11 910 804	-11 922 433
Poistot ja arvonalentumiset	-540 109	-233 004	-231 746	-0,54 %	-216 015	-194 763
Suunnitelman mukaiset poistot	-540 109	-233 004	-231 746	-0,54 %	-216 015	-194 763

Suoritetaulukko	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus		81 460	81 339	84 201	81 444	- 121	-0,14%
Opetustuntien määrä, lukio		9 000	9 750	9 945	9 399	750	8,33%
Päätötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus		94	89	97	82	- 5	-5,31%
Päätötodistuksen saaneiden lkm, lukio		31	30	55	31	- 1	-3,22%
Keskeyttämis %, lukio		0	0	0	0	0	100,00%
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus		11 153	12 540	12 890	12 900	1 387	12,43%
Toimintakate €/ oppilas, lukio		9 128	10 220	10 798	10 900	1 092	11,96%
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus		80	68	83	65	- 12	-15,00%
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus		863	841	764	745	- 22	-2,54%
Oppilaiden lkm 20.9, lukio		113	130	97	113	17	15,04%
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio		500	490	520	505	- 10	-2,00%
Opetushenkilöstö, esi- ja perusopetus ja lukio		109	102	94	98	- 7	-6,42%
Koulunkäynninohjaajat		28	28	20	21	0	0,00%
Muu henkilöstö		6	6	6	6	0	0,00%

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.	
Kuntalaisten osaamistasoa nostetaan kansalaisopiston, lukion ja ammattiopiston yhteistyöllä.	Työn alla
Oppilaitosyhteistyön toteutumista tuetaan luotavan koulutuspolkumallin avulla.	Työn alla
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Edistämme nuorten yrittäjyyttä.	
Luomme paikalliset Pudasjärviset koulutuspolut ammatteihin ja yrittäjyyteen.	Työn alla

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuritoimi, 3430 Museo, 3455 Liikuntatoimi, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3500 Sivistyspalvelujen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	545 097	537 937	555 800	3,32 %	415 650	451 795
Myyntituotot	107 434	179 437	159 700	-11,00 %	150 436	147 762
Maksutuotot	57 021	106 200	106 200		94 431	92 656
Tuet ja avustukset	368 997	221 300	256 900	16,09 %	156 020	196 851
Muut toimintatuotot	11 646	31 000	33 000	6,45 %	14 763	14 526
TOIMINTAKULUT	-2 882 690	-2 979 266	-2 853 358	-4,23 %	-3 344 963	-3 310 669
Henkilöstökulut	-1 307 682	-1 171 703	-1 239 981	5,83 %	-1 228 635	-1 204 883
Palvelujen ostot	-723 894	-408 649	-303 420	-25,75 %	-423 750	-428 201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-178 051	-167 199	-153 200	-8,37 %	-189 793	-176 374
Avustukset	-2 700		-2 000		-1 964	-1 927
Muut toimintakulut	-670 363	-1 231 715	-1 154 757	-6,25 %	-1 500 821	-1 499 284
TOIMINTAKATE	-2 337 593	-2 441 329	-2 297 558	-5,89 %	-2 929 313	-2 858 874
Poistot ja arvonalentumiset	-492 476	-286 186	-282 489	-1,29 %	-271 207	-268 620
Suunnitelman mukaiset poistot	-492 476	-286 186	-282 489	-1,29 %	-271 207	-268 620

Liikuntapalvelut	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Koululaiskiset	8	3	6	6	6	3	100,00%
Uimakoulut	4	4	4	6	6	0	0,00%
Ohjatut liikuntaryhmät	8	14	17	18	18	3	21,42%
Hyvinvointi/ terveystapahtumat	3	10	13	15	15	3	30,00%
Ulkoliikuntapaikat	142						
Toimintakate €/ asukas, uimahalli	56,23	49,7	56,54	57,8	57,9	6,84	13,76%
Toimintakate €/ asukas, liikuntapaikat, ylläpito	69,32						
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut	23,1	66,1	32,36	33,18	33,87	- 33,74	-51,04%
Kävijä/ osallistujamäärät, uimahalli	13 004	40 000	21 000	27 000	30 000	- 19 000	-47,50%
Kävijä/ osallistujamäärät, kuntosali (kertakäynti)	4 296	11 500	9 000	9 000	9 500	- 2 500	-21,73%
Kävijä/ osallistujamäärä, kuntosali (kk- kortti)	380	370	350	380	390	- 20	-5,40%
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvinvointipassi (käytöt)	6 039	5 500	6 000	7 000	7 500	500	9,09%
Henkilöstön lkm, uimahalli	5	5	5	5	5	0	0,00%
Henkilöstö lkm, liikuntapaikat, ylläpito	1						
Muut liikuntapalvelut	2	1	2	2	2	1	100,00%

Kirjasto kulttuuri ja kansalaisopisto	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Kansalaisopiston kurssit	364	430	360	365	365	- 70	-16,27%
Kansalaisopiston opetustunnit	7 439	10 000	8 900	8 900	8 900	- 1 100	-11,00%
Kirjaston kokonaislainaus	89 550	137 000	97 000	98 000	99 000	- 40 000	-29,19%
Kulttuuritapahtumat	35	52	52	52	52	0	0,00%
Toimintakate €/asukas/ kansalaisopisto	66,04	53,2	53,8	54,4	54,5	0,6	1,12%
Toimintakate €/ asukas/ kirjasto	66,07	103,8	105,9	106,1	106,5	2,1	2,02%
Toimintakate €/ asukas/ muut palvelut	15,5	45	47,7	48,5	48,6	2,7	6,00%
Toimintakate €/ asukas/ museo	4,7	5,1	6,2	5,9	5,2	1,1	21,56%
Osallistujamäärä/ kansalaisopisto (kurssit)	2 205	4 100	3 500	3 600	3 601	- 600	-14,63%
Kävijämäärä/ kirjasto	33 655	59 000	40 000	42 500	43 000	- 19 000	-32,20%
Kävijämäärä/ taidenäyttely	834	2 000	2 500	2 700	2 800	500	25,00%
Kävijämäärä/ museo	800	1 300	1 400	1 400	1 450	100	7,69%
Kokonaislainaus/ asukas	11,5	17	13	14	14,5	- 4	-23,52%
Henkilöstö lkm/ Kansalaisopisto	20	22,5	20	20	20	- 2,5	-11,11%
Henkilöstö lkm/ Kirjasto	6,7	7	7	7	7	0	0,00%
Henkilöstö lkm/ muut kulttuuripalvelut	1	1	1	1	1	0	0,00%
Henkilöstö lkm/ museo	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0	0,00%

Nuorisopalvelut	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Päiväleiritoiminta (pv) ja tapahtumat	30	30	30	30	30	0	0,00%
Retket (kpl)	0	4	6	6	7	2	50,00%
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	4	9	10	10	10	1	11,11%
Nuottavalmennukset (krt)	1	3	3	3	3	0	0,00%
Toimintakate €/ asukas/ Nuorisopalvelut	16,8	30,1	31,6	32	32,5	1,5	4,98%
Toimintakate €/ asukas/ Etsivä nuorisotyö	2,61	4,4	5,1	5,3	5,3	0,7	15,90%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Nuorisotilat	2 432	3 300	3 500	3 500	3 600	200	6,06%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Lauantai - kahvila	171	400	400	450	450	0	0,00%
Osallistuja/ Kävijämäärä/ leirit ja retket	359	470	480	480	490	10	2,12%
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm/ toimenpiteissä olevat	54	48	57	57	59	9	18,75%
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm/ kohdatut nuoret	900	900	1 000	1 000	1 050	100	11,11%
Henkilöstö lkm/ Nuorisopalvelut	2	2,3	2,3	2,3	2,3	0	0,00%
Henkilöstö lkm/ Etsivä nuorisotyö	2	2	2	2	2	0	0,00%

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Kehitetään toimivia ja sujuvia asiakas- ja palvelupolkuja poikkihallinnollisella ja organisaatioiden välisellä aktiivisella yhteistyöllä. Hyvän olon keskus Pirtti toimii tässä lippulaivanamme.	Työn alla
Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.	
Ennaltaehkäisevien palveluiden taloudellisuudesta ja toimien hyvinvointivaikutuksista hankitaan tietoa päätöksenteon pohjaksi.	Työn alla

Hyvinvoinnin edistämisen toimijaverkosto muuttuu hyvinvointialueen toiminnan käynnistyessä. Tämä aiheuttaa muutostarpeita mm. kaupungin työryhmätyöskentelyyn.

Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden toteutuksen valmistelu jatkuu ja vahvistuu. Kaupungin kulttuuritoiminnan edistäminen saa tästä lisäpontta. Edistämistä tavoitellaan suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.

Toimintaympäristön muutokset liikuntapalveluissa aiheuttavat tehtäväkuvien muokkaamisen ja resursoinnin lisäämisen tarvetta.

5.6 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Teknisen- ja ympäristötoiminnan tehtäväalue jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat viisi tulosyksikköä: Hallinto- ja tukipalvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet (sis. liikuntapaikat), Syötteen vesihuoltolaitos sekä Tilapalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Toiminta-alueen tehtävänä on järjestää kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille toimivat elinympäristöpalvelut sekä vastata maankäytöstä kestävä kehitys huomioiden. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisyttä turvallisuutta ja toimivuutta edistäen hyvää rakentamistapaa ja ympäristönsuojelua.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toiminta-alueen johtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	9 218 050	9 224 721	6 736 643	-26,97 %	6 652 593	6 622 593
Myyntituotot	3 177 798	3 162 763	951 950	-69,90 %	953 300	953 300
Maksutuotot	278 005	145 250	176 200	21,31 %	170 000	160 000
Tuet ja avustukset	154 767	26 830	5 000	-81,36 %		
Muut toimintatuotot	5 607 479	5 889 878	5 603 493	-4,86 %	5 529 293	5 509 293
Valmistus omaan käyttöön	18 825					
TOIMINTAKULUT	-9 788 261	-10 911 780	-9 112 740	-16,49 %	-8 830 878	-8 786 493
Henkilöstökulut	-1 836 549	-1 836 284	-1 084 663	-40,93 %	-1 048 500	-1 063 500
Palvelujen ostot	-4 000 385	-3 970 695	-3 940 639	-0,76 %	-3 915 289	-3 909 804
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 617 937	-2 402 910	-1 723 350	-28,28 %	-1 703 100	-1 697 200
Avustukset	-20 775	-162 103	-91 000	-43,86 %	-50 000	-50 000
Muut toimintakulut	-1 312 615	-2 539 788	-2 273 088	-10,50 %	-2 113 989	-2 065 989
TOIMINTAKATE	-551 386	-1 687 059	-2 376 097	40,84 %	-2 178 285	-2 163 900
VUOSIKATE	-555 011	-1 687 059	-2 376 097	40,84 %	-2 178 285	-2 163 900
Poistot ja arvonalentumiset	-5 324 172	-2 992 249	-2 823 804	-5,63 %	-2 821 436	-2 532 972
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 817 042	-2 992 249	-2 823 804	-5,63 %	-2 821 436	-2 532 972
Arvonalentumiset	-2 507 130					

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	2 644 814	2 684 188	1 757 593	-34,52 %	1 757 593	1 757 593
Myyntituotot	1 043 756	1 101 763	3 300	-99,70 %	3 300	3 300
Muut toimintatuotot	1 601 058	1 582 425	1 754 293	10,86 %	1 754 293	1 754 293
Sisäiset vuokrat	1 601 058	1 582 425	1 754 293	10,86 %		
TOIMINTAKULUT	-172 122	-157 497	-140 127	-11,03 %	-140 128	-140 128
Palvelujen ostot	-33 763	-9 577	-27 639	188,60 %	-27 639	-27 639
Sisäiset palvelut	-28 735	-1 680	-20 500	1 120,24 %		
Muut toimintakulut	-138 358	-147 920	-112 488	-23,95 %	-112 489	-112 489
Vuokrat	-138 358	-147 920	-112 488	-23,95 %		
TOIMINTAKATE	2 472 692	2 526 691	1 617 466	-35,98 %	1 617 465	1 617 465

Tekninen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueelle myönnetty lisämäärärahaa vuodelle 2022 yhteensä 87 793 e sisältyy taulukossa esitettävään vuoden 2022 talousarvioon.

Tekninen ja ympäristötoiminnan talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien luvuissa on huomioitu ateriapalvelujen tuottamisen siirtyminen inhouse -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen.

Strategiset tavoitteet

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.	
Yritysinvestointien vetovoimaisuuden lisääminen	Työn alla
Toimenpide: Edistämme kaavoituksella ja kaupungin infra investoinneilla yritystoiminnan kehittymistä alueella. Syötteen kasvun tukeminen	
Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.	
Tuloksellinen oppilaitosyhteistyö	Työn alla
Toimenpide: Hyödynnämme toiminnassamme aktiivisesti opiskelijayhteistyötä	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi	
Kestävän energiantuotannon edistäminen	Työn alla
Toimenpide: Pudasjärven tuulivoimastrategian toteuttaminen	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yrityslähtöisyyden päätöksenteossa.	
Tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat hankintamenettelyt	Työn alla
Toimenpide: Hankintajärjestelmien tehokas käyttö. Dynaamisen hankintajärjestelmän hyödyntäminen	
Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.	
Ympäristön tilan parantaminen ja kestävä hyödyntäminen	Työn alla
Toimenpide: Lohi lijokeen -hankkeeseen osallistuminen. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen	

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	69 634	15 830		-100,00 %		
Myyntituotot	13 358					
Tuet ja avustukset	56 276	15 830		-100,00 %		
TOIMINTAKULUT	-302 335	-244 199	-217 967	-10,74 %	-219 102	-219 802
Henkilöstökulut	-158 970	-166 345	-142 665	-14,24 %	-143 500	-144 000
Palvelujen ostot	-87 014	-31 640	-45 256	43,03 %	-45 306	-45 306
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 408	-5 200	-4 750	-8,65 %	-5 000	-5 200
Muut toimintakulut	-39 943	-41 014	-25 296	-38,32 %	-25 296	-25 296
TOIMINTAKATE	-232 701	-228 369	-217 967	-4,55 %	-219 102	-219 802

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.

Tehokas organisaatio ja toimialaohjaus

Työn alla

Toimenpide: Ydinprosessien kuvaaminen. Selkeät tehtäväkuvaukset. Tarkoituksenmukaiset kokouskäytännöt.

Tukijärjestelmien toimivuus

Työn alla

Toimenpide: Tiedonohjaussuunnitelman ajantasaisuus. Järjestelmien tehokas käyttö.

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”

Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakkoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko

Avoin ja ennakkoiva taloudenpito

Työn alla

Toimenpide: Jatkuva talouden seuranta. Osaamisen ja toimintamallien kehittäminen.

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaustoiminta, 4123 Maa- ja metsätilat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	334 213	282 050	380 000	34,73 %	335 000	310 000
Myyntituotot	39 717	90 000	90 000		90 000	90 000
Maksutuotot	25 929	5 050	25 000	395,05 %	25 000	20 000
Tuet ja avustukset	48	7 000		-100,00 %		
Muut toimintatuotot	268 520	180 000	265 000	47,22 %	220 000	200 000
TOIMINTAKULUT	-306 300	-287 474	-281 635	-2,03 %	-259 081	-259 781
Henkilöstökulut	-108 389	-91 305	-91 204	-0,11 %	-68 000	-68 500
Palvelujen ostot	-171 145	-165 636	-165 079	-0,34 %	-165 579	-165 579
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 059	-1 800	-3 650	102,78 %	-3 300	-3 000
Muut toimintakulut	-22 707	-28 733	-21 702	-24,47 %	-22 202	-22 702
TOIMINTAKATE	27 913	-5 424	98 365	-1 913,51 %	75 919	50 219
Poistot ja arvonalentumiset	-18 040	-12 728	-3 188	-74,95 %	-37 602	-86 352
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 040	-12 728	-3 188	-74,95 %	-37 602	-86 352

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.

Kaavoitetun ja raakamaan hankinta

Työn alla

Toimenpide: Strateginen maanhankinta

Mittarit: Hehtaaria: Lähtö 1.7

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”

Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirsi- ja puurakennusalueiden kehittämistä.

Uusien asuinalueiden kaavoitus

Työn alla

Toimenpide: Nivankankaan kaavoitus. Syötteen yleiskaavan päivittäminen. Rimminkankaan kaavamuutoksen valmistelu.

Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi

Tuulivoimahankkeiden edistäminen

Työn alla

Toimenpide: Toteutetaan Pudasjärven tuulivoimastrategiaa.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksityistiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet, 4105 Liikuntapaikat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	2 905	9 900	23 600	138,38 %	19 000	19 000
Myyntituotot	930	5 000	2 400	-52,00 %	4 000	4 000
Maksutuotot	1 419	200	11 200	5 500,00 %	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	40					
Muut toimintatuotot	515	4 700	10 000	112,77 %	5 000	5 000
Valmistus omaan käyttöön	4 183					
TOIMINTAKULUT	-1 290 273	-1 788 441	-1 889 861	5,67 %	-1 835 882	-1 884 397
Henkilöstökulut	-90 517	-121 841	-150 879	23,83 %	-125 000	-126 000
Palvelujen ostot	-1 030 983	-1 334 395	-1 409 108	5,60 %	-1 417 808	-1 460 323
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-128 125	-149 600	-184 050	23,03 %	-188 000	-192 000
Avustukset	-20 775	-162 103	-91 000	-43,86 %	-50 000	-50 000
Muut toimintakulut	-19 873	-20 502	-54 824	167,41 %	-55 074	-56 074
TOIMINTAKATE	-1 283 185	-1 778 541	-1 866 261	4,93 %	-1 816 882	-1 865 397
Poistot ja arvonalentumiset	-1 055 404	-1 528 090	-1 477 225	-3,33 %	-1 518 794	-1 431 555
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 055 404	-1 528 090	-1 477 225	-3,33 %	-1 518 794	-1 431 555

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi

Liikenne- ja kevyenliikenteenväylien rakentaminen

Työn alla

Toimenpide: Suojalinnan alueen tiestön peruskorjaus. Syötteen kevyenliikenteenväylien suunnittelu.

2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”

Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.

Liikuntapaikkojen hyvä ylläpito

Työn alla

Toimenpide: Kummissopimuksia kohteiden kunnossapitoon. Kohteiden palvelusopimusten ja oman palvelutoiminnan uudistaminen. Kohteiden turvallisuuden varmistaminen.

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”

Liikenneverkoston ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys

Liikenneverkoston tarkoituksenmukainen ylläpito ja kehittäminen.

Työn alla

Toimenpide: Tiestön kunnossapidon seuranta ja palautejärjestelmän kehittäminen. Uuden kunnossapitourakan käynnistäminen. Yksityistiekuntien paruskorjaus ja rakennushankkeiden tukeminen. Liikenneturvallisuustoimenpiteiden edistäminen ja toteuttaminen.

Kuntatekniikka

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4111 Syötteen vesi- ja viemärilaitos

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	731 491	542 200	518 300	-4,41 %	513 300	513 300
Myyntituotot	730 929	542 200	513 300	-5,33 %	513 300	513 300
Tuet ja avustukset	142		5 000			
Muut toimintatuotot	420					
TOIMINTAKULUT	-349 899	-363 247	-352 585	-2,94 %	-348 372	-353 372
Henkilöstökulut	-120 995	-159 345	-134 813	-15,40 %	-140 000	-145 000
Palvelujen ostot	-120 263	-84 600	-93 300	10,28 %	-90 000	-90 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94 944	-95 400	-98 600	3,35 %	-94 000	-94 000
Muut toimintakulut	-13 696	-23 902	-25 872	8,24 %	-24 372	-24 372
TOIMINTAKATE	381 592	178 953	165 715	-7,40 %	164 928	159 928
Poistot ja arvonalentumiset	-173 348	-207 472	-200 629	-3,30 %	-221 367	-211 349
Suunnitelman mukaiset poistot	-173 348	-207 472	-200 629	-3,30 %	-221 367	-211 349

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.

Vesihuoltolaitoksen palvelutoiminnan kehittäminen

Työn alla

Toimenpide: Palautejärjestelmän kehittäminen. Viestinnän kehittäminen.

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”

Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.

Vesihuoltolaitoksen toimintavarmuuden turvaaminen

Työn alla

Toimenpide: Huoltovarmuutta parantavien investointien toteuttaminen. Uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelu ja toteuttaminen.

Tilapalvelut

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	5 545 844	5 874 078	5 658 493	-3,67 %	5 634 293	5 634 293
Myyntituotot	117 447	170 000	330 000	94,12 %	330 000	330 000
Tuet ja avustukset	90 373					
Muut toimintatuotot	5 338 024	5 704 078	5 328 493	-6,58 %	5 304 293	5 304 293
Valmistus omaan käyttöön	14 642					
TOIMINTAKULUT	-5 438 954	-6 183 100	-6 064 282	-1,92 %	-5 856 970	-5 751 970
Henkilöstökulut	-345 425	-389 575	-350 562	-10,01 %	-355 000	-360 000
Palvelujen ostot	-2 388 031	-2 147 224	-2 153 982	0,31 %	-2 120 732	-2 070 732
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 593 366	-1 394 550	-1 429 650	2,52 %	-1 410 000	-1 400 000
Muut toimintakulut	-1 112 133	-2 251 751	-2 130 088	-5,40 %	-1 971 238	-1 921 238
TOIMINTAKATE	121 531	-309 022	-405 789	31,31 %	-222 677	-117 677
Poistot ja arvonalentumiset	-4 077 380	-1 243 959	-1 142 762	-8,14 %	-1 043 673	-803 716
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 570 250	-1 243 959	-1 142 762	-8,14 %	-1 043 673	-803 716
Arvonalentumiset	-2 507 130					

3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"

Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.

Sujuvan SOTE muutoksen varmistaminen

Työn alla

Toimenpide: Sopimuskokonaisuuksien toimivuuden varmistaminen

Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko

Kiinteistöohjelman ajantasaisuus ja tehokas tilankäyttö

Työn alla

Toimenpide: Alaskirjausten suunnitelmallinen toteuttaminen. Toimitilojen tilankäytön tehostaminen.

Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.

Tehokas ja tuloksellinen toiminta

Työn alla

Toimenpide: Hankintojen kilpailuttaminen. Oman työvoiman varmistaminen. Palvelusopimusten toiminnan varmistaminen.

Mittarit: Hankintojen kilpailuttaminen omana työnä (kpl): Lähtö 4.0, Tavoite 5.0

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”

Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen

Monipuolisen hirsirakentamisen edistäminen

Työn alla

Toimenpide: Lakarin koulun peruskorjaus. Oppilaitosyhteistyö hirsirakennusten korjauksissa.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluvat kustannuspaikat: 4200 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	251 026	156 000	156 250	0,16 %	151 000	146 000
Myyntituotot	220	16 000	16 250	1,56 %	16 000	16 000
Maksutuotot	250 657	140 000	140 000		135 000	130 000
Tuet ja avustukset	149					
TOIMINTAKULUT	-283 188	-300 806	-306 411	1,86 %	-311 471	-317 171
Henkilöstökulut	-180 796	-195 933	-214 541	9,50 %	-217 000	-220 000
Palvelujen ostot	-51 031	-57 195	-73 914	29,23 %	-75 864	-77 864
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 905	-2 200	-2 650	20,45 %	-2 800	-3 000
Muut toimintakulut	-48 456	-45 478	-15 306	-66,34 %	-15 807	-16 307
TOIMINTAKATE	-32 162	-144 806	-150 161	3,70 %	-160 471	-171 171

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”

Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.

Sujuva rakentajan polku

Työn alla

Toimenpide: Rakentajan polun kuvaaminen. Verkkosivujen palvelusisällön kehittäminen. Sisäisten toimintamallien kehittäminen.

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”

Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen

Laadukasta ja edustavaa rakentamista

Työn alla

Toimenpide: Keskeisten rakennushankkeiden kaupunkikuvallinen tarkastelu. Rakennusjärjestyksen päivityksen valmistelu.

6 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään:

- Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulujen erotuksen.

Ulkoinen	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	10 175 111	9 933 811	8 478 069	-14,65 %	8 165 145	8 175 803
Myyntituotot	3 504 096	3 751 947	2 634 945	-29,77 %	2 683 643	2 712 744
Maksutuotot	1 019 397	857 204	932 616	8,80 %	948 912	931 914
Tuet ja avustukset	1 413 826	899 907	1 006 408	11,83 %	688 402	706 822
Muut toimintatuotot	4 237 792	4 424 753	3 904 100	-11,77 %	3 844 188	3 824 323
Valmistus omaan käyttöön	80 636					
TOIMINTAKULUT	-70 779 542	-70 747 113	-33 115 226	-53,19 %	-33 347 281	-33 708 545
Henkilöstökulut	-16 724 290	-15 402 644	-14 881 702	-3,38 %	-14 837 472	-15 180 610
Palvelujen ostot	-46 857 333	-46 523 794	-10 930 135	-76,51 %	-10 862 270	-10 978 028
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 370 188	-3 145 149	-2 501 466	-20,47 %	-2 549 171	-2 509 510
Avustukset	-1 246 968	-1 157 217	-1 100 034	-4,94 %	-1 065 917	-1 060 518
Muut toimintakulut	-2 580 764	-4 518 309	-3 701 889	-18,07 %	-4 032 451	-3 979 879
TOIMINTAKATE	-60 523 795	-60 813 302	-24 637 157	-59,49 %	-25 182 136	-25 532 742
Verotulot	26 702 634	25 437 000	15 015 000	-40,97 %	14 890 000	15 043 000
Valtionosuudet	38 589 419	39 778 679	14 862 782	-62,64 %	15 107 000	15 337 000
Rahoitustuotot ja -kulut	984 208	757 056	568 534	-24,90 %	504 320	488 621
Korkotuotot	25 968	19 619	18 306	-6,69 %	15 939	13 573
Muut rahoitustuotot	1 161 410	1 358 717	933 056	-31,33 %	927 845	922 635
Korkokulut	-147 405	-154 680	-224 841	45,36 %	-281 476	-289 599
Muut rahoituskulut	-55 765	-466 600	-157 987	-66,14 %	-157 988	-157 988
VUOSIKATE	5 752 465	5 159 433	5 809 159	12,59 %	5 319 184	5 335 879
Poistot ja arvonalentumiset	-6 461 962	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 954 832	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Arvonalentumiset	-2 507 130					
Satunnaiset erät			2 182 214			
TILIKAUDEN TULOS	-709 497	1 542 789	4 548 129	194,80 %	1 905 321	2 234 319
Varausten ja rahastojen muutokset	455 074	503 263	503 263		503 263	503 263
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 263	103 263
Rahastojen muutos	351 811	400 000	400 000		400 000	400 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-254 423	2 046 052	5 051 392	146,88 %	2 408 584	2 737 582

Tekninen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueelle myönnetty lisämäärärahaa vuodelle 2022 yhteensä 87 793 e sisältyy taulukossa esitettävään vuoden 2022 talousarvioon.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot / toimintamenot, %	14,4	14,0	25,6	24,5	24,3
Vuosikate / Poistot, %	89,0	142,7	168,7	155,8	172,0
Vuosikate, € / asukas	749	680	770	713	723
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 784	4 830	9 881	12 290	15 028
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	363	636	1 310	1 647	2 036
Asukasmäärä vuoden lopussa	7 678	7 590	7 542	7 462	7 382

Pudasjärven kaupungin toimintatuotot (ulkoiset) talousarviovuodelle 2023 ovat n. 8,478 miljoonaa euroa, laskua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 14,65%. Kasvua tuovat edellisen vuoden talousarvioon verrattuna Maksutuotot (8,80 %) sekä Tuet ja avustukset (11,83%). Myyntituotot (29,77%) ja Muut toimintatuotot (11,77%) laskevat edellisen vuoden talousarvioon verrattuna.

Pudasjärven kaupungin toimintakulut (ulkoiset) talousarviovuodelle 2023 ovat n. 33,115 miljoonaa euroa, laskua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 53,19%. Henkilöstökuluihin liittyvä määräraha laskee (3,38%), Palvelujen ostoihin liittyvä määräraha laskee (76,51%), Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin liittyvä määräraha laskee (20,47%), Avustuksiin liittyvä määräraha laskee (4,94%) ja Muihin toimintakuluihin liittyvä määräraha laskee (18,07%) edellisen vuoden talousarvioon verrattuna.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulorahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut:

Toimintatuotot / toimintakulut %

100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate / poistot %

100 x Vuosikate / Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintakulu

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa / asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

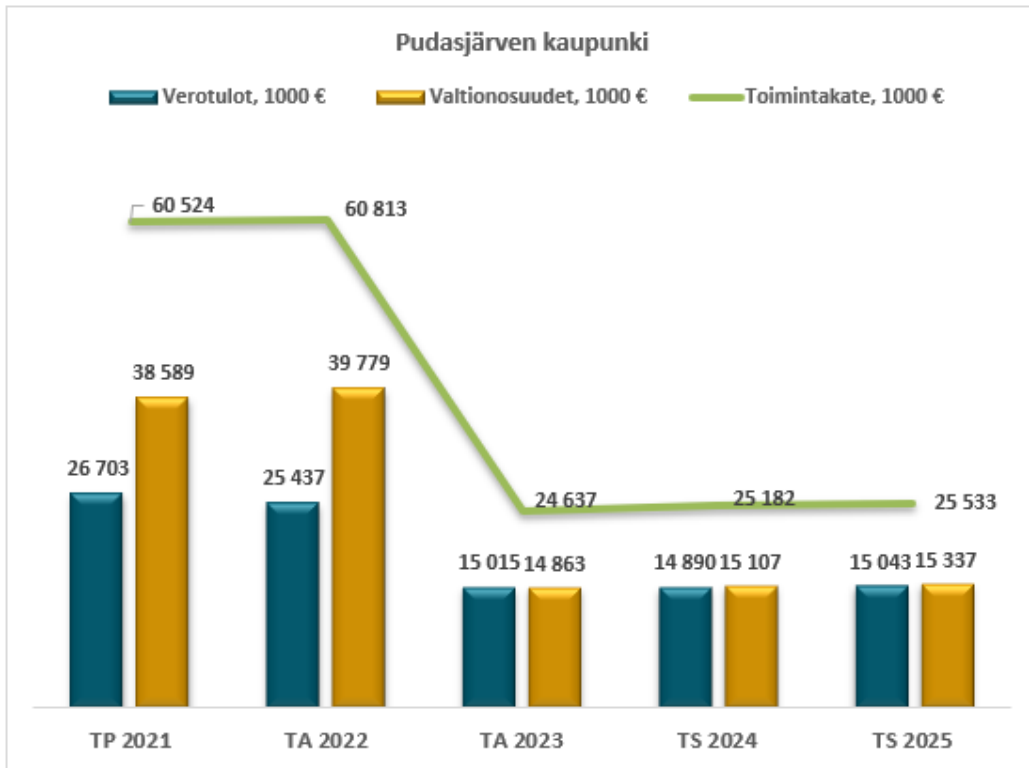
Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella.

Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria.

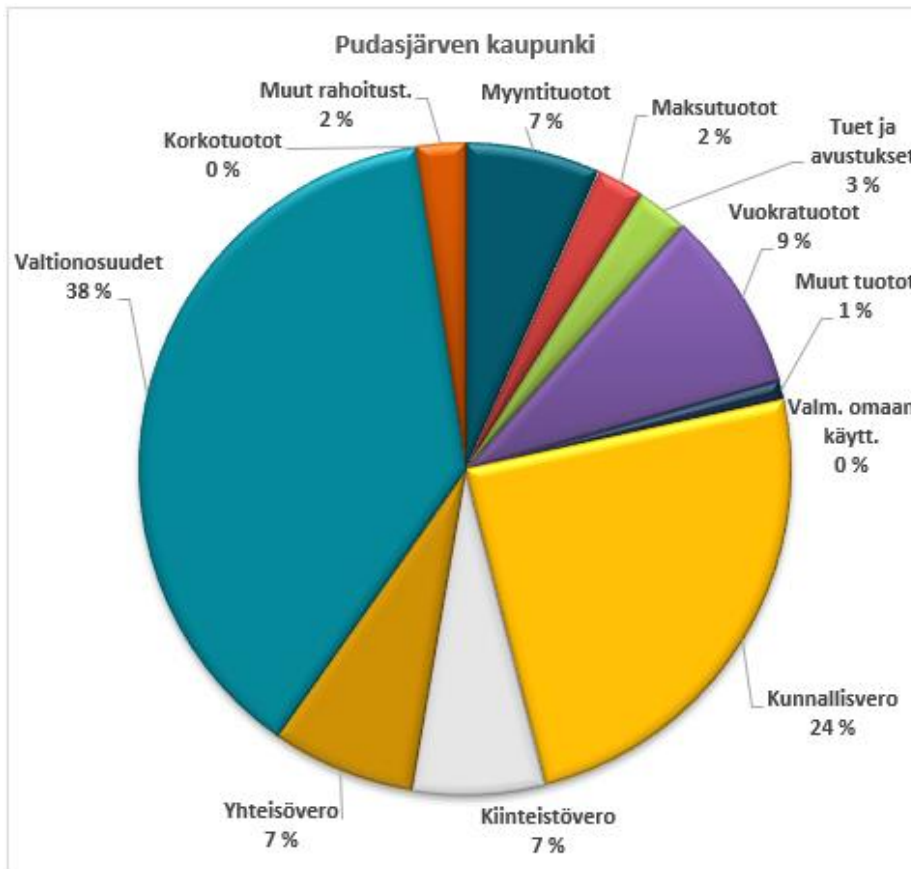
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)/Asukasmäärä

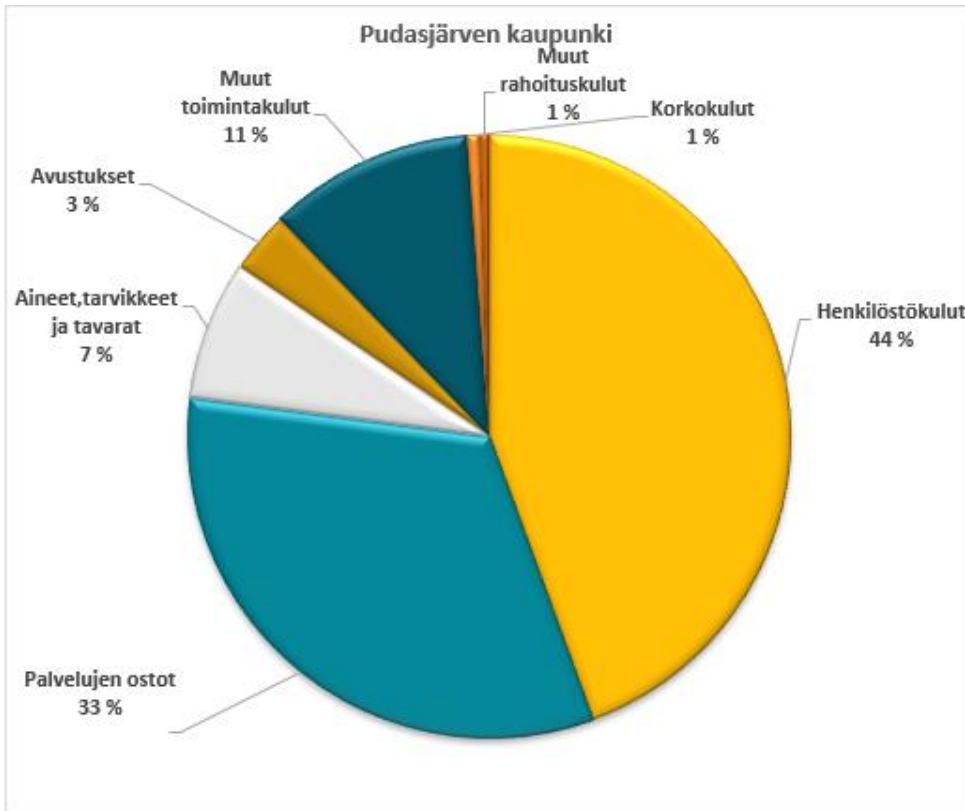
Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400 euroa/asukas.

Kuva: kaupungin verotulot, valtionosuudet ja toimintakate 2021-2025

Kuva: kaupungin toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja muut rahoitustuotot, % v. 2023

Kuva: Kaupungin toimintakulut, ja muut rahoituskulut, % v. 2023

TOIMINTATUOTOT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	10 175 111	9 933 811	8 478 069	-14,65 %	8 165 145	8 175 803
Myyntituotot	3 504 096	3 751 947	2 634 945	-29,77 %	2 683 643	2 712 744
Liiketoiminnan myyntituotot	764 330	630 000	600 000	-4,76 %		
Täydet valtiolta saadut korvauks	344 219	368 500	371 500	0,81 %		
Korvaukset kunnilta ja kuntayhte	796 736	798 713	819 943	2,66 %		
Muut suoritteiden myyntituotot	1 598 810	1 954 734	843 502	-56,85 %		
Maksutuotot	1 019 397	857 204	932 616	8,80 %	948 912	931 914
Yleishallinnon maksut	128 722	95 000	102 000	7,37 %		
Sosiaalitoimen maksut	173 000	121 000	111 000	-8,26 %		
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	145 187	150 000	165 000	10,00 %		
Yhdyskuntapalvelujen maksut	507 282	436 451	478 716	9,68 %		
Muut palvelumaksut	65 207	54 753	75 900	38,62 %		
Tuet ja avustukset	1 413 826	899 907	1 006 408	11,83 %	688 402	706 822
Muut toimintatuotot	4 237 792	4 424 753	3 904 100	-11,77 %	3 844 188	3 824 323
Vuokratuotot	4 122 614	4 099 183	3 532 930	-13,81 %		
Muut toimintatuotot	115 178	325 570	371 170	14,01 %		

Kaupungin toimintatuotot talousarviovuonna 2023 ovat n. 8,478 milj. euroa, 14,65%:n lasku edellisestä vuodesta.

Myyntituotot talousarviovuodelle 2023 ovat n. 2,635 milj. euroa, 29,77%:n (-1 117 002 €:n) lasku edellisestä vuodesta. Myyntituloja syntyy tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset kattavaan hintaan. Muiden myyntituottojen huomattava lasku edellisestä vuodesta johtuu ateriapalvelujen tuottamisen siirtymisestä in house -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen.

Maksutuotot talousarviovuodelle 2023 ovat 932 616 euroa, 8,80%:n (+75 412 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Maksutuottoja syntyy asiakasmaksuista tai muista maksuista, joissa tuotantokustannuksia ei pyritä kattamaan kuten esim. sairaala- ja hoitomaksut.

Tuet ja avustukset talousarviovuodelle 2023 ovat 1,006 milj. euroa, 11,83%:n (+106 501 €:n) kasvu edellisestä vuodesta. Tuet ja avustukset sisältävät tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteen myynnistä tai rahoitusosuutta investointimenuon eivätkä suoraan tuloslaskelmaan kuuluvia valtionosuuksia. Tukia ja avustuksia valtiolta arvioidaan saatavan edellisvuotta enemmän.

Muut toimintatuotot talousarviovuodelle 2023 ovat 3,904 milj. euroa, 11,77%:n (-520 653 €:n) lasku edellisestä vuodesta. Vuokratuottojen huomattava lasku edellisestä vuodesta johtuu sotekiinteistöjen vuokrasopimusten päivityksestä.

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Valmistus omaan käyttöön	80 636					

Talousarviovuonna ei arvioida olevan Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta taseeseen aktivoitavia kuluja.

TOIMINTAKULUT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTAKULUT	-70 779 542	-70 747 113	-33 115 226	-53,19 %	-33 347 281	-33 708 545
Henkilöstökulut	-16 724 290	-15 402 644	-14 881 702	-3,38 %	-14 837 472	-15 180 610
Palkat ja palkkiot	-12 639 872	-11 638 676	-11 794 541	1,34 %		
Henkilösivukulut	-4 084 418	-3 763 968	-3 087 161	-17,98 %		
Palvelujen ostot	-46 857 333	-46 523 794	-10 930 135	-76,51 %	-10 862 270	-10 978 028
Asiakaspalvelujen ostot	-36 046 631	-36 500 900	-409 263	-98,88 %		
Muiden palvelujen ostot	-10 810 702	-10 022 894	-10 520 872	4,97 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 370 188	-3 145 149	-2 501 466	-20,47 %	-2 549 171	-2 509 510
Ostot tilikauden aikana	-3 370 188	-3 145 149	-2 501 466	-20,47 %		
Avustukset	-1 246 968	-1 157 217	-1 100 034	-4,94 %	-1 065 917	-1 060 518
Avustukset kotitalouksille	-442 861	-473 500	-485 420	2,52 %		
Avustukset yhteisöille	-804 108	-683 717	-612 614	-10,40 %		
Avustukset liikelaitoksille			-2 000			
Muut toimintakulut	-2 580 764	-4 518 309	-3 701 889	-18,07 %	-4 032 451	-3 979 879
Vuokrat	-2 303 095	-4 033 964	-3 238 437	-19,72 %		
Muut toimintakulut	-277 669	-484 345	-463 452	-4,31 %		

Kaupungin toimintakuluihin on talousarviovuonna 2023 varattu n. -33,115 milj. euroa, 53,19%:n lasku edellisen vuoden talousarviosta.

Palvelujen ostoihin on talousarviovuonna 2023 varattu n. -10,930 milj. euroa. Palvelujen ostoihin liittyvä määräraha laskee 76,51% (35 593 659 €) edellisen vuoden talousarvioon verrattuna. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymältä -määrärahan huomattava lasku edellisestä vuodesta johtuu Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtymisestä kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Muiden palvelujen ostot -määrärahan huomattava kasvu edellisestä vuodesta johtuu oppilaiden ateriapalvelujen muuttumisesta ulkoisiksi kuluiksi liittyen ateriapalvelujen tuottamisen siirtymisestä in house -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen. Kasvuun vaikuttaa myös ICT tukipalveluiden hankinta 1.1.2023 alkaen LapIT Oy:ltä ja Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut hankintaa 1.1.2023 alkaen Monetra Oulu Oy:ltä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ostoon on talousarviovuonna 2023 varattu n. -2,501 milj. euroa, 20,47%:n (643 683€:n) lasku edellisestä vuodesta. Elintarvikkeiden oston määrärahan huomattava lasku edellisestä vuodesta johtuu ateriapalvelujen tuottamisen siirtymisestä in house -yhtiö PPP Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen.

Avustuksiin on talousarviovuonna 2023 varattu n. -1,100 milj. euroa, 4,94%:n (57 163€:n) lasku edellisestä vuodesta.

Muihin toimintakuluihin on talousarviovuonna 2023 varattu n. -3,702 milj. euroa, 18,07%:n (816 420 €:n) lasku edellisestä vuodesta. Rakennusten leasingvuokrien määrärahan pienentyminen johtuu siitä, että Hyvän Olon Keskuksen sisäisiin vuokriin sisältyvät myös kiinteistön pääomakulut v. 2023.

HENKILÖSTÖKULUT

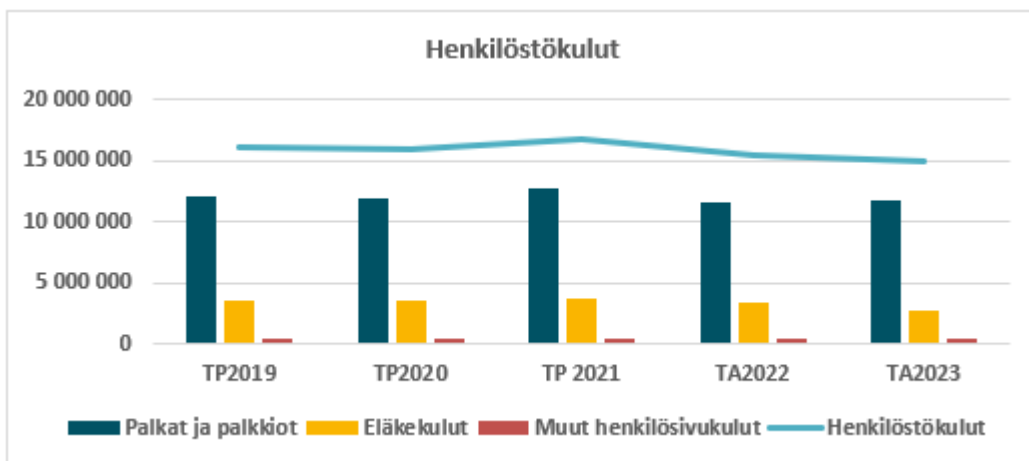
	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Henkilöstökulut	-16 724 290	-15 402 644	-14 881 702	-3,38 %	-14 837 472	-15 180 610
Palkat ja palkkiot	-12 639 872	-11 638 676	-11 794 541	1,34 %		
Maksetut palkat ja palkkiot	-12 815 539	-11 690 676	-11 846 541	1,33 %		
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	175 667	52 000	52 000			
Henkilösivukulut	-4 084 418	-3 763 968	-3 087 161	-17,98 %		
Eläkekulut	-3 643 568	-3 361 378	-2 659 384	-20,88 %		
Muut henkilösivukulut	-440 849	-402 590	-427 777	6,26 %		

Kaupungin henkilöstökulut ovat vuonna 2023 n. -14 882 milj. euroa, 3,38%:n lasku edellisestä vuodesta. Henkilöstökulut ovat toimintakuluista 44,94% vuonna 2023. Palkat ja palkkiomaksut kasvavat 1,34% (155 865 €) edellisestä vuodesta ja henkilösivukulut laskevat 17,98% (676 807 €) edellisestä vuodesta.

Palkkojen määrärahavaraus sisältää mm. vakinaisten viranhaltijoiden palkkoja (n. 2,11 milj. €), työsuhteisten kuukausipalkkoja (n. 3,82 milj. €), opettajien palkkoja (n. 4,41 milj.€), erilliskorvauksia (n. 0,66 milj. €), tunti- ja urakkapalkkoja (n. 0,21 milj. €) sekä työllisyystöiden palkkoja (n. 0,22 milj. €).

Talousarviovalmistelussa on otettu huomioon seuraavat asiat:

- Henkilöstökuluihin vaikuttavista toimenpiteistä on kerrottu henkilöstöä koskevassa osiossa (1.3 HENKILÖSTÖ)
- Talousarviovuoden palkkoihin on arvioitu 2 %:n korotus.

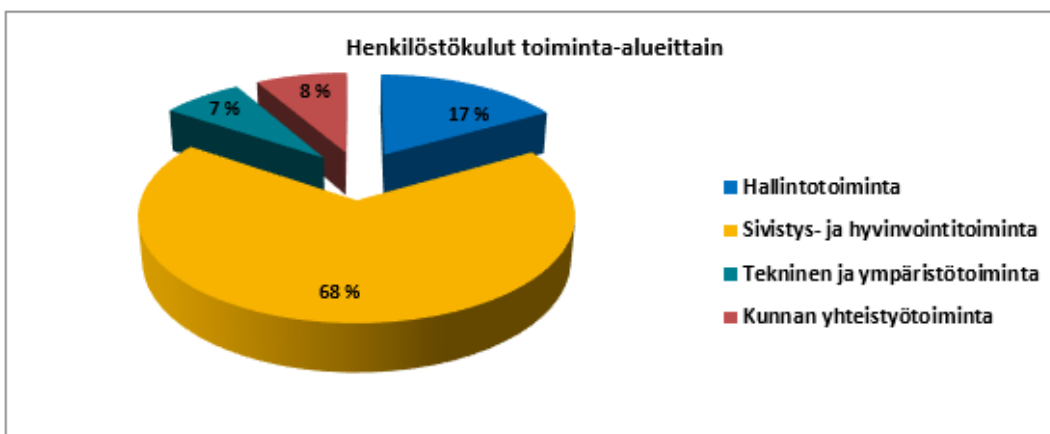

Kuva: Henkilöstökulut, palkat ja palkkiot, eläkekulut sekä muut henkilösivukulut 2019-2023

HENKILÖSTÖKULUT TOIMIALUEITTAIN

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI						
Henkilöstökulut	-16 724 290	-15 402 644	-14 881 702	-3,38 %	-14 837 472	-15 180 610
Palkat ja palkkiot	-12 639 872	-11 638 676	-11 794 541	1,34 %		
Henkilösivukulut	-4 084 418	-3 763 968	-3 087 161	-17,98 %		
HALLINTOTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-2 012 100	-1 958 978	-2 498 156	27,52 %	-2 453 308	-2 719 004
Palkat ja palkkiot	-1 643 314	-1 594 377	-1 580 193	-0,89 %		
Henkilösivukulut	-368 786	-364 601	-917 963	151,77 %		
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-1 867 211	-1 831 224	-1 240 488	-32,26 %	-1 277 702	-1 316 034
Palkat ja palkkiot	-857 575	-902 251	-990 026	9,73 %		
Henkilösivukulut	-1 009 636	-928 973	-250 462	-73,04 %		
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-11 008 430	-9 776 158	-10 058 395	2,89 %	-10 057 962	-10 082 072
Palkat ja palkkiot	-8 759 667	-7 758 491	-8 326 422	7,32 %		
Henkilösivukulut	-2 248 764	-2 017 667	-1 731 973	-14,16 %		
TEKNINEN TOIMINTA						
Henkilöstökulut	-1 836 549	-1 836 284	-1 084 663	-40,93 %	-1 048 500	-1 063 500
Palkat ja palkkiot	-1 379 316	-1 383 557	-897 900	-35,10 %		
Henkilösivukulut	-457 233	-452 727	-186 763	-58,75 %		

Taulukko: kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain

Kuva: kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain %

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

	2023	2022
KuEL -maksut, palkkaperusteinen, %	17,16	16,96
VaEL -maksut, %	16,46	16,49
Työttömyysvakuutusmaksu, %	1,80	1,78
Sairausvakuutusmaksu, %	1,54	1,34
Tapaturmavakuutusmaksu, %	0,30	0,36
Tasausmaksu	*	

*Tasausmaksu on budjetoitu Kevan julkaiseman työnantajakohtaisen arvion mukaisesti (612 503,16 e vuonna 2023).

Taulukko: vuoden 2023 talousarviovalmistelussa käytetyt työnantajan maksut

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä. VaEL:n piiriin kuuluu lukion ja peruskoulun opettajia sekä muuta henkilökuntaa, joilla on oikeus saada eläke valtion varoista.

Palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2023 on budjetoitu Kevan budjetointiohjeen työnantajakohtaisen arvion mukaisesti. Lopullinen palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2023 vahvistetaan joulukuussa 2022. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisterin kautta ansaintajärjestelmään siirtyneiden ansioiden perusteella kuukausittain. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua.

Eläkemenoperusteinen maksu poistuu vuoden 2022 loppuun mennessä. Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua vuoden 2023 alusta alkaen. Tasausmaksu vuodelle 2023 on budjetoitu Kevan julkaiseman työnantajakohtaisen arvion mukaisesti.

Työttömyysvakuutusmaksu vuodelle 2023 on budjetoitu TVR:n sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle tekemän esityksen mukaisesti.

Työttömyysvakuutusrahastosta haetaan koulutuskorvausta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Koulutuskorvausta haetaan työntekijöiden koulutuksesta.

TOIMINTAKATE

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TOIMINTAKATE	-60 523 795	-60 813 302	-24 637 157	-59,49 %	-25 182 136	-25 532 742

Kaupungin talousarviovuoden 2023 toimintakate on -24 637 157 euroa, 59,49%:n lasku edellisen vuoden talousarviosta. Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti ja maksutuotoilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VEROTULOT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Verotulot	26 702 634	25 437 000	15 015 000	-40,97 %	14 890 000	15 043 000
Kunnan tulovero	19 836 850	20 039 000	9 605 000	-52,07 %		
Kiinteistövero	2 438 156	2 423 000	2 607 000	7,59 %		
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 427 627	2 975 000	2 803 000	-5,78 %		

Verotuloiksi arvioidaan talousarviovuonna 15,015 milj. euroa, laskua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 40,97%. Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta 9,605 milj. euroa, kiinteistöverosta 2,607 milj. euroa ja osuudesta yhteisöveron tuottoon 2,803 milj. euroa.

Verotuloja arvioidaan kertyvän 1 991 €/asukas, vuoden 2022 talousarviossa verotuloiksi arvioidaan 3 351 €/asukas.

Vuoden 2023 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton kuntatalousosaston uusimman verotulojen ennustekehikon perusteella. Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määrittämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettuna lain 55 § muuttamisesta annetussa laissa siten, että kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Tämän perusteella Pudasjärven kaupungin tuloveroprosentti vuodelle 2023 on 8,36 %. Talousarvio- ja suunnitelmavuosille verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton verotuloennusteen mukaisesti. Lisäksi suunnitelmavuosien kiinteistöverotuloon on arvioitu Tolpanvaaran tuulivoimapuiston vaikutus.

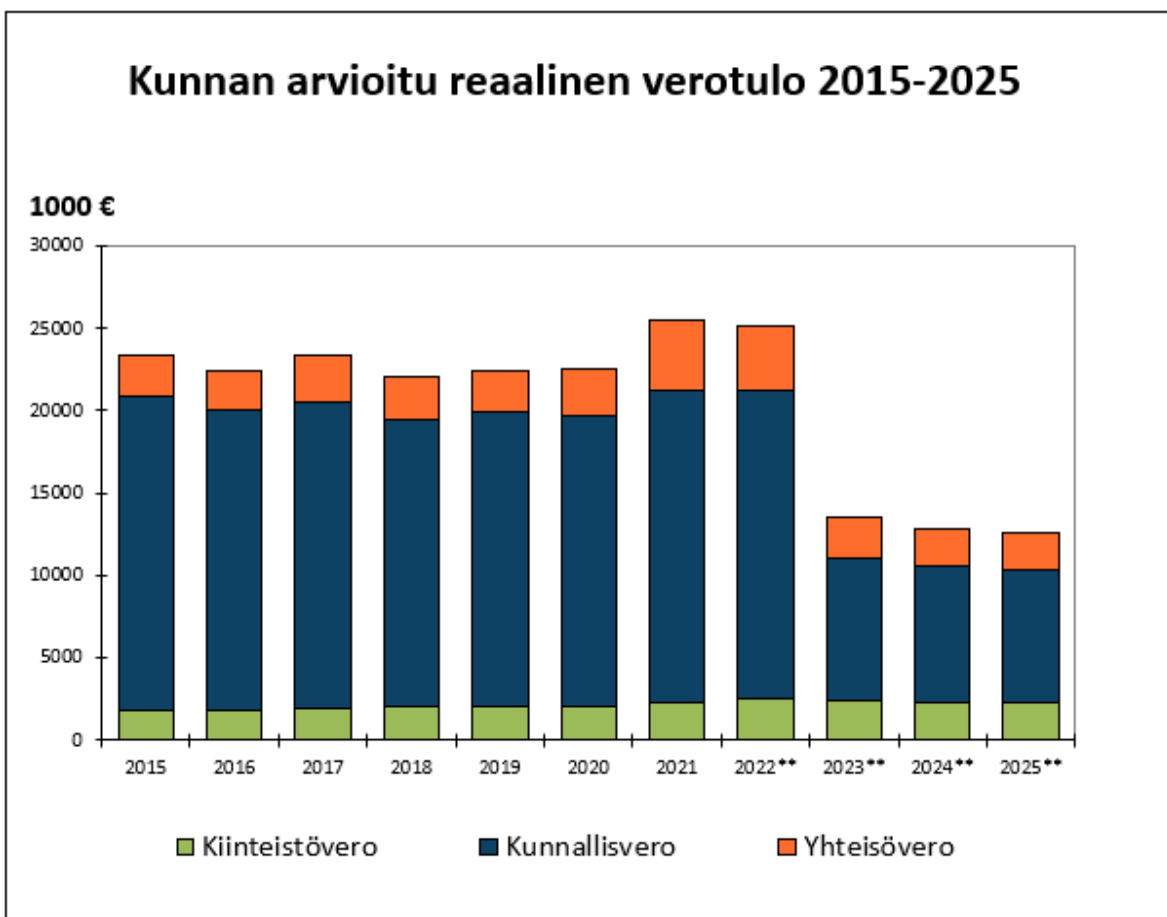
Vuoden 2022 verotulojen toteuma näyttää toteutuvan n. 1,5 milj. euroa yli talousarvion.

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnan tulee verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä.

Valtuusto on 10.11.2022 § 72 vahvistanut vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 8,36 %.

Valtuusto on 10.11.2022 § 73 vahvistanut vuodelle 2023 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
- vakituiseen asumiseen käytetty asunto 0,41
- muu asuinrakennus 1,10
- yleishyödyllinen yhteisö 0,40
- rakentamaton rakennuspaikka 3,50
- voimalaitosrakennukset 3,10

Kuva: Pudasjärven kaupungin verotulojen ennuste (lähde: Suomen Kuntaliitto/kuntien verotulojen ennustekehikko 9/2022)

VALTIONOSUUDET

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Valtionosuudet	38 589 419	39 778 679	14 862 782	-62,64 %	15 107 000	15 337 000
Verotulomenetysten kompensatio	4 595 371	5 055 297	1 605 781	-68,24 %		
Peruspalvelujen valtionosuus	34 283 057	35 000 000	13 427 507	-61,64 %		
Muut opetus- ja kulttuuritomen valt.os.	-289 009	-276 618	-170 506	-38,36 %		

Valtionosuuksiksi arvioidaan talousarviovuonna 14,863 milj. euroa. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 1 971 €/asukas, vuoden 2022 talousarviossa valtionosuuksiksi arvioidaan 5 241 €/asukas.

Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus tuo merkittävän muutoksen kuntien valtionosuuksiin. Valtionosuuslaskelmien kertoimet muuttuvat mm. ikärakenteen osalta siten, että ikäryhmissä 16-vuotta täyttäneet korvaa kaikki aikaisemmat yli 16 vuotiaiden ikäluokat. Sairastavuus-kerroin poistuu, vieraskielisten laskenta kertoimesta muuttuu vieraskielisten määrään laskentaan ja syrjäisyyskertoimen laskenta muuttuu kokonaan. Koulutaustaan sekä työpaikkaomavaraisuuteen tulee uudet kertoimet. Lisäosiin tulee uusina kriteereinä hyte-kerroin sekä asukasmäärän kasvu. Kuntien valtionosuuksia leikataan -43 milj. euroa vuonna 2023.

Valtionosuksien arvioinnissa on huomioitu indeksikorotus 3,8% ja että valtion ja kuntien välistä vuotuista lakisääteistä kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä. Lisäksi hallitusohjelman mukainen merkittävin uusi linjaus varhaiskasvatusmaksujen pysyvistä alentamisesta 1.8.2023 lähtien sekä yksityisen hoidon tuen korotus. Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuden korotuksella. Vuoden 2023 valtionosuus on talousarviossa laskettu Suomen Kuntaliiton ennusteen mukaisesti huomioimalla valtionosuuslainsäädännön muutosten lisäksi oppilasmäärämuutosten, asukaslukumuutosten sekä verotulotasauksen vaikutukset mahdollisuuksien mukaan. Suunnitelmavuosien 2024-2025 valtionosuudet on arvioitu Vm:n ja kuntaliiton laskelmien pohjalta.

Arvio vuoden 2023 peruspalvelujen valtionosuusprosentiksi on 22,09% (vuonna 2022 23,59%).

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Rahoitustuotot ja -kulut	984 208	757 056	568 534	-24,90 %	504 320	488 621
Korkotuotot	25 968	19 619	18 306	-6,69 %	15 939	13 573
Muut rahoitustuotot	1 161 410	1 358 717	933 056	-31,33 %	927 845	922 635
Korkokulut	-147 405	-154 680	-224 841	45,36 %	-281 476	-289 599
Muut rahoituskulut	-55 765	-466 600	-157 987	-66,14 %	-157 988	-157 988

Kaupungin talousarviovuoden 2023 rahoitustuototoiksi ja –kuluiksi arvioidaan 568 534 euroa. Korkotuottoihin on budjetoitu mm. talletusten ja tytäryhtiöille myönnettyjen lainojen korot (18 306 €/TA 2023), muihin rahoitustuottoihin mm. odotettavat arvopapereiden myyntituotot (750 000 €/TA 2023) ja myönnettyjen takausten takausprovisiot (139 591 €/TA 2023).

Korkokuluihin on budjetoitu pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen korot (-224 841 €/TA 2023) ja muihin rahoituskuluihin mm. odotettavissa olevat arvopapereiden myyntitappiot (-142 341 €/TA 2023).

VUOSIKATE

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
VUOSIKATE	5 752 465	5 159 433	5 809 159	12,59 %	5 319 184	5 335 879

Kaupungin talousarviovuoden 2023 vuosikate on 5 809 159 euroa, 12,59%:n kasvu edellisen vuoden talousarviosta.

Vuosikate on tulorahoitus, joka jää jäljelle käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus, että vuosikate on riittävä, jos se kattaa poistot. Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 770 €/asukas.

POISTOT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Poistot ja arvonalentumiset	-6 461 962	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 954 832	-3 616 644	-3 443 244	-4,79 %	-3 413 863	-3 101 560
Poistot aineettomista oikeuksista	-22 586	-22 586	-20 983	-7,10 %		
Poistot muista pitkävaikutt. menoista	-39 877	-24 147	-24 976	3,43 %		
Poistot rakennuksista	-1 990 551	-1 781 746	-1 670 776	-6,23 %		
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 428 804	-1 713 771	-1 665 800	-2,80 %		
Poistot koneista ja kalustosta	-473 014	-74 394	-60 709	-18,40 %		
Arvonalentumiset	-2 507 130					

Kaupungin talousarviovuoden 2023 poistot ovat -3 44 milj. euroa.

Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien poistot on laskettu kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (liite nro 1). Laskennassa on huomioitu suurimmat valmistuvat investointihankkeet (poistojen lisäys 25 280 €/TA 2023) ja kiinteistöohjelman mukaiset alaskirjattavat rakennukset (poistojen vähennys 102 329 €/TA 2023). Valtuuston hyväksymän kiinteistöohjelman mukaisista alaskirjauksista tehdään vuosittain erilliset päätökset.

SATUNNAISET ERÄT

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Satunnaiset erät			2 182 214			
Satunnaiset tuotot			2 221 121			
Satunnaiset kulut			-38 907			

Oulunkaaren purkaminen: Arvio Pudasjärven kaupungin osuudesta Oulunkaaren kuntayhtymän nettovarallisuuteen on 2 221 121 €, Oulunkaaren kuntayhtymän osuuskien tasearvo Pudasjärven kaupungin taseessa on 38 907 €.

TILIKAUDEN TULOS

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TILIKAUDEN TULOS	-709 497	1 542 789	4 548 129	194,80 %	1 905 321	2 234 319

Kaupungin talousarviovuoden 2023 tilikauden tulos on 4 548 129 euroa.

VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
Varausten ja rahastojen muutokset	455 074	503 263	503 263		503 263	503 263
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263	103 263			
Rahastojen vähennys (+)	351 811	400 000	400 000			

Kaupungin talousarviovuoden 2023 varausten ja rahastojen muutokset ovat 503 263 euroa.

Poistoero (103 263 €) on uimahallin investointivarausten käyttövaraus.

Rahaston käytössä on varauduttu käyttämään kehittämisrahaston varoja kaupungin kehittämishankkeisiin (265 000 €), elinkeinojen kehittämiseen (120 000 €) ja yrityspalvelusetelitoiminnan kaltaisen toiminnan jatkamiseen (15 000 €).

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos%	TS2024	TS2025
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-254 423	2 046 052	5 051 392	146,88 %	2 408 584	2 737 582

Kaupungin talousarviovuoden 2023 tilikauden yli-/alijäämä on 5 051 392 euroa.

7 INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOHJELMA

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen					
Maanosto					
MENOT	-1 774 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
TULOT	13 152 €				
NETTO	11 378 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
Kuvaus	Strateginen maanosto				
Perusteluteksti	Maankäytön kehittämissuunnitelma 2017-2027 VALT 17.12.2018 § 47				
Investointikohteiden suunnittelu					
MENOT	-11 358 €				
NETTO	-11 358 €				
Hyvänolonkeskuksen prosentitaidehankinta					
MENOT	-101 350 €				
NETTO	-101 350 €				
Kuvaus	Hyvänolonkeskuksen taidehankinnan toteuttaminen prosenttiperiaatteella.				
Perusteluteksti	Kaupunginhallituksen päätöksen 12.11.2019 § 314 mukaan talousarvioon varataan vuosille 2020 ja 2021 investointiohjelmaan yht. 90 000 euron määräraha prosentitaidehankintaa varten (45 000 e vuodelle 2020 ja 45 000 e vuodelle 2021). Pudasjärven kaupunki on saanut Taiteen edistämiskeskukselta erityisavustusta 50 000 e vuonna 2020, hankkeen kustannukset arvioidaan olevan vuonna 2020 samaa tasoa kuin myönnetty avustus.				
Investointien hankeselvitykset					
MENOT	-17 670 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
NETTO	-17 670 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseen. Käytetään pääasiassa suunnittelu- ja tutkimuskustannuksiin.				

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
HALLINTOTOIMINTA					
MENOT	-132 152 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €
TULOT	13 152 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-118 999 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Koulutuspalvelut					
Museon varastokatos					
MENOT	-9 387 €				
NETTO	-9 387 €				
Lakarin koulun peruskorjaus					
MENOT	-32 693 €	-800 000 €	-630 000 €	-500 000 €	-590 000 €
NETTO	-32 693 €	-800 000 €	-630 000 €	-500 000 €	-590 000 €
Koulukiinteistöjen rakennetekniset korjaukset					
MENOT			-200 000 €	-200 000 €	-150 000 €
NETTO			-200 000 €	-200 000 €	-150 000 €
Vapaa-aikapalvelut					
Skeittiparkki ja liikennepuisto					
MENOT					-250 000 €
NETTO					-250 000 €
Uimahallin IV saneeraus					
MENOT	-679 €	-295 000 €	-165 000 €		
NETTO	-679 €	-295 000 €	-165 000 €		
Lähivirkistysalueiden kunnostus ja kehittäminen					
MENOT	-30 266 €				
TULOT	15 133 €				
NETTO	-15 133 €				

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
MENOT	-73 025 €	-1 095 000 €	-995 000 €	-700 000 €	-990 000 €
TULOT	15 133 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-57 892 €	-1 095 000 €	-995 000 €	-700 000 €	-990 000 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut					
Syötteen yleiskaavan päivitys					
MENOT		-30 000 €	-50 000 €	-30 000 €	
NETTO		-30 000 €	-50 000 €	-30 000 €	
Kuvaus	Arvioidaan ja suunnitellaan yleiskaava-alueen laajentamista Syötteen kehittymisen mahdollistamiseksi.				
Pohjakarttojen päivitys					
MENOT			-15 000 €	-15 000 €	-10 000 €
NETTO			-15 000 €	-15 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Päivitetään kaupungin pohjakartta-ainestoa ajan tasalle.				
Liikenneväylät ja yleiset alueet					
Keskustan alueen katujärjestelyt					
MENOT	-506 773 €				
NETTO	-506 773 €				
Kuvaus	Keskustan alueen katujärjestelyiden loppuunsaattaminen 2021 aikana. Sisältää Mursuntien peruskorjauksen ja asfaltoinnin HOK varavesisyöttö työmaan muutoksiin liittyen				
Lentokentän toimintaympäristön parantaminen					
MENOT	-77 411 €	-200 000 €	-130 000 €		
TULOT			42 000 €		
NETTO	-77 411 €	-200 000 €	-88 000 €		
Kuvaus	Suviseurat 2024 sopimuksen mukainen summa on KH 09.06.2020 § 178 päätöksen mukaisesti 450 000€ jonka jäljellä oleva osuus (n.68 000) käytetään 2023 kenttäalueen uuden sähköliittymän (110 000) hankintaan. Sopimussumman ylittävä kustannus (42 000) kirjataan saatavana ja palautuu kaupungille 2024 seuratahtuman jälkeen. Kenttäalueella toteutetaan myös kaupungin omia kentän valvontaan ja turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä 20 000.				
Perusteluteksti	Puitesopimus KH 09.06.2020 § 178				
Taajaman uuden sisääntulon rakentaminen ELYn alue					
MENOT	-1 089 081 €				
NETTO	-1 089 081 €				
Kuvaus	ELYn tiealueiden urakka				
Perusteluteksti	Määräraha vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa 700 000 euroa. Valtuusto hyväksynyt 6.2.2020 § 7 lisämäärärahan 800 000 euroa vuodelle 2020 koskien investointiohjelman muutoksia ja kustannusten siirtoa siten, että kokonaiskustannukset pysyvät hyväksytyin investointiohjelman mukaisina.				
Varsitien pysäköintialueen rakentaminen					
MENOT	-64 933 €				
NETTO	-64 933 €				
Kuvaus	Investoinnin loppuunsaattaminen				
Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikka					
MENOT	-27 278 €	-361 000 €	-380 000 €		
NETTO	-27 278 €	-361 000 €	-380 000 €		

Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen, tiestö ja vesi- ja viemärijärjestelmät laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Rekikuja-Rekitie 2022. Lohilammenkuja-Lohilammentie 2023.			
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 29.03.2022 § 466			
Sarakylän katuvalot				
MENOT	-36 252 €			
NETTO	-36 252 €			
Kuvaus	Sarakylän katuvalojen rakentaminen väliille Sarakyläntie 5403-5444 sekä koulun pihalueen valaisimien uusiminen.			
Perusteluteksti	KH 13.10.2020 § 318, 1232/10.00.00/2020			
KT78-VT20 levennyskaista				
MENOT		-30 000 €	-40 000 €	
NETTO		-30 000 €	-40 000 €	
Kuvaus	Toteutetaan levennyskaista kt78/vt20 risteykseen helpottamaan Oulun suuntaan kääntyvää liikennettä. ELY keskus on ilmoittanut osallistuvansa hankekustannuksiin 50%. ELYn laatimien suunnitelmien mukainen tavoitehinta-arvio on yhteensä noin 80 000€.			
Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen				
MENOT		-300 000 €	-260 000 €	
NETTO		-300 000 €	-260 000 €	
Kuvaus	Hanke sisältää Ollukantien rakentamisen sekä lähialueen hulevesijärjestelyt.			
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 14.06.2022 § 211			
Nivankankaan kunnallistekniikka				
MENOT		-250 000 €	-650 000 €	-290 000 €
NETTO		-250 000 €	-650 000 €	-290 000 €
Kuvaus	Nivankankaan asemakaava-alueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen.			
Perusteluteksti	Toteutus suunnittelu KH 13.09.2022 § 284			
Kalustohankinnat				
MENOT			-40 000 €	-20 000 € -20 000 €
NETTO			-40 000 €	-20 000 € -20 000 €
Kuvaus	Hankitaan yhdyskuntatekniikan ja tilapalveluiden käyttöön kaksi käytettyä työajoneuvoa.			
Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus				
MENOT	-14 313 €	-105 000 €		
NETTO	-14 313 €	-105 000 €		
Kuvaus	Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus ja etähälytysohjelma			
Taajama alueen peruskuivatus				
MENOT	-5 960 €			
NETTO	-5 960 €			
Kuvaus	Taajama-alueen ojien ja virtaamareittien avaaminen ja parantaminen			
Varsitien kunnostus				
MENOT	-40 756 €			
NETTO	-40 756 €			

Kuvaus	ELYn toteuttaman Varsitien korjauksen yhteydessä toteuttavat kaupungin vastuulle kuuluvat korjaus- ja muutostyöt. Ajoradan levennykset 5kpl suojaiteiden kohdalta, kivettyjen suojaiteiden muutos asfaltille liittymissä, viheralueiden uusinta.				
Katu- ja latuvaloverkon modernisointi Syötteellä					
MENOT		-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
NETTO		-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Kuvaus	Katuvalojen ja latuvalojen uudistaminen led tekniikkaan sekä sähkö- ja katuvalokeskuksien uusiminen				
Retkeilyreittien ja urien peruskorjaus					
MENOT		-20 000 €	-20 000 €	-30 000 €	-20 000 €
NETTO		-20 000 €	-20 000 €	-30 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Kaupungin vastuulla olevien retkeilyreittien ja moottorikelkkaurien urapohjien ja rakenteiden korjaaminen				
Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorjaus					
MENOT		-50 000 €	-170 000 €	-300 000 €	-290 000 €
NETTO		-50 000 €	-170 000 €	-300 000 €	-290 000 €
Kuvaus	Varastotie-Suojalinnantie-Urheilutie. Alueen asemakaavan päivittäminen ja teiden peruskorjaus sekä alueen kuivatus. Sisältää yleiskaavan mukaisen Suojalinnan uuden sisääntulon rakentamisen vt20.				
Keskustaajaman yhteiskaapelointi					
MENOT				-420 000 €	
NETTO				-420 000 €	
Kuvaus	Carunan sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä maahan kaivettavan katuvaloverkon sekä valaisimien uusiminen. Ojakumppanuus 7,5km/n150 valaisinta. Kaapelit 22000, jalustat ja asennus 50m väl 48 000, ilmajohtojen purku 16 500, ojakumppanuus 88 500, tolpat ja valaisimet 150 000. arviolta YHT n. 430150				
Tilapalvelut					
Lumiareena					
MENOT	-26 450 €				
NETTO	-26 450 €				
Kuvaus	Lumiareenan takapihan paikoitusalueen rakentaminen				
Perusteluteksti	Liittyy osaltaan 2018 aloitettuun Lumiareenan rakennusinvestointiin. Takapihan paikoitusalueen rakentamisella loppuunsaatetaan piha-alueen työt.				
Hyvänolonkeskus					
MENOT	-389 497 €				
TULOT	389 497 €				
Työterveyden tilamuutokset					
MENOT	-21 985 €				
NETTO	-21 985 €				
Kehitysvammaisten palv.yksikön tilamuutokset					
MENOT	-90 096 €				
NETTO	-90 096 €				
Kaupungin rakennusautomaation ja talotekniikan uusinta					

MENOT		-200 000 €	-140 000 €	-190 000 €	-190 000 €
NETTO		-200 000 €	-140 000 €	-190 000 €	-190 000 €
Kuvaus	Kaupungin omistaman vanhan rakennuskannan rakennusautomaatio ja talotekniikka on tulossa laajoilta osin teknisen käyttöikänsä päähän. Rakennusautomaation osalta myös valmistajan tekninen tuki käytössä olevalle automaatiojärjestelmälle päättyy. Investoinnissa uusitaan järjestelmät ja laitteistot usean vuoden aikana erillisen suunnitelman mukaisesti.				
Kaupungintalon tilamuutokset					
MENOT		-70 000 €			
NETTO		-70 000 €			
Kuvaus	Investointivaraus OSAOn opetustoimintojen siirtämiseen kaupungintalolle.				
Kuntatekniikka					
Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas					
MENOT	-56 820 €	-80 000 €			
NETTO	-56 820 €	-80 000 €			
Kuvaus	Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas				
Perusteluteksti	Perustelut; Puhdistamolle tulevan jätevedenvirtaaman tasaaminen, tällä hetkellä puhdistamon puhdistusprosessi häiriintyy virtaama/kuormitus piikkien aikana, ympäristölupaehtojen saavuttaminen, hankkeen aloitus vuoden 2021 syksy. Hankkeeseen on yleissuunnitelma ja alustavat kustannusarviot eri toteutusvaihtoehdoille.				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
MENOT		-60 000 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €
NETTO		-60 000 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €
Kuvaus	Haetaan toiminnalle uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.				
Syötteen jätevedenpuhdistamon saneeraus					
MENOT	-26 684 €				
NETTO	-26 684 €				
Kuvaus	Lähtöpumppaamohankkeen loppuunsaattaminen.				
Perusteluteksti	Hanke aloitettu 2018 ja saatetaan loppuun 2021.				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
MENOT	-67 405 €	-70 000 €	-70 000 €		
NETTO	-67 405 €	-70 000 €	-70 000 €		
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				

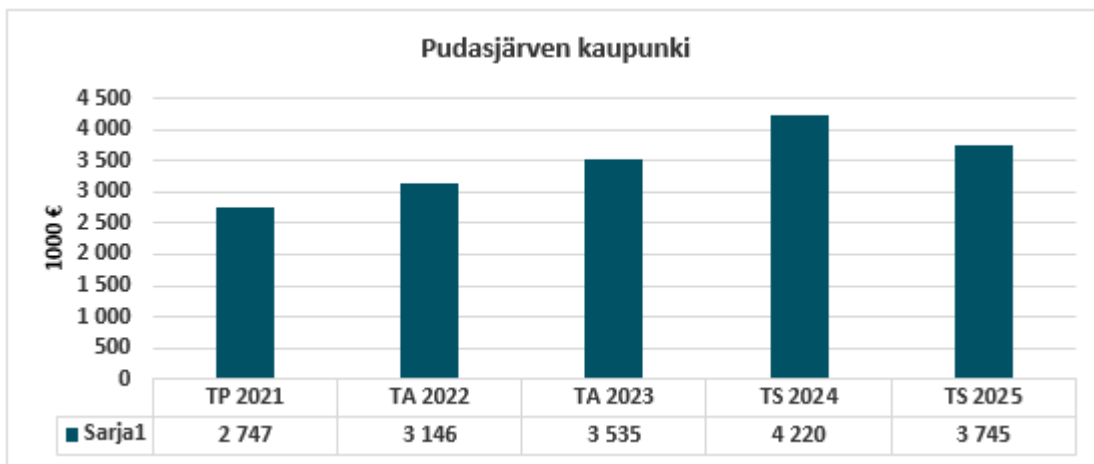
Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
MENOT	-2 541 694 €	-1 851 000 €	-2 340 000 €	-3 320 000 €	-2 555 000 €
TULOT	389 497 €	0 €	42 000 €	0 €	0 €
NETTO	-2 152 198 €	-1 851 000 €	-2 298 000 €	-3 320 000 €	-2 555 000 €

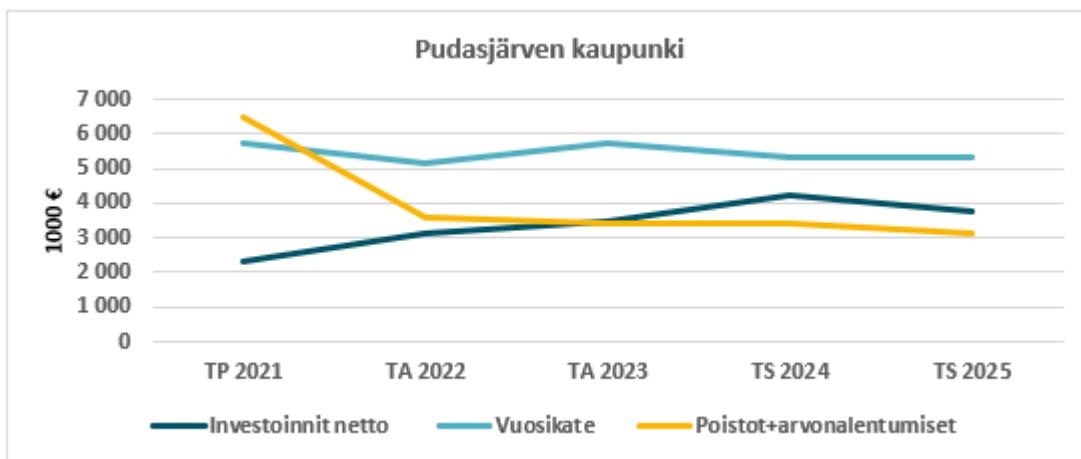
Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
MENOT	-2 746 871 €	-3 146 000 €	-3 535 000 €	-4 220 000 €	-3 745 000 €
TULOT	417 782 €	0 €	42 000 €	0 €	0 €
NETTO	-2 329 089 €	-3 146 000 €	-3 493 000 €	-4 220 000 €	-3 745 000 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki yhteensä

Kuva: Pudasjärven kaupungin investointimenot 2021-2025

Kuva: Pudasjärven kaupungin nettoinvestoinnit, vuosikate sekä poistot ja arvonalent. 2021-2025

8 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	TP	TA	TA	TS	TS
RAHOITUSLASKELMA	2021	2022	2023	2024	2025
Ulkoinen	€	€	€	€	€
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	5 752 465	5 159 433	5 809 159	5 319 184	5 335 879
Myyntivoitot ja tappiot	-85 296				
Muut korjauserät	-332 079				
Tulo-rahoituksen korjauserät	-417 374	0	0	0	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 335 091	5 159 433	5 809 159	5 319 184	5 335 879
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-2 746 871	-3 146 000	-3 535 000	-4 220 000	-3 745 000
Rahoitusosuudet investointeihin	404 630		42 000		
Pys. vastaavien vars. myyntitulo	13 152				
Pys. vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	85 296				
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	98 448	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 243 793	-3 146 000	-3 493 000	-4 220 000	-3 745 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 091 297	2 013 433	2 316 159	1 099 184	1 590 879
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainauksen muutokset	0				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500 000	3 500 000	3 500 000	4 500 000	3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 275 331	-4 683 665	-4 950 331	-4 928 933	-4 842 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-760 339				
Lainakannan muutokset	-535 670	-1 183 665	-1 450 331	-428 933	-1 342 700
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 639 211				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 639 211	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 174 881	-1 183 665	-1 450 331	-428 933	-1 342 700
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	916 416	829 768	865 828	670 251	248 179
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v (1000 €)	-13 537	-13 312	-5 719	4 913	10 111
Investointien tulo-rahoitus, %	245,6	164,0	166,3	126,0	142,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	1,2	1,4	1,3	1,4

Taulukko: Kaupungin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA JA SEN KERTYMÄ

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investointien omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja taikka tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

LAINAMÄÄRÄ

Lainojen pääoma kauden alussa (1.1.2023) 27 898 360 €, lainoja nostetaan 3 500 000 €, lainoja lyhennetään 4 950 331 € ja pääoma kauden lopussa (31.12.2023) 26 448 029 €. Korkoja maksetaan arviolta 224 841 €. Kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi lasketaan lisäksi tarvittaessa liikkeelle kuntatodistuksia (lyhytaikaista lainaa), vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuntatodistuksilla otetun lainan määrä on 6 milj. euroa.

SIJOITUSTOIMINTA

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin sijoitus-toiminnan perusteet 9.11.2016. Sijoitustoiminnassa huomioidaan taloudessa, kuntien toimintaympäristössä, rahoitusmarkkinoilla, rahoituspalveluiden toimijoissa, instrumenteissa ja palveluissa, sääntelyssä sekä riskeissä ja riskien hallinnan tarpeissa tapahtuneet suuret muutokset.

Sijoitustoiminnassa noudatetaan suunnitelmallisuutta ja sijoittamiseen liittyvät riskit ovat hallittavissa sekä toimialaan että kassavaroihin liittyvässä sijoittamisessa.

Pudasjärven kaupunki on tehnyt asiantuntijayrityksen kanssa sopimuksen sijoitustoiminnan jatkuvasta konsultoinnista vuosittaisena raportointina.

PUSKURIRAHA

Kaupunginhallitus voi myöntää puskurirahaa valtuuston 25.9.2014 § 39 hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti ja määrärahojen puitteissa. Talousarvioon vuodelle 2023 varataan yhdistyksille myönnettävää puskurirahaa/lainaa 150 000 euroa.

9 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

9.1 SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Syötteen vesi- ja viemärlaitoksesta on muodostettu kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2016 alkaen, valtuuston päätös 6.10.2016 § 39.

Pudasjärven kaupungin omistama Syötteen vesi- ja viemärlaitos on ollut kaupungin kirjanpidossa laskennallisesti eriytetty yksikkö, jonka kirjanpito on hoidettu erillistileillä kaupungin kirjanpidossa. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen talousarvion on sisällytetty kaupungin talousarvioon. Vesihuoltolain muutokset (681/2014) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Vesihuoltolain § 20 mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista.

Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Laskennallisen ja kirjanpidollisen taseyksikön talousarviokäsittelyt eivät eroa toisistaan, joten laskennallisen taseyksikön muuttaminen kirjanpidolliseksi taseyksiköksi ei sinänsä aiheuta talousarviomuutoksia. Taseyksiköksi muodostaminen on kirjanpidollinen toimenpide.

10 TYTÄRYHTEISÖT

10.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on arajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 405 asuinhuoneistoa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	2 638 726	2 771 519	2 986 522	3 135 848	3 494 241
Henkilöstökulut	-321 451	-310 000	-560 794	-577 618	-594 946
Poistot ja arvonalentumiset	-573 014	-746 254	-746 254	-746 254	-746 254
Liiketoiminnan muut kulut	-1 725 626	-1 748 952	-1 431 258	-1 502 821	-1 678 762
Liikevoitto (-tappio)	18 635	-33 687	248 216	309 155	474 278
Rahoitustuotot ja -kulut	-217 228	-153 258	-397 075	-427 075	-457 075
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilinpäätössirrot	291 894	0	0	0	0
Välittömät verot	22	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	93 323	-186 945	-148 859	-117 920	17 203
Tase	20 728 737	24 782 746	23 887 633	26 623 459	25 894 409
Käyttökate	591 648	712 567	994 470	1 055 409	1 220 532
Investoinnit netto	-4 624 404	0	3 600 000	0	0
Lainakanta	17 299 570	19 217 772	20 471 868	19 925 964	19 380 060

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	5	5	9	9	9

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Asukkaat	
Asukastyytyväisyys.	Aloittamatta
Rakennukset	
Rakentaminen.	Aloittamatta
Talous ja omistajuus	
Talous ja omistajuus.	Aloittamatta

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pudasjärven kehitysvammaisten palvelukoti valmistuu vuoden 2023 aikana. Uudisrakentamista tarvitaan lisää. Uusien rakennushankkeiden suunnittelua Syöteen alueelle ja Kurenalan alueelle jatketaan. Pyritään saamaan osa hankkeista kilpailutukseen vuoden 2023 aikana.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kustannustennousu ja korkojen nousu vaikuttavat omakustanneperiaatteella määrittävissä rakennuksissa voimakkaasti. Kustannukset joudutaan laittamaan täysimääräisinä vuokriin.

Korjausvelkaa varten kerätään rahaa tulevaisuudessa. Kustannusten nousu voi hidastuttaa rahan keräämisen mahdollisuuksia.

Kiinteistöihin kohdistuva vahinko vuokralaisten aiheuttamissa vahingoissa. Kiinteistöt on vakuutettu täydestä arvostaan. Vuokralaisilta vaaditaan kotivakuutus vastuuvakuutuksella.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Vuokratalot Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden, että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuosittain talousarvion toteutumasta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

Pudasjärven Vuokratalot Oy on arvioinut toimintaansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan ja kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Arvioinnissa esille tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuvan korjaustarpeen rahoittaminen.

10.2 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNANKUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Yhtiön tehtävä on hallinnoida ja pitää yllä kiinteistöjä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2021 €	TA 2022 €	TA 2023 €	TS 2024 €	TS 2025 €
Liikevaihto	268 900	280 352	317 026	326 537	336 333
Liiketoiminnan muut tuotot	141	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-9 121	-7 900	-9 200	-9 476	-9 760
Poistot ja arvonalentumiset	-98 695	-99 494	-99 494	-99 494	-99 494
Liiketoiminnan muut kulut	-109 214	-114 452	-133 826	-137 841	-141 976
Liikevoitto (-tappio)	52 011	58 506	74 506	79 726	85 103
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 011	-27 000	-43 000	-45 000	-45 000
Tilikauden verot	18 525	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	49 525	31 506	31 506	34 726	40 103
Tase	2 212 669	1 810 506	1 711 012	1 611 518	1 512 024
Käyttökate	150 706	158 000	174 000	179 220	184 597
Investoinnit netto		35 000	0	0	0
Lainakanta	1 304 453	1 170 901	1 040 227	909 553	778 879

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	1	1	1	1	1

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Rakennukset	
Kunnossapitäminen.	Aloittamatta
Mittarit: Hirsien säätökorjaus tehty. Ilmanvaihtokanavien nuohous ja säätö tehty.	

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Kiinteistön ylläpitokorjauksia teetetään suunnitelman mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vahinkoriski. Riskiä varten on kiinteistöihin otettu täysarvovakuutus.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Yhtiö noudattaa Pudasjärven kaupungin konsernin ohjetta.

10.3 KESKINÄINEN KIINTEISTÖ OY HARJUS

TOIMINNANKUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Keskinäinen Kiinteistö Oy	TP	TA	TA	TS	TS
Harjus	2021	2022	2022/7-2023/6	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	64 498		59 924		
Liiketoiminnan muut tuotot	187		0		
Henkilöstökulut	-650		-1 200		
Poistot ja arvonalentumiset	-13 249		0		
Liiketoiminnan muut kulut	-59 225		-48 724		
Liikevoitto (-tappio)	-8 440		10 000		
Rahoitustuotot ja -kulut	8 440		0		
Välittömät verot	0		0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0		10 000		
Tase	704 591				
Käyttökate					
Investoinnit netto	7 648		10 000		
Lainakanta	12 081		12 081		

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä					

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Poistoilmanvaihdon tarkastelu ja tarvittavat korjaukset	
Lämmityskustannusten alentaminen.	Aloittamatta
Mittarit: MWh-kulutuksen pienentäminen.	

Sähkölaitteiden ja asennusten tarkastukset	
Rakennuksen palo- ja pelastusturvallisuuden parantaminen.	Aloittamatta
Mittarit: Ao. tarkastuspöytäkirjat.	
Sisäpihan kunnostaminen ja uudelleenjärjestely	
Sisäpihan käytön parantaminen, hulevesien ohjaus viemäriin.	Aloittamatta
Mittarit: Käyttäjien arviot.	

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Yhtiö kykenee huolehtimaan kaikista tulevista korjaustoimenpiteistä. Sähkölaitteiden tarkastuksen ja korjauksen laajuus selviää ta-kauden 2022-2023 aikana, jolloin voidaan joutua pyytämään yhtiökokoukselta lainanottovaltuuksia. Suunnittelukauden peruskorjauksina aloitetaan sähköturvallisuuslain mukaiset rakennuksen sähkölaitteistojen ja asennusten tarkastukset ja mahdolliset korjaukset.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Operatiivisella johdolla ei ole tiedossa suurempia riskejä tai epävarmuustekijöitä. 3.9.2018 tehdyssä pelastustarkastuksessa havaittuja puutteita on vuosittain poistettu niin, että suurimpana korjaustoimenpiteinä ovat jäljellä em. sähköturvallisuuslain mukaiset tarkastukset, joihin paneudutaan suunnittelukaudella.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Sisäinen valvonta tarkoittaa ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyjä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja. Näiden avulla saadaan kohtuullinen varmuus lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan ja hallitaan em. tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Harjuksessa sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa hallitus ja operatiivinen johto. Taloudellisia tai hallinnollisia riskejä ei ole tässä vaiheessa näkyvissä. Yhtiön talous on kunnossa.

10.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

TOIMINNANKUVAUS

Pienteurastustila, jossa pääasiassa teurastetaan poroja.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 6/20-5/21 €	TA 2022 €	TA 2023 €	TS 2024 €	TS 2025 €
Liikevaihto	20 508	42 000	42 000		
Henkilöstökulut	-4 676	-1 000	-5 000		
Poistot ja arvonalentumiset	-519	-700	-1 000		
Liiketoiminnan muut kulut	-27 984	-36 000	-46 000		
Liikevoitto (-tappio)	-12 671	4 300	-10 000		
Rahoitustuotot ja -kulut	1	0	0		
Tilikauden verot	0	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-12 670	4 300	-10 000		
Tase	7 571				
Käyttökate	-12 152				
Investoinnit netto					
Lainakanta					

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	0	0	0		

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Ylläpitää ja kehittää teurastamon tiloja sekä toimintaedellytyksiä.	
Pitää yllä kiinteistöä, jossa osakaspaliskunnat saavat teurastettua poronsa kustannustehokkaasti.	Aloittamatta
Vuokrata teurastamon yhteydessä olevia jatkojalostustiloja.	
Löytää vuokralainen leikkaamotiloihin.	Aloittamatta

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Paliskunnat käyttävät jatkossakin teurastamoa, jos kulurakenne pysyy hallinnassa. Nyt ongelmana kausiluonteisuus, eli paliskunnat käyttävät teurastamoa neljä kk ja maksavat kiinteistön kulut koko vuodelta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

- Kiinteistön ikä, korjausvelkaa
- Energian hinta
- Käytön kausiluonteisuus/ kuluja koko vuoden ajan, jotka paliskunnat ovat maksaneet.
- Poro teurasmäärät/ kannattaako teurastamoita pitää yllä
- Paliskuntien osakkaiden ikärakenne

10.5 KAIRAN KUITU OY

TOIMINNANKUVAUS

Kairan Kuitu Oy on pudasjärveläinen teleoperaattori, joka tarjoaa internetpalveluita toiminta-alueellaan.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kairan Kuitu Oy	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	1 166 867	1 130 000	1 350 000	1 530 000	1 560 000
Liiketoiminnan muut tuotot	37 883	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-167 349	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Poistot ja arvonalentumiset	-229 757	-225 000	-270 000	-270 000	-270 000
Liiketoiminnan muut kulut	-702 246	-645 000	-760 000	-825 000	-830 000
Liikevoitto (-tappio)	105 398	110 000	170 000	285 000	310 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-90 682	-94 000	-240 000	-230 000	-220 000
Tilikauden verot	-2 940	-3 000			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	11 776	13 000	-70 000	55 000	90 000
Tase	6 796 281	6 600 000	7 500 000	7 300 000	7 100 000
Käyttökate	335 155	335 000	440 000	555 000	580 000
Investoinnit netto	-111 953	-125 000	600 000	-220 000	-220 000
Lainakanta	4 829 940	4 609 520	5 800 000	5 500 000	5 200 000

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	3	3	3	3	3

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Kustannustehokkuus	
Kustannustehokkuus.	Aloittamatta
Joustavat ja monipuoliset tuotteet	
Joustavat ja monipuoliset tuotteet	Aloittamatta

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Valokuituyhteydet tunnistetaan entistä selvemmin Pudasjärvellä ja Taivalkoskella tarpeelliseksi infraksi ja sitä hyödynnetään aiempaa enemmän kotitalouksien, yritysten ja julkisyhteisöiden sähköisten palveluiden käytössä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnan kannalta merkittävimmät riskit muodostuvat yleisestä korkokannasta sekä verkon käyttöasteesta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kairan Kuitu Oy kuuluu Pudasjärven kaupungin konserniin. Yhtiö noudattaa konserniohjeita ja määräyksiä, ml. sisäisen valvonnan ohjeistusta.

10.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNANKUVAUS

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Lämpö Oy	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	3 055 000	3 000 000	3 100 000	3 150 000	3 200 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-440 000	-460 000	-465 000	-470 000	-475 000
Poistot ja arvonalentumiset	-555 000	-560 000	-560 000	-560 000	-570 000
Liiketoiminnan muut kulut	-2 081 000	-2 100 000	-2 200 000	-2 250 000	-2 300 000
Liikevoitto (-tappio)	-21 000	-120 000	-125 000	-130 000	-145 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-61 739	-62 000	-70 000	-70 000	-68 000
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Tilikauden verot	5 000	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-77 739	-182 000	-195 000	-200 000	-213 000
Tase	10 766 335	10 300 000	9 800 000	9 300 000	9 000 000
Käyttökate	534 000	440 000	435 000	430 000	425 000
Investoinnit netto	-350 000	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Lainakanta	7 400 000	6 600 000	6 090 000	5 583 000	5 075 000

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	7	7	7	7	7

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Asiakkaiden ja omistajien palveleminen lämmön toimituksessa kustannustehokkaasti	
Budjetin mukainen.	Aloittamatta
Toimenpide: Saavutettavissa.	
Lämmön toimitusvarmuus häiriöttä	
Ei häiriötä lämmön toimituksessa.	Aloittamatta
Toimenpide: Toteutuu.	

Toimimme vastuullisesti ja kestävä kehityksen kriteereiden mukaisesti vähentäen ympäristön kuormitusta	
Ei päästöjä ympäristöön.	Aloittamatta
Toimenpide: Vain vähäisiä päästöjä ympäristöön.	
Mittarit: Päästöt ympäristöön.	
Huomioimme aktiivisesti liiketoimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja reagoimme muutoksiin	
Reagoimme liiketoimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin ja seuraamme aktiivisesti sitä.	Aloittamatta
Toimenpide: Muutoksia tapahtuu kokoajan, siksi meille on tärkeää olla mukana vaikuttamassa yhteisiin asioihin myös valtakunnan tasolla.	

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pariisin ilmastopöytäkirjan ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisten polttoaineiden pyritään kunnianhimoisesti irti. Toteutetun laitosinvestoinnin ansiosta olemme pystyneet kasvattamaan bioenergian osuutta keskuksen laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä tulee pysymään tasaisena. Valmistuneet investoinnit ovat ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Mikäli polttoaineiden ja sähkön markkinahintakehitys jatkuu nykyisenlaisena, ohjaavat ne kaukolämmön hinnan tarkastamiseen ylöspäin vuonna 2023 ja tulevina vuosina edelleen.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Keskuksen lämpökeskuksen KPA1 ja KPA2 kattilat apulaitteineen ovat teknisen käyttöikänsä lopussa, kattiloiden toimintavarmuus on tyydyttävällä tasolla. Yhtiö on investoinut KPA1 ja KPA2 kattilat korvaavaan lämpökeskukseen vuosina 2018 - 2019. Investointi saatiin valmiiksi 2019 loppuun mennessä.

Kaukolämpöverkosto on paikoitellen ikääntynyttä ja vuotoja ilmenee vuosittain. KL- verkoston käyttöön on investoitu etäluettavilla mittareilla, joista saadaan myös diagnostiikka analysoitavaksi, jolloin energiatehokkuuteen voidaan kiinnittää huomiota tehokkaammin. Järjestelmä saatiin käyttöön 2019 alussa. Korjausvelkaa verkoston osalta kiritään kiinni vuosittain n. 100 000 €:n investoinnilla.

Myös henkilöstön ikärakenne vaatii välittömiä strategisia linjauksia lähitulevaisuudessa, jotta tulevaisuuden haasteisiin pystytään vastaamaan. Vuonna 2023 yhtiömme palveluksesta eläköityy 1 henkilö, joka tullaan korvaamaan uudella työntekijällä. Myös sähkömiehen rekrytointi on haaste.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Käyttämällä toiminta- ja menettelytapoja, joilla varmistetaan toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus, lainsäädännön, viranomaisohjeiden päätösten noudattaminen.

Riskien hallinta perustuu toimintaympäristön analysointiin, liiketoimintastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallintaan sisältyy uhkaavien riskien tunnistaminen, arviointi sekä tuloksellinen hallinta hyvän hallintotavan mukaisesti.

10.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kyläverkot Oy omistaa valokuituverkon tilaajayhteyksiä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	171 613	170 000	240 000	240 000	240 000
Henkilöstökulut	-5 110	-5 000	-5 100	-5 100	-5 100
Poistot ja arvonalentumiset	-70 602	-70 000	-70 602	-70 602	-70 602
Liiketoiminnan muut kulut	-3 148	-5 000	-3 500	-3 500	-3 500
Liikevoitto (-tappio)	92 753	90 000	160 798	160 798	160 798
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 926	-49 000	-115 000	-115 000	-115 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	46 827	41 000	45 798	45 798	45 798
Tase	2 187 087	2 007 412	2 000 000	1 900 000	1 800 000
Käyttökate	163 355	160 000	231 400	231 400	231 400
Investoinnit netto	0	-70 000	-70 602	-70 602	-70 602
Lainakanta	2 486 000	2 373 000	2 260 000	2 147 000	2 034 000

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	0	0	0	0	0

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Kustannustehokkuus	
Kustannustehokkuus.	Aloittamatta

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevina vuosina yhtiön tulos säilyy positiivisena.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön kannalta suurimman riskin muodostaa rahoitusten korkokannan muutokset.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Kyläverkot Oy on Pudasjärven kaupungin tytäryhtiö ja se noudattaa kaupungin konserniohjetta, ml. sisäisen valvonnan ohjeistus.

10.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kehitys Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä liiketoimintaansa kehittäville pk-yrityksille. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Yrityskohtaisia kehittämistarpeita kartoitetaan ja autetaan asiakkaita erityisesti erilaisten yritystukien hakemisessa kunkin asiakkaan oman liiketoiminnan kehittämiseksi.

Kehitysyhtiö on aktiivinen viestijä ja tiedonvälittäjä. Yrittäjille tarjotaan tietoa yrityskehitystä koskevista ajankohtaisista asioista, tuista ja palveluista sekä järjestetään yritystarpeiden ja –toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta. Tilaisuuksia järjestetään hyödyntäen tehokkaasti sidosryhmiä, yritystukiverkostoa ja alueella toimivia kehittämishankkeita. Nämä kehittämistoimet voivat kohdistua yrityksiin toimialan, yrityksen kehitysvaiheen, sijainnin ja/tai tietyn teeman perusteella. Toteutamme myös elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita ja hyödynnämme tehokkaasti uuden ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksia.

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen sekä yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin esille tuomiseen ja kaupungin yrittäjyystävällisen imagon kehittämiseen. Tuodaan esille uusia investointeja ja markkinoidaan kaupungin ja kehitysyhtiön omistamia liiketontteja sekä uusia liiketilajoja. Kehitysyhtiö toimii linkkinä kaupunkiin toimintaansa laajentaville ja sinne etabloituville uusille yrityksille. Viestintää ja viestintäyhteistyötä kehittämällä markkinoidaan Pudasjärveä samalla potentiaalisille uusille asukkaille sekä osaavan työvoiman houkuttelemiseksi alueelle. Kaupungin markkinoinnissa ja erilaisissa kampanjoissa tehdään yhteistyötä kaupungin, Pudasjärven yrittäjien, Syötteen Matkailuyhdistys ry:n ja kylien kanssa synergiaetujen varmistamiseksi. Markkinointitoimenpiteillä tavoitellaan yhdessä uusia asukkaita, lisää yrityksiä, osaavaa työvoimaa sekä matkailijoita Pudasjärvelle.

Pudasjärven Kehitys Oy:n painopisteinä ovat kuntastrategian mukaiset luontaiset menestystekijät, erityisesti jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Elinkeino-ohjelmaa monipuolistetaan yritysten kehittämisen ja alueelle etabloituvien yritysten kautta. Näiden painopisteiden alle tavoitellaan eri tahojen toteuttamia vaikuttavia kehittämistoimenpiteitä, aktivoidaan yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, kannustetaan tiivistämään yritys-yhteistyötä sekä hoidetaan tarvittaessa edunvalvontaa. Kannustamme yrityksiä innovaatioihin järjestämällä tilaisuuksia ja autamme heitä löytämään tarvittavat verkostot ja rahoituksen. Kuntastrategia on uudistunut vuoden 2021 kesällä.

Elinkeino-ohjelma on päivitetty vuoden 2022 alussa vastaamaan kuntastrategiassa nostettuja painopisteitä yhdessä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa (järjestöt, kylät, luottamushenkilöstö, oppilaitokset mm. OSAO). Pudasjärvellä toteutettiin Matkailun Master Plan ja investointisuunnitelma, jonka myötä saatiin esille alan kehittämisen kokonaiskuva. Alueen investoinnit saadaan liikkeelle samaan aikaan uuden ohjelmakauden avautuessa. Lisäksi tavoitteena on turvata matkailutoimijoiden yhteistä kyvykkyyttä kasvaa ja kehittyä sekä sisältöjen että rakennetun infran osalta. Matkailun Master Plan tukee myös Matkailun puitesopimusta, joka päivitetään vastaamaan uutta tilannetta. Toimenpiteiden kautta vahvistetaan erityisesti matkailualan kilpailukykyä ja tavoitellaan uusia investointeja alueelle.

Rahoittajat ja yhteistyökumppanit saavat tärkeää tietoa alueen investointitarpeista ja pystyvät tarjoamaan palveluitaan tehostetusti alueen yritysten käyttöön.

Pudasjärven Kehitys Oy vastaa osaltaan yritysten työvoimahaasteen saada alueelle osaavaa työvoimaa. Toimenpiteenä on avoimien työpaikkojen nostaminen esille yhtiön kotisivuilla. Painopisteinä ovat alkuun puutuoteteollisuus ja matkailutoimiala. Muut toimialat saadaan esille saatujen kokemusten myötä.

Kehitysyhtiö on kumppanina Pohjois-Pohjanmaan, Koillismaan ja Lapin alueilla toimivissa kehittämishankkeissa sekä koko maakunnassa pk-yrityksille asiantuntijapalveluja tarjoavissa hankkeissa. Yritysneuvontaa tarjotaan kaikille toimialoille ja ohjataan yrityksiä hyödyntämään olemassa olevia rahoituksia ja maaseutuelinkeinojen asiantuntijaverkoston palveluja. Puutuoteteollisuuden osalta kehitysyhtiö ylläpitää viestinnässä Pudasjärven hirsipääkaupunki-imagoa yhdessä kaupungin kanssa ja tuo esille puutuoteteollisuuden merkitystä Pudasjärven ilmastotekona. Muilla kuin kärkitoimialoilla toteutetaan kehittämistoimia yritys kentästä nousevan tarpeen ja yhtiön resurssien mukaan.

Kehitysyhtiö tähtää myös toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaupungin kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistäen samalla puurakentamista. Pyritään kehittämään myös erilaisia prosesseja, kuten julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua. Yhteistyötä näissä asioissa tehdään kaupunkiorganisaation kanssa. Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin toimitiloja ja tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Tuetaan yksityisten investointien eteenpäinviemistä, public-private-yhteistyötä sekä yhteistyöverkostojen syntyä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kehitys Oy	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	278 820	250 000	476 600	572 000	578 000
Liiketoiminnan muut tuot	94 275	46 500			
Henkilöstökulut	-223 815	-245 000	-287 000	-353 000	-360 000
Poistot ja arvonalentumiset	-9 547	-5 000	-3 000	-3 000	-3 000
Liiketoiminnan muut kulut	-128 368	-107 500	-260 000	-207 000	-209 000
Liikevoitto (-tappio)	11 365	-61 000	-73 400	9 000	6 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 597	-6 000	-6 000	-5 800	-5 600
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	3 768	-67 000	-79 400	3 200	400
Tase	1 362 405	1 335 000	1 255 600	1 258 800	1 259 200
Käyttökate	20 912	-56 000	-70 400	12 000	9 000
Investoinnit netto	-9 614	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000
Lainakanta	210 000	175 000	140 000	105 000	70 000

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Lukumäärä	3,6	3,4	4	5	5

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Varmistamme paikkakunnalla laadukkaan yrityspalvelun saatavuuden	
Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Aloittamatta
Mittarit: Toteutuneet neuvontatapaamiset, 20 uutta yrittäjää: Tavoite 20.0	
Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle	
Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Aloittamatta
Mittarit: Toteutuneet yrityskontaktit: Tavoite 225.0	
Kehitämme aluemarkkinointia ja markkinointiyhteistyötä sekä kaupungin yrittäjämönteistä imagoa	
Toteutamme viestintää ja markkinointitoimenpiteitä yhdessä kaupungin kanssa.	Aloittamatta
Mittarit: Aktiivinen viestintä eri kanavissa yhdessä kaupungin, Sötteen Matkailuyhdistyksen ja yhteistyökumppaneiden kanssa	
Järjestämme yritystilaisuuksia ja -tapahtumia yrityssectän tarpeiden pohjalta	
Välitämme tietoa yrityksille ja tuemme yrityssectäyden sekä verkostojen syntyä.	Aloittamatta
Mittarit: Yrityksille suunnatut tapahtumat: Tavoite 8.0	
Toteutamme kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä painopisteinä jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu	
Edistämme eri sidosryhmien yhteistyön kautta uusia kehittämistoimenpiteitä. (kopio)	Aloittamatta
Mittarit: Aktiivinen osallistuminen uusien kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen Uusi mittari	
Asiakastyytyväisyyden varmistaminen	
Kartoitamme asiakassectän toiveita ja tarpeita. (kopio)	Aloittamatta
Mittarit: Asiakaspalautekysely palveluita käyttäneille yrityksille	
Kehitämme palveluita uusitun elinkeino-ohjelman tavoitteiden mukaisesti	
Vastamme elinkeinojen kehittämisen tarpeisiin.	Aloittamatta
Mittarit: Elinkeino-ohjelman vuositavoitteiden toteutuminen	
Tuetaan yritysten omistajavaihdosten toteutumista paikkakunnalla	
Viestimme omistajanvaihdospalveluista ja neuvotaan yrityksiä omistajanvaihdostilanteissa.	Aloittamatta
Mittarit: Aktiivinen viestintä ja neuvonta	

Vahvistamme verkostoitumista ja syvennämme kehitysyhtiön henkilöstön asiantuntijuutta

Kehitämme henkilöstön asiantuntijuutta toteuttamalla henkilökohtaisia koulutussuunnitelmia.

Aloittamatta

Mittarit: Tuodaan esille parhaita käytäntöjä ja opitaan yhdessä sekä osallistutaan yrityspalveluverkostolle suunnattuihin tapahtumiin ja koulutuksiin

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kehitysyhtiö tarjoaa asiakkailleen maksuttomia kehittämispalveluja alueen yritysten ja Pudasjärven kaupungin vetovoiman tukemiseksi. Vuonna 2023 henkilöresurssina kehitysyhtiössä on toimitusjohtaja, yritysneuvoja, matkailun yrityskehittäjä, projektipäällikkö (matkailun aluemarkkinointi), määräaikaiset liiketoiminnan harjoittelija ja vapaa-ajan suunnittelija. Hankkeiden myötä olemme vahvistaneet myös digiasiantuntijuutta. Yhtiön päätehtävä on yritysneuvonta ja yhtiö pyrkii varmistamaan laadukkaan yritysneuvontapalvelun saatavuuden paikkakunnalla. Kehitysyhtiö tukee ja kannustaa asiakkaitaan liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystukien hakemiseen ja hyödyntämiseen. Yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinojen kehittämiseen. Uusi EU - ohjelmakausi on juuri avautumassa, valmistelemme omia ja kumppanuusverkoston yhteisiä yrityslähtöisiä ja elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita. Hankkeiden myötä vahvistamme alueen yritysten kilpailukykyä.

Kehitysyhtiön palvelutoimintaa pyritään kehittämään asiakaskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta ja yhtiön resurssien puitteissa. Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja, hankkeita ja hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Valmistelemme matkailun aluemarkkinoinnin uudelleen järjestelyä yhdessä Syötteen Matkailuhdistus ry:n, yritysten ja kaupungin kanssa. Tavoitteena on rekrytoida projektipäällikkö / toiminnanjohtaja vahvistamaan alueen matkailumarkkinointia. Uudelleen järjestelyn tavoitteena on lisätä yhteisiä resursseja matkailun näkyvyyteen, hanketoimintaan sekä markkinointiin.

Pudasjärven kärkitoimialoina ja painopistealueina tällä hetkellä ovat jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Vuonna 2023 toimintaa ohjaavat uusi kuntastrategia ja elinkeino-ohjelma. Aiemmin aloitetut kehittämishankkeet viedään läpi suunnitelmien mukaisesti. Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelman mukaisia kehittämistoimia viedään käytäntöön ja autetaan yrityksiä valmistelemaan investointeja. Yhtiö jatkaa myös kampanjointia tavoitteenaan saada alueen yrityksille tarvittavaa työvoimaa. Määrärahojen mukaan vuonna 2023 jatketaan Pudasjärven yrityspalvelusetelien tarjoamista paikkakunnan yrityksille.

Yhtiö suunnittelee uusia kehittämistoimia kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman linjausten mukaisesti yritysten tarpeet ja lähtökohdat sekä kehitysyhtiön resurssit huomioiden. Kehitysyhtiö on nyt kumppanina hankkeissa, jotka kohdistuvat matkailualan ja kasvuhakuisten yritysten kehittämiseen. Yhteistyötä tehdään laajan ja monipuolisen yritystukiverkoston, hankekumppanien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Eri tahojen toteuttamien kehittämishankkeiden kautta on mahdollista tarjota monipuolisia asiantuntijapalveluja paikkakunnan yrityksille. Kehitysyhtiö viestii yrityksille näistä mahdollisuuksista ja toimii tarvittaessa hanketoimijoiden kumppanina erilaisten toimenpiteiden toteutuksessa Pudasjärvellä.

Yhtiö tekee tiiviisti yhteistyötä kaupunkimarkkinoinnin kehittämisessä kaupungin, Syötteen matkailuyhdistys ry:n, Pudasjärven yrittäjien ja kylien kanssa. Markkinointiyhteistyötä jatketaan esimerkiksi erilaisten kampanjoiden avulla ja tukemalla tarvittaessa Matkailuyhdistystä uusien yhteismarkkinointia koskevien kehittämishankkeiden suunnittelussa ja rahoituksen haussa. Toimintaympäristön kehittämisessä sekä tontti- ja liiketilöiden markkinoinnissa tehdään yhteistyötä ja kehitetään prosesseja kaupungin teknisen toimen kanssa.

Virkistysalueiden ja reitistöjen kehittämissuunnitelmissa tehdään yhteistyötä esimerkiksi kaupungin liikuntatoimen ja erilaisten kehittämishankkeiden sekä yhdistysten kanssa.

Kaupungin kanssa yhteistyössä tiivistetään paikkakunnalla julkisia hankintoja ja vahvistetaan markkinavuoropuhelua Pudasjärven kaupungin ja yritysten välillä. Toimenpiteinä ovat yrityksille järjestettävät työpajat. Yritysten ja Pudasjärven keskuskeittiön välistä markkinavuoropuhelua tuetaan myös tarpeen mukaan.

Kaupungin työllisyyspalvelut kehittävät Pudasjärvellä Ohjaamo-tyyppistä toimintaa ja kehitysyhtiö tekee yhteistyötä tarpeen mukaan työllisyyspalvelujen sekä mahdollisten alueellisten työllistämiskokeilujen kanssa. Kehitysyhtiön tavoitteena on aluemarkkinoinnin avulla edistää osaavan työvoiman houkuttelua ja saatavuutta paikkakunnan yrityksiin. Yritysten kasvun pullonkaulaksi on muodostunut osaavan työvoiman saatavuus. Yhteistyötä tiivistetään kaupungin työllisyyspalvelujen, TE-palvelujen ja alueella toimivien koulutusorganisaatioiden kanssa sekä kaupungin oman Tekijöitä Pudasjärvelle -hankkeen kanssa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön toimintaan liittyy operatiivisia riskejä. Yritysneuvonnan ja kehittämisspalvelujen toteuttaminen vaativat resursseja ja kehitysyhtiöllä on vuonna 2023 kolme vakituista työntekijää ja kolme määräaikaista henkilöä. Kehittämisshankkeet mahdollistavat lisää henkilöresursseja ja vahvistavat tarvittavia asiantuntijapalveluita. Hallinnollisten tehtävien hoitamiseen ei ole hallinto- ja tukipalveluja, joten kyseiset tehtävät vievät asiantuntijoiden työaika. Henkilöressurssien vähäisyyden vuoksi sijaisia ei käytännössä ole, mikäli osa henkilöstöstä tai koko henkilöstö joutuisi esimerkiksi pitkälle sairauslomalle. Riskinä on myös mahdollinen asiantuntijoiden vaihtuvuus, mikä vaikuttaisi yhtiön toimintaan ja palvelujen toteutukseen käytännössä. Vähäisen henkilömäärän ja sijaisuusjärjestelyjen vuoksi sisäisiä prosesseja ja resursseja tarkastellaan yhtiön sisällä. Viikkopalaverikäytännön tavoitteena on sisäinen tiedotus, lähiaikojen tehtävien arviointi ja henkilöstön vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden lisääminen. Käytäntö motivoi yhteistä työilmapiiriä ja tasoittaa työkuormaa.

Yrityskentän tarpeisiin pyritään vastaamaan resurssien puitteissa. Yleinen taloustilanne on heikentynyt hieman koronan vuoksi mutta tasoittunut tilanteen vakiinnuttua. Koronan jälkeen maailman turvallisuustilanne on myös muuttunut, lisäksi inflaatio on tuonut omia haasteita. Näiden myötä kuluttajien käyttäytyminen on muuttunut varovaisemmaksi. Yritysten tahtotilana on kehittää toimintaa ja tarttua esimerkiksi digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin sekä panostaa vihreään siirtymään. Uuden EU-ohjelmakauden kehittämistukia hyödynnetään monipuolisesti ja kehittämismahdollisuuksista tiedotetaan aktiivisesti. Osaavan työvoiman saaminen alueelle on iso haaste.

Kehitysyhtiö päivittää omia kotisivuja ja vahvistaa ajankohtaisten asioiden tiedottamista, palveluita, hankkeita sekä aluemarkkinointia ja vapaita työpaikkoja. Alueelle voi aiheutua maineriski, mikäli yritykset eivät saa työvoimaa riittävän ajoissa ja siten koe palvelutarjontaa riittävän laajaksi. Yhtiön mahdollisuudet estää esimerkiksi konkurssesja tai yritysten toiminnan lopettamista paikkakunnalla ovat tosiasiasa rajalliset. Yhtiö ei rahoita yrityksiä suoraan, eikä voi taata yritysten saavan ulkopuolista rahoitusta tai yritystukia, vaan voi olla yritysten apuna rahoituskanavien löytämisessä ja tukien hakemisessa.

Ulkoisiin prosesseihin liittyy haasteita ja mahdollista maineriskiä. Yhtiön toivotaan houkuttelevan paikkakunnalle erityisesti uusia isoja työllistäviä yrityksiä, vaikkakin paikkakunnalla toimivilla yrityksillä on rekrytointihaasteita. Yhtiö ei voi tonttitarjonnan ja vapaiden liikeylojen lisäksi luvata potentiaalisille yrityksille suoraan muita etuja.

Kilpailu uusista yrityksistä paikkakuntien välillä on kovaa ja siihen liittyy useita tekijöitä, joihin kehitysyhtiö ei voi vaikuttaa, kuten logistiset kysymykset, osaavan työvoiman saatavuus, markkina- ja taloustilanne sekä potentiaalisten etabloitujen omat tavoitteet ja strategiat.

Elinkeinojen kehittämiseen ja kaupungin yritysmyönteiseen imagoon liittyy kaupunkiorganisaation eri hallinnonalojen toiminta ja erilaisten koulutusorganisaatioiden toiminta, joihin kehitysyhtiöllä ei ole suoranaisesti vaikutus- eikä päätöksentekovoimaa. Asiakaskenttä voi odottaa kehitysyhtiön tuovan ratkaisuja erilaisiin ongelmiin, joista kehitysyhtiö ei käytännössä voi päättää. Toimintansa puitteissa kehitysyhtiö voi kuitenkin mahdollisesti vaikuttaa neuvotteluteitse asioiden kehittämiseen yhteistyössä omistajansa ja eri sidosryhmien kanssa pitkällä aikavälillä. Kaupungin liiketonttien luovutuskriteerejä ja koko prosessia kehitetään edelleen kaupungin kanssa, jotta kaupungin yritysmyönteinen imago vahvistuu.

Yhtiö ei luovuta yritysten yhteystietoja eikä yritysten liikesalaisuuksiin kuuluvia tietoja ulkopuolisille tahoille. Yhtiöllä on asiakasrekisteri, johon kootaan yritysten yhteystietoja omista asiakkaista ja uutiskirjeen tilaajista. Tietojärjestelmiin liittyy yleinen tietoturvariski mahdollisten tietomurtojen vuoksi.

Yhtiön omistamien tonttien ja liiketilojen vuokrauksesta ja myynnistä aiheutuvat tulot ovat epävarmoja ja tulot voivat vaihdella vuosittain huomattavasti. Liiketonttien vuokraukseen ja myyntiin paikkakunnalla vaikuttaa myös vaihteleva taloustilanne, mikä jarruttaa matalan suhdanteen aikana yleisesti yritysten investointeja. Voi myös olla, että yhtiön omistamat kiinteistöt loppuvat, mikäli kasvusuhdanne jatkuu pitkään. Yhtiön kiinteistölainan velkasumma on merkittävä ja velkaa on lyhennettävä kaupungille vuosittain, mutta yhtiön omistuksessa olevista kiinteistöistä saatavat tulot eivät kokonaisuudessaan kata kiinteistölainan kuluja, kiinteistöistä aiheutuvia ylläpitokuluja ja kiinteistöveroja.

Hankeistukseen ja hankkeiden käynnistämiseen liittyy taloudellisia ja operatiivisia epävarmuustekijöitä. Rahoituksen saaminen kehittämishankkeille riippuu kulloinkin käytettävistä olevista rahoituskanavista ja –mahdollisuuksista sekä rahoittajaviranomaisten sekä kaupunginhallituksen tekemistä linjauksista ja rahoituspäätöksistä. Rahoittajat suosivat laajoja alueellisia tai maakunnallisia hankkeita. Kehitysyhtiöllä ei ole ollut aiemmin taloudellisia tai henkilöstöresursseja käytettävissä. Pudasjärven kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen omarahoitussuuden varaamisesta uuden ohjelmakauden mahdollistamille kehittämishankkeille. Jatkossa elinkeino-ohjelman mukaisiin painopisteisiin voidaan hakea kehittämishankkeita ja osallistua alueellisiin yritys- ja yhteisö- hankkeisiin. Kehittämistyössä painopiste on yritysten ja toimintaympäristön kehittämistarpeiden mukaisessa toiminnassa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Yhtiö kuuluu kaupunkikonserniin, joka määrittelee yhtiön valvonnan periaatteet ja käytössä olevat järjestelmät, joiden kautta omistaja toteuttaa konsernin tytäryhtiöiden toiminnan ohjausta ja seurantaa.

Yhtiö laatii vuosittaisen toimintakertouksen lisäksi kaupungille neljä osavuosisikasta toiminnastaan ja saavutetuista tuloksista. Toimitusjohtaja raportoi tarvittaessa näiden raporttien lisäksi kaupunginhallitukselle, -valtuustolle sekä valiokunnille. Tarvittaessa kuullaan lisäksi suoraan yhtiön työntekijöiden ja toimiala-asiantuntijoiden omia raportteja heidän toimintakentästään.

Hallitus vastaa yhtiön sisäisestä valvonnasta. Yhtiön tilintarkastusta hoitaa KPMG ja tilityöpalveluja Tili-Tekno Oy.

11 LIITTEET

LIITE NRO 1

PUDASJARVEN KAUPUNKI KAYTTOOMAISUUDEN SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET Valtuusto 24.1.2013 § 10, kaupunginhallitus 15.10.2013 § 366						
	Yleisohje suositus ohjeellinen	Voimassa olevat poistoajat	Poistoajat 1.1.2013 alkaen	Poisto- menetelmä	Perustelu	
Aineettomat hyödykkeet						
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto		
Muut pitkävaikutteiset menot						
Tutkimus ja kehittämismenot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Muut	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	2 v.
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet				ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat						
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Talousrakennukset	10-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto		
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta		20 vuotta	tasapoisto		
Vesilaitoksen rakennukset	20-30 vuotta	25 vuotta	25 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymältä siirtyneet rakennukset		40 vuotta	samat kuin kaup.omis- tamatt rak.	tasapoisto		
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v	
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v	
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto		
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto		
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto		
Kaukolämpöverkko	10-15 %	15 %	15 %	menoj.		
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto		
Puhelinverkko, kesk.asema, alakeskus	10-12 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto		
Muut putki- ja kaapeliverkostot	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto		
Sähkö, vesi- yms. Laitosten koneet ja laitteet	15-25 %	25 %	25 %	menoj.		
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto		
Muut kiinteät koneet ja laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto		
Koneet ja kalust						
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto		
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto		
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	alarajan mukaan	
Sairaala-, terv.huolto yms.laitteet	5-15 vuotta	10 vuotta	7 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Atk-laitteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan	
Muut aineelliset hyödykkeet						
Luonnonvarat				ei poistoa		
Arvo- ja taide-esineet				ei poistoa		
Keskeneräiset hankinnat						
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				ei poistoa		
Osakkeet ja osuudet				ei poistoa		